

“DAJMY DZIECIOM UŚMIECH”

Światowy Dzień Osób Niepełnosprawnych obchodzony 19 marca stał się okazją do niecodziennego spotkania, w trakcie którego Zakład Rehabilitacji Zespołu Opieki Zdrowotnej w Lubaniu otrzymał kolejny sprzęt specjalistyczny.

więcej na str. 11

Z Lubania do I ligi?

Osiągnięcia ostatnich lat szkoleniowca Łużyc Waldemara Woreitra spowodowały, że znalazł się w kręgu zainteresowań sześciu dwóch renomowanych zespołów piłkarskich: I-ligowego Zagłębia Lubin oraz II-ligowego Kem-Budu Jelenia Góra. Być może nasz trener z uwagi na skromne dotacje w macierzystym klubie, a tym samym brak perspektyw rozwojowych, skusi się ofertą potentatów. Byłaby to duża strata dla lubańskiej piłki nożnej.

PROBLEMY INWESTYCYJNE LEŚNEJ - w ocenie wiceburmistrza.

szczegóły na str. 7

POGRANICZE

W roku 1997 granicę państwową ochraniającą przez ŁOSG przekroczyło ponad 47,5 mln osób! Jest to wzrost o 14,5 proc. w stosunku do roku ubiegłego. Podobną tendencję odnotowano w przypadku środków transportu. 14,5 mln pojazdów, to liczba większa od ubiegłorocznej o 14 proc. W tym samym czasie za usiłowanie bądź dokonanie nielegalnego przekroczenia granicy funkcjonariusze ŁOSG zatrzymali 3.325 osób. Jest to kolejny skok o 25,37 proc.

czytaj na str. 5

AUTO-GAZ
PHU "PROBUD" 59 Luban, ul. Zgorzelecka 43 (naprzeciw STW) tel. 090 335 932

Montaż zastawczy gazowych do samochodów z gazalikiem i wtryskiem paliwa
Jeździsz o połowę taniej!
Sprzedaż gazu propan-butan: Luban, ul. Boczna 15, tel. 722-41-06

RATY BEZ ŻYRANTÓW!!!

KANTOR WYMIANY WALUT

Zaprasza na ul. Spółdzielczą 7 (obok apteki) Tel. 722 31 38

Kursy walut do uzgodnienia

Firma Handlowa
MOZAIKA

Luban, ul. Spółdzielcza 12 tel. 722 41 67 (naprzeciwko apteki)

Oferuje szeroki asortyment materiałów:

- plytki ceramiczne ściienne i podłogowe * kleje i fugi * listwy wykończeniowe do plytek * sanitariaty * szeroką gamę narzędzi * listwy do mokrych i gipsowych tynków * regipsy, profile * blachowkręty, taśmę, łączniki firmy "KNAUF" * styropian * system dociepleń firmy "Ceresit" * tynki mineralne i żywiczne * rotband, goldband, masy szpachlowe, gips do montażu, płyty gipsowe - "KNAUF" * silikon, pianki montażowe * farby, lakiery *

NOWOŚĆ
Najwyższa generacja farb zmywalnych szwedzkiej firmy **BECKERS**
ZMYWALNOŚĆ PONAD 2000 CYKLI
Farby elewacyjne, farby do wnętrz, bejce, lakiery do drewna.
Mieszanie kolorów na miejscu (1750 odcieni)
Wybierz swój własny kolor!

Przy zakupach hurtowych udzielamy **5% rabatu**
PROWADZIMY SPRZEDAŻ RATALNĄ!
Zapraszamy w godz. Od 8⁰⁰ do 18⁰⁰
w soboty w godz. Od 8⁰⁰ do 14⁰⁰

Kronika policyjna

* W dniu 13.03. ujawniono, że włamywacze po raz kolejny zamierzali dotrzeć do wnętrza sklepu w Zarębie (własność GS w Siekierczynie). Jak zwykle "psuli" jedną ze ścian bocznych, które są jakie są. Czas najwyższy podjąć decyzję na najwyższym gminnym szczeblu i coś postanowić w sprawie obudowy tego sklepu!

* Z 13/14.03. nieznanymi sprawcami dokonano kradzieży z włamaniem do baru "Kufelek" we Włosieniu. W tym celu wymalowali zamki w drzwiach. Pivosz? Wstąpili na kufelek?

- Dbajmy o zabezpieczenie garaży przed włamywaczami. W ostatnim okresie często ujawniane są do nich włamania. Lupem złodziei padają zgromadzone w garażach dobre, tj. narzędzia, odbiorniki radiowe, akcesoria samochodowe.

* Z 13/14.03. "ktoś" włamał się do garażu w Pobiednej. Odjechał rowerem górskim.

* Z 15/16.03. w tej samej miejscowości z garażu włamywacze skradli opony od ciągnika rolniczego.

* Z 21/22.03. nieznanymi sprawcami włamał się do garażu przy ul. Worocella w Lubaniu. Tu z garażowanego samochodu skradziono radioodtwarzacz.

* Z 22/23.03. włamywacze odwiedzili garaż w Jalowcu. Skradli butle tlenową i acetylenową, a na dodatek wzięli węże niezbędne do prac spawalniczych.

* W dniu 16.03. w Olszynie dokonana została kradzież mieszkaniowa. Do jednego z mieszkań przybyła nieznaną (gospodyni i policjantom) kobieta. Przedstawiła się jako pracownica opieki społecznej. Aby uwiarygodnić swą wizytę poinformowała starszą panią, że przybywa aby dokonać wypłaty pieniędzy. Wpuszczona do mieszkania zdołała dokonać kradzieży. Lup stanowią pieniądze i biżuteria.

Uważajmy na obcych, nieznanym nam ludzi zamierzających wejść do naszych mieszkań... Łut podejrzliwości nigdy nam nie zaszkodzi.

* 19.03. zatrzymano nieletniego mieszkańca pobliskiej wsi. Podejrzany był o kradzież skarbonki ze sklepu przy ul. Łużyckiej w Lubaniu. Zbierane były w niej datki na pomoc chorym dzieciom. A może nieletni sam niedomagali?

* Z 18/19.03. na ul. Chopina w Lubaniu nieznanymi sprawcami włamał się do mieszkania. Nie skradł, na szczęście, żadnych dóbr!

Rozmyślił się? Raczej spłoszono go.

Na lubuskich drogach...

Nadal niebezpiecznie. Wiele zdarzeń na drogach i ulicach następuje na skutek nieprzestrzegania przepisów prawa o ruchu drogowym przez pieszych i rowerzystów.

* 11.03. w Lubaniu na ul. Warszawskiej rowerzysta wykonał manewr skrętu w lewo, aby wjechać na przejazd kolejowy. Prawdopodobnie oślepiony przez słońce nie zauważył samochodu osobowego nadjeżdżającego z przeciwka. Wykonując zamierzony manewr spowodował czołowe zderzenie z pojazdem. Rowerzysta na szczęście nie doznał obrażeń. W samochodzie została wybita szyba i wgnieciona karoseria.

* 12.03. na ul. Torowej 65-letnia rowerzystka zjeżdżała na chodnik. Dokonała skrętu w lewo też przed nadjeżdżającym z przeciwka samochodem osobowym. Kierowca zdołał zmienić kierunek jazdy, mimo to rowerzystka przewróciła się na jezdnię. Doznała obrażeń ciała.

* 16.03. ok. godz. 20.40 piesza przebiegała przez jezdnię ul. Warszawskiej w Lubaniu. Wbiegła prosto pod samochód osobowy. Została znacznie potrącona.

* 17.03. ok. godz. 5.35 na ul. Łużyckiej w Lubaniu pieszy wtargnął na jezdnię pod nadjeżdżającego "malucha". Przeżył.

Policja apeluje do pieszych i rowerzystów, aby pamiętali na drogach o swym bezpieczeństwie, przestrzegając zasad ruchu drogowego.

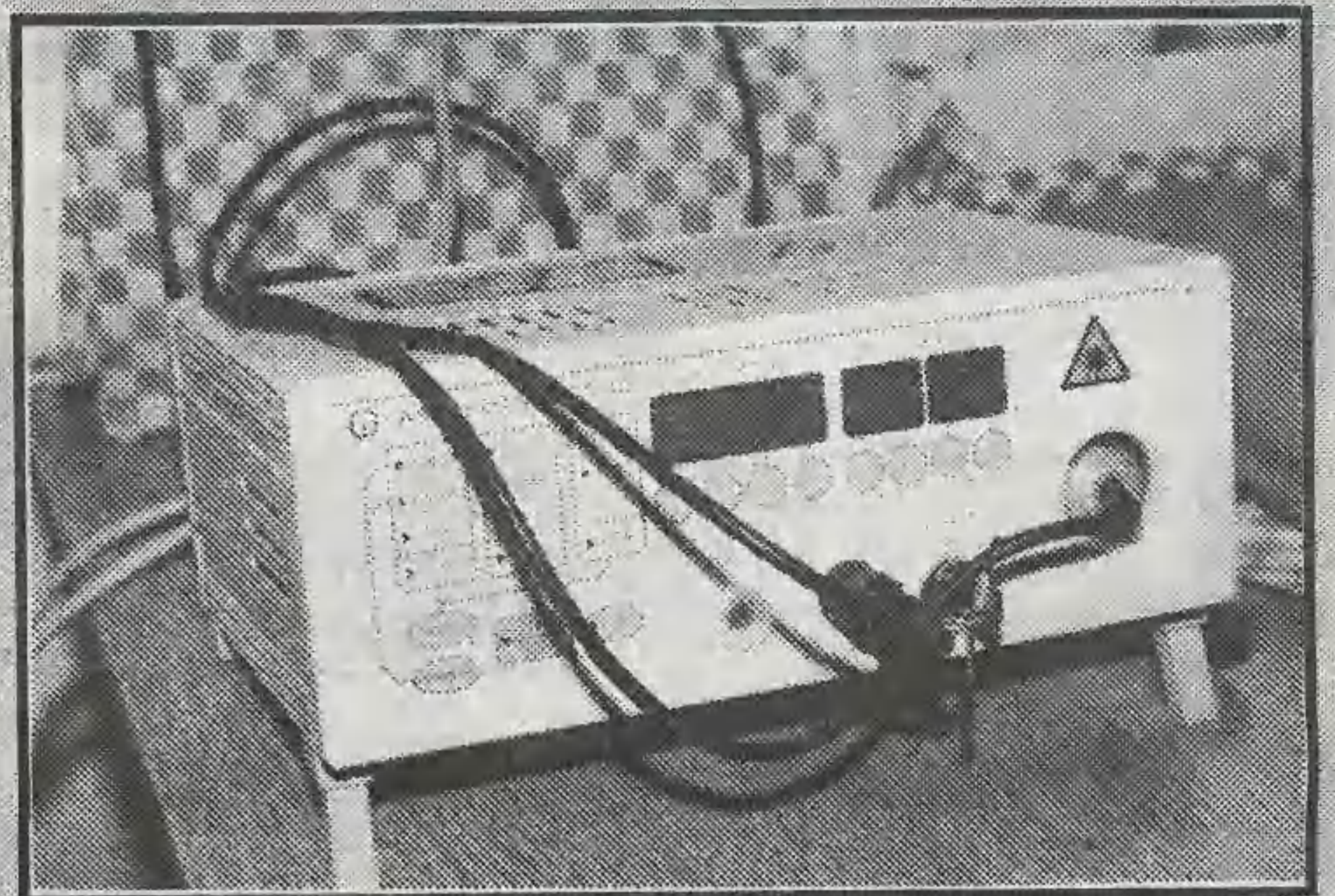
EKP

NOWY NABYTEK

Od niedawna Zakład Rehabilitacji Zespołu Opieki Zdrowotnej w Lubaniu wzbogacił się o najnowocześniejszy biostymulator laserowy. To niezwykle cenne urządzenie wykorzystywane będzie w leczeniu szerokiego zakresu schorzeń, m.in. reumatoidalnych zapaleń stawów, wszelkich zmian zwyrodnieniowych, rwy kulszowej czy zapalenia korzonków. Urządzenie jest całkowicie bezpieczne dla organizmu człowieka, działa bezboleśnie i bezinwazyjnie. Jest niezwykle skuteczne jako środek przeciwbólowy, przeciwzapalny, wpływa regeneracyjnie na tkanki.

Po dwutygodniowym okresie próbnej eksploatacji aparat zyskał znakomite uznanie pacjentów, co skłoniło dyrekcję ZOZ-u do jego zakupu.

(kk)

Szaleństwo zaczyna się po 40-tce

(Sulików) Już dawno nie odnotowaliśmy takiego przypadku w naszym regionie. 13 marca br. czterech sulikowian - Henryk Ch. lat 40, Kazimierz S. lat 41, Kazimierz W. lat 42 oraz czwarty do tej pory nie zidentyfikowany, najpierw zdrowo sobie popiwszy rozpoczęli dosłowne polowanie na przejezdnych trasą Sulików - Studniska. Aby zwiększyć skuteczność swego działania, ustawili na rogatkach miejscowości przy ul. Pocztovej traktor w poprzek jezdni. Mimo tego utrudnienia i napastliwości szaleńców większości przejezdnych udawało się różnymi sposobami tę blokadę. Sztuka ta się nie powiodła

mieszkańcowi Studnisk Eugeniuszowi R., który został zatrzymany, wywieziony z samochodu i bardzo dotkliwie pobity. Doznał złamania żeber, kości twarzy oraz szeregu innych poważnych obrażeń. Nie wiadomo jak zajście to by się skończyło, gdyby nie interwencja postronnej osoby, która wybawiła z opresji napadniętego. Czym kierowali się napastnicy w swym działaniu - tego oni sami ani prowadzący w tej sprawie śledztwo nie są w stanie powiedzieć. Bili bez powodu? Zdziczenie sięga dna.

RS

Widok kobiety w mundurze funkcjonariusza Straży Granicznej nie dziwi już dzisiaj nikogo. Coraz więcej pań decyduje się na taki rodzaj powinności zawodowych, który do niedawna przypisany był wyłącznie mężczyznom.

Za mundurem panny sznurem

20 marca br. w Łużyckim Oddziale Straży Granicznej odbyła się uroczystość związana z wręczeniem aktów mianowania na pierwsze stopnie podoficerskie. Otrzymało je sześć kobiet. Aby zdobyć prawo do takiego awansu, panie musiały ukończyć specjalny kurs.

Zdaniem komendanta ŁOSG płk Lecha Jewtuski, płeć piękna sprawdza się w trudnej służbie granicznej. Panie są bardzo obowiązkowe i niezwykle sumienne. Na dzień

dzisiejszy stanowią ok. 10 proc. zatrudnionych w tej formacji. Pełnią różne funkcje na stanowiskach kontrolerskich, logistycznych i pomocniczych. Przy przyjmowaniu do pracy graniczni kadrowcy preferują panie, które legitymują się wykształceniem wyższym i znajomością języków obcych. Wśród najczęściej pytających o pracę w ŁOSG dominującą grupę stanowią właśnie kobiety. Jakże inaczej brzmią dzisiaj słowa znanej piosenki - "za mundurem panny sznurem".

(kk)

Słowa, słowa, słowa...

Podczas marcowego spotkania w Urzędzie Wojewódzkim w Jeleniej Górze przedstawiciele DOKP, w reakcji na postulaty naszych decydentów, opowiedzieli się za otwarciem (?) dla ruchu pasażerskiego kolejowego przejścia granicznego Zawidów-Ostróżno-Cernousy. Miałoby to nastąpić po roku 2000. Deklaracja ta brzmi niezwykle, wszak dobrze znamy

kondycję ekonomiczną naszego przewoźnika oraz jego dążenie do... zamknięcia ruchu pasażerskiego między Mikulową a Bogatynią i właśnie Zawidowem. Przy uwzględnieniu wszystkich tych faktów złożone oświadczenie ma chyba taką wartość, jak darowanie przez Zagłobę Infant swemu przygodnemu kompanowi.

tor

Kradzież na Czosze

Dopiero teraz wyszło na jaw, że podczas jednej ze studniówek odbywających się na zamku Czocho zginęła z jego holu reprodukcja XIX obrazu, który przedstawiał małą dziewczynkę w kapeluszu. Twórcą oryginału był niemiecki

malarz Kalenreuther. No cóż, po przeszło 50. latach dobra zamkowe nadal nęcą. Całe szczęście, że tym razem łupem "kolekcjonera" padła mała wartościowa reprodukcja.

tor

ŚWIATOWE ZASILANIE

Bank Światowy przyznał pomoc gminom z woj. jeleniogórskiego, które zostały uszkodzone w trakcie ubiegłorocznej powodzi. Wśród potrzebujących da-

strzeżone także dwa nasze samorządy. Nowogrodziec dostał 994 tys. zł, natomiast Olszyna 73 tys. zł. Pieniądze pójdą na odnowę urządzeń wodnych. tor

Odnawianie kontaktów

(Gryfów Śl.) Gmina Gryfów wznawia zawieszony przez okres kilku lat kontakt partnerski z duńskim miastem Lemvig. Pierwsza po przerwie wizyta potomków legendarnych wikingów miała nastąpić w maju br. Z uwagi jednak na nawał pracy tamtejszych władz samorządowych, partnerzy w zamian zaproponowali przyjazd delegacji gryfowskiej do Danii we wrześniu br. Takie zaproszenie burmistrz Ryszard Reszke otrzymał w ostatnich dniach marca. Aktualne kontakty pilotowane są przez nowego burmistrza Lemvig, p. Jorgena Norby, który swoją funkcję pełni od listopada 1997 r. Jego poprzednik Jens Kristian Skovmose zrezygnował z tego urzędu po 15 latach pracy samorządowej i wycofał się z czynnego życia politycznego.

(eL)

Nowe władze Solidarności nauczycielskiej

26 marca br. odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze Komisji Zakładowej NSZZ "Solidarność" Pracowników Oświaty i Wychowania w Lubaniu. Po statutowych sprawozdaniach odchodzący zarząd otrzymał absolutorium, a następnie rozpoczęły się wybory nowych władz związkowych. Przewodniczącą Komisji Zakładowej na 4-letnią kadencję została ponownie Teresa Zembik, nauczycielka informatyki lubańskiego Liceum Ekonomicznego. Wybrano także pozostałe struktury zarządu. W skład Komisji Zakładowej weszli: Barbara Tekieli - z-ca przewodniczącego, Izabela Szczepan - sekretarz, Zofia Lasota - skarbnik, oraz członkowie - Krystyna Leszczyńska, Krystyna Jędrzejczak, Maria Wojewoda i Ryszard Huruj. Natomiast do Komisji Rewizyjnej zostali wybrani Krystyna Leszczyńska, Halina Klimas-Stojanow i Marian Witczak. Czas wyborów za nami, pora na działanie. Nielatwe zadanie czeka nowy zarząd w pracy na niwie związkowej i w dodatku w tak trudnej dziedzinie życia, jaką jest polska oświata.

rys

Po prośbie

Gryfowski Izo-term od kilku lat znajduje się w nie najlepszej kondycji finansowej. Związku z tym zalega z różnymi płatnościami na rzecz Skarbu Państwa i innych podmiotów. Ostatnio wystąpił do Państwowego Funduszu Rehabilitacyjnego Osób Niepełnosprawnych z prośbą o umorzenie 58 tys. zł zaległości. Cóż, pozostaje zyczyc, by działanie to się powiodło, no bo jakie inne jest wyjście.

rys

28 marca br. odbyło się w Lubaniu posiedzenie Zgromadzenia Związku Gmin "Kwisa". Burmistrzowie miast należących do tej struktury spotkali się, aby podsumować miniony rok i przyjąć zadania na nadchodzący okres.

Po debacie w "Kwisie"

Przedstawiony przez przewodniczącego związku Jerzego Zielińskiego projekt budżetu został przyjęty jednogłośnie. Zaplanowane na ten rok zamierzenia będą kosztowały 41.356 zł. Wśród najważniejszych przedsięwzięć roku 1998 znajdują się propozycje, które cieszą się od kilku lat dużym uznaniem. Należą do nich bez wątpienia Igrzyska Samorządowe Związku Gmin "Kwisa". Organizację tegorocznych powierzono dla Świeradowa Zdroju, a odbędą się one 26 września. Tym razem do udziału w sportowej zabawie zaproszone zostaną także delegacje miast zagranicznych.

Stronę czeską będą reprezentowali samorządowcy z Frydlandu, Nowego Mesta i Kolina, natomiast niemiecką - przedstawiciele z Loebau i Zittau. Ze środków "Kwisy" sfinansowane będą niezwykle widowiskowe ogólnopolskie regaty kajakowe, które rozegrane zostaną na torze wodnym w Leśnej. Zorganizowane zostaną również dwa rajdy turystyczne na terenie Karkonoszy - wiosną i jesienią. Ponadto przy wsparciu związku przeprowadzony zostanie Młodzieżowy Duathlon w Nowogrodzcu oraz Festiwal Muzyczny EL IZERIE w Świeradowie. Zapowiada się prawdziwa atrakcja dla miłośników

szybkiej jazdy. Będzie nią Rajd Samochodowy dla Amatorów "Kwisa", którego bezpośrednim organizatorem jest Automobilklub Jeleniogórski. Impreza rozegrana zostanie 30 maja br. na pętli obejmującej 7 gmin: Lubań-Leśna-Świeradów-Mirsk-Lubomierz-Gryfów-Olszyna-Lubań.

Zebrań zgodzili się z potrzebą dalszego propagowania istnienia ZG "Kwisa" w terenie, czemu służyć będą trzy okazałe tablice informacyjne - ustawione wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych. Znajdą się na nich podstawowe informacje o

związku, jego LOGO oraz nazwy miast członkowskich. Tego typu reklamy zainstalowane będą w Pasieczniku, Nowej Karczynie i w gminie Osiecznica.

Od 1 stycznia br. ZG "Kwisa" stał się pełnoprawnym członkiem Federacji Związków i Stowarzyszeń Gmin Polskich w Krakowie. Należy do grona 16 gmin w kraju, które zrzeszone są w ramach tej ogólnopolskiej struktury. Udział w pracach Federacji stwarza nowe możliwości promocyjne dla tutejszego rejonu.

(kk)

Komisja składająca się z drogowców, urzędników wojewody i przedstawicieli policji podczas przeglądu stanu dróg w Jeleniogórskim wytypowała 36 miejsc, w których najczęściej dochodzi do wypadków.

Droga śmierci- 356

Z tej liczby tylko 5 odnosi się do naszego regionu. Są to:

* Skrzyżowanie drogi krajowej 356 (Zgorzelec-Lubań-Jelenia Góra) z ul. Kolejową w Gryfowie,

* Skrzyżowanie drogi krajowej 353 (z Lwówka) ze szlakiem wojewódzkim 12536 w Uboczcu, gm. Gryfów,

* Odcinek drogi krajowej 356 pomiędzy Lubaniem a Olszyną, gdzie często dochodzi do najechania pojazdu poprzedzającego,

* Fragment drogi krajowej 356 po-

między Gryfowem i Biedzychowicami, gdzie w wyniku zwichnięcia jezdni i braku poboczy dochodzi do wypadania pojazdów z trasy,

* Skrzyżowanie drogi krajowej 356 z ul. Różaną w Lubaniu (w pobliżu Szkoły Podstawowej nr 6).

Prawie więc wszystkie nasze szczególnie niebezpieczne miejsca wiążą się z jedną drogą - nr 356, czyli trasą ze Zgorzelca do Jeleniej Góry.

Oprac. tor

Pisma z branży finansowej - "Bank" oraz "Prawo i Gospodarka", opublikowały wykaz 50 największych i najlepszych banków polskich. Jest to już III edycja tego

rankingu. Zapewne wszystkich interesuje, jak na tej liście plasują się banki, które mają swoje oddziały czy filie na naszym terenie. Otóż pod względem wielkości posiadanej kapitału PKO BP jest

Nasi w rankingu

na 1 miejscu, BGŻ - 4, Bank Zachodni - 12, a Gospodarczy Bank Południowo-Zachodni na 30. Natomiast pod względem wyników finansowych dwa pierwsze nie zo-

stały z różnych powodów sklasyfikowane, natomiast BZ jest na wysokiej 7 pozycji, a GBPZ - 30. Ci co mają nadmiar gotówki wiedzą już gdzie iść.

Oprac. rys

Ostona biedy

(Lubomierz) Większość gmin w zasadzie już zakończyła przygotowanie programów osłonowych w związku z podwyżkami cen ogrzewania mieszkań. W Lubomierzu zakwalifikowano do takiej pomocy aż 120 rodzin. Jak na stosunkowo niedużą jednostkę

administracyjną jest to wielkość zatrudniająca. Wygląda to tak, jakby udzielać wsparcia całej dużej wsi. Może ten fakt uzmysłowi wszystkim skalę naszego ubóstwa.

tor

"Tradycyjne" problemy

(Leśna) Dowiedzieliśmy się, że są kłopoty z rozruchem technologicznym nowo wybudowanej oczyszczalni ścieków w Leśnej. Szczerze mówiąc fakt ten za bardzo nas nie zdziwił, wszak różnorodne problemy towarzyszą tej ślimaczącej się przez lata inwestycji.

Zastanawia natomiast to, że coś takiego przydarza się urządzeniom sprowadzonym z Zachodu. Ale widocznie tak musi być, skoro nad tą oczyszczalnią ciąży jakieś fatum, choć aktualne jest też pytanie - czy tylko ono?

rys

Agromet na giełdzie

To niewątpliwie znaczący fakt w naszym życiu gospodarczym. Pierwszy lubański podmiot notowany jest już na giełdzie papierów wartościowych w Warszawie! Tak, tak - nie ma tu żadnej pomylki. Nasz Agromet ZEHS S.A. jest już spółką giełdową, choć gwoździem do trzeźwości trzeba dodać, że znalazł się tam nie samodzielnie lecz w strukturze większej firmy - Hydrotoru. Wymienione przedsiębiorstwo jest jednym z największych polskich producentów hydrauliki siłowej. Wytwarza pompy, rozdzielacze, za-

wory oraz przeprowadza ich regenerację. Aby zwiększyć swoje zdolności produkcyjne spółka ta w ub.r. kupiła lubański Agromet za 12,6 mln zł, a 17. marca br. zadebiutowała na giełdzie. Start ten był bardzo udany. W debiucie cena akcji Hydrotoru osiągnęła ponad 70 proc. przecięcia w stosunku do ceny emisyjnej. Pozostaje tylko zyczyc, aby te notowania ciągle utrzymywały taką wyżkę, choć - jak pokazały to następne dni giełdowe - będzie to sprawą bardzo trudną.

rys

Z okazji Światowego Dnia Inwalidy Zarząd Oddziału Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Lubaniu, którego prezesem jest p.Barbara Boruch, zorganizował 25 marca w Miejskim Domu Kultury uroczyste spotkanie. Uczestniczyło w nim 138 osób.

Inwalido, nie jesteś sam

Zarząd Oddziału zrzesza obecnie 921 członków, w tym 503 osoby to inwalidzi. Jego ogniwami działają w Lubaniu, Mirsku, Olszynie i Leśnej.

Wśród ludzi wkraczających w jesień życia przebywa coraz więcej osób niepełnosprawnych. Dlatego tak bardzo ważna jest życzliwość i pomoc tym, którzy jej najbardziej potrzebują - inwalidom. Hasło - inwalido nie jesteś sam, pełnosprawni są z Tobą - stanie się wtedy rzeczywistością, kiedy każdy z nas swą postawą będzie udowadniał to na co dzień.

Skierowano apel do władz miejskich, by zawsze w swych działaniach uwzględniały potrzeby ludzi sprawnych inaczej. Apelowano również do społeczeństwa Lubania o zakup losów "Dar serca", wyemitowanych przez Spółkę Integra. Fundusz uzyskany z ich sprzedaży przeznaczony będzie na potrzeby tego środowiska.

Spotkanie uświetnił ludowy zespół pieśni "Bogdanki" z koła inwalidzkiego w Mirsku. Uczestniczył w nim także wiceprzewodniczący Oddziału Wojewódzkiego PZERiI p.Wacław Wieczorek, mieszkaniec Lubania.

(EW)

Nowa inicjatywa dolnośląska

Dolnośląska Federacja Kultury we Wrocławiu w lutym br. wystąpiła z inicjatywą powołania Domu Śląskiego - Centrum Integracji i Promocji Regionu. 7 marca odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Programowej, której pa-

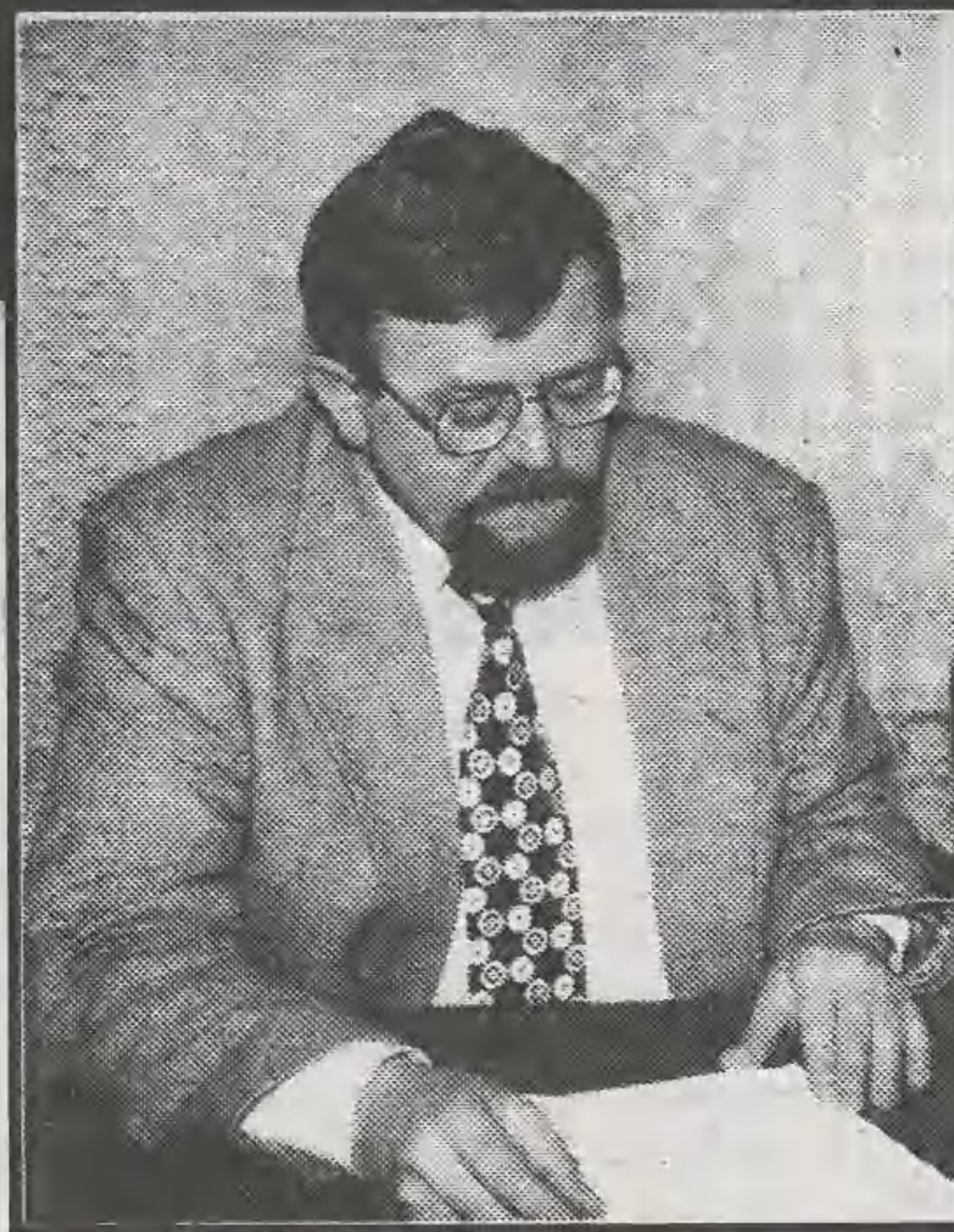
tronuje honorowo hr.Wojciech Dzieduszycki. W jej skład wchodzi osoba ciesząca się dużym autorytetem w życiu publicznym. Do udziału w pracach tego szacownego gremium zaproszono również Burmistrza Lubania Jerzego Zielińskiego. Przewodniczącym Rady Programowej jest dr Lothar Herbst, dyrektor Radia Wrocław, a jego zastępcami: Jacek Weksler, dyrektor Teatru Polskiego i Bogdan Cybulski, prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej. Pozostali członkowie rady to: Sławomir Najnigier, prezes Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast, Józef Dolata, dyrektor Izby Skarbowej, Adolf Juzwenko, dyrektor Ossolineum, Krzysztof Turkowski, członek Zarządu Telewizji Polsat, Emilian Stańczyszyn, burmistrz Polkowic, Stanisław Góra, dyrektor Walbrzyskiego Towarzystwa Muzycznego, ks.Andrzej Dzielek, proboszcz Parafii Rzym.-Kat. p/w Bożego Ciała, Ryszard Lechki, sekretarz Rady i wspomniany burmistrz Lubania Jerzy Zieliński.

Inicjatywa zyskała już szeroką aprobatę środowisk naukowych, twórczych i samorządowych z terenu całego Dolnego Śląska. Powołanie Domu Śląskie-

tor

rzecz rozwoju naszego makroregionu. Stwarza możliwość szerokiej i skutecznej promocji na forum Dolnego Śląska gminom spoza województwa wrocławskiego. W programie Centrum Integracji i Promocji Regionu znajduje się wiele znakomych projektów. Organizowane będą m.in.promocje i prezentacje najciekawszych wydarzeń artystycznych Dolnego Śląska. W ramach tzw.forum dyskusyjnego odbywać się będą cykliczne spotkania poświęcone wymianie poglądów między politykami, naukowcami, dziennikarzami i działaczami społecznymi. Odrębna sfera zainteresowań to spotkania artystyczne oraz działalność wydawnicza. Wspólnie z partnerami niemieckimi i czeskimi podejmowane będą inicjatywy oparte o historię i tradycję Dolnego Śląska. W ramach działań promocyjnych prezentowane będą w kraju i za granicą oferty artystyczne i gospodarcze tutejszego regionu.

(kk)

go sprzyjać będzie nawiązywaniu współpracy z wieloma instytucjami i stowarzyszeniami działającymi na

oferty artystyczne i gospodarcze tutejszego regionu.

Kraina zardzewiałych szlaków

II połowa XIX wieku była okresem niebywałej ekspansji kolei na naszym terenie, natomiast koniec XX wieku stał się, niestety, czasem "zwijania się" tego środka lokomocji. Po 100 latach z regionu najbardziej nasyczonego liniami kolejowymi przeobrażamy się pomału w krainę zardzewiałych szlaków. No bo proszę popatrzeć. Nieczynny trakt mamy już z Mirska do Wolimierza i z Gryfowa do Lwówka. Ruch pasażerski zawieszony jest z Lubania do Leśnej, a wkrótce taką sytuację będziemy mieli między Mikułową, Sulikowem i Zawidowem oraz z Nowogrodzka do Zebrzydowej. No cóż, pozostanie nam już tylko dawnych wspomnień czar-

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Dziękuję serdecznie Pani mgr Beacie Kujaczynskiej "Charyzmatycznej Uzdrowicielce" za pomoc w leczeniu anemii, migreny i wzmocnieniu odporności organizmu na choroby wirusowe.

Po trzech seansach z masażami bóle głowy ustąpiły, poprawiło się samopoczucie, ani razu nie chorowałam w okresie jesienno-zimowym. Nadmieniam, że oprócz powyższych zabiegów kupiłam w gabinecie bioterapii wkładki zdrowotne, które polecam wszystkim cierpiącym na zimnicę kończyn dolnych. Bardzo dobrze wygrzewają stopy, co wpływa na poprawienie ciepłoty i samopoczucia, przywraca zdrowie. Od tej pory nigdy już nie marzłam w nogi, przestały mi dokuczać mięśniaki i lepiej się czuję.

Jadwiga Maj Luban

URZĄD MIASTA LUBANIA WYDZIAŁ OŚWIATY I DELEGATURA KURATORIUM OŚWIATY W LUBANIU ZAPRASZAJĄ

na Lubañskie Targi Edukacyjne
03-04 kwietnia 1998r.

MIEJSCE: AGENCJA ROZWOJU MIASTA LUBAŃ, UL.ARMIJ KRAJOWEJ 30.

CZYNNE: PIĄTEK - 03.04.98R. W GODZINACH 12.00 - 18.00,

SOBOTA - 04.04.98R. W GODZINACH 10.00 - 14.00.

WSTĘP: GEGIELKA W GENIE 0,50 ZŁ.

INFORMACJA: TEL. 722-25-55.

ZAPRASZAMY PODMIOTY GOSPODARCZE DO UDZIAŁU W TARGACH.

Zarząd Miasta Lubania

ogłasza konkursy na stanowiska

Dyrektora Szkoły Podstawowej Nr 1 w Lubaniu

Dyrektora Przedszkola Miejskiego Nr 1 w Lubaniu

I. Dokumenty wymagane od kandydatów:

1. Zgłoszenie przystąpienia do konkursu z krótkim opisem osiągnięć w pracy pedagogicznej.

2. Kwestionariusz osobowy.

3. Odpisy (kopie) dyplomów posiadanych kwalifikacji.

4. Opinie o pracy zawodowej z ostatnich 5 lat.

5. Świadectwo lekarskie o dobrym stanie zdrowia.

II. Kandydaci na stanowiska dyrektorów mogą również przedstawić na piśmie własną koncepcję

kierowania placówką (maksimum 2 strony maszynopisu).

III. Dokumenty określone w pkt. I i II kandydaci zgłaszający się do konkursu składają w sekretariacie Urzędu Miasta Lubania ul.7 Dzwizji 14 (pok.nr 24 II piętro) w kopercie, na której należy podać nazwę placówki, której konkurs dotyczy w terminie do dnia 31 maja 1998 roku.

IV. Rozstrzygnięcie konkursów nastąpi w dniu 29 czerwca 1998 r. w Urzędzie Miasta Lubania Wy-

dział Oświaty ul.Mickiewicza 1c (pok.nr 1 parter).

a) na stanowisko Dyrektora SP Nr 1 o godz.9.00,

b) na stanowisko Dyrektora Przedszkola Miejskiego Nr 1 o godz.11.00.

V. Objęcie funkcji Dyrektora Przedszkola Miejskiego nastąpi od dnia 16.08.1998r., Dyrektora Szkoły Podstawowej od dnia 01.09.1998r.

VI. Kandydaci przystępujący do konkursu na stanowisko dyrektora mają prawo wglądu w podstawowe dokumenty szkoły, przedszkola.

Agencja Rozwoju Miasta w Lubaniu

ul.A.Krajowej 30, tel.722-25-55

posiada do wynajęcia salę o pow.487 m kw.

na organizację:

- spotkań,

- imprez rozrywkowych.

- wystaw, pokazów.

Ceny do uzgodnienia.

Serdecznie zapraszamy.

ZAKŁAD POGRZEBOWY

"Vedius" M.Górka

Lubania, ul.Wrocławska 20 (koło cmentarza)

- wszelkie formalności związane z pogrzebem załatwiane w urzędach i na cmentarzach,
- nekrologi, krzyże, tabliczki, trumny - duży wybór,
- wieńce, wiązanki, znicze,
- kondukt pogrzebowe i obsługa pogrzebów,

- przewóz zwłok w kraju i za granicą,
- kredytowanie opłat w ramach zasiłku ZUS.

Biuro czynne w godz.8.30-16.00,
tel.722-21-45

Z wizytą u pograniczników

Z inicjatywy komendanta Łużyckiego Oddziału Straży Granicznej płk Lecha Jęwtuszki 20 marca br. odbyła się konferencja prasowa z udziałem dziennikarzy mediów dolnośląskich. Kilkogodzinne spotkanie poświęcone było ocenie minionego roku. Przedstawił ją osobiście komendant, odpowiadając także na wszystkie stawiane w trakcie konferencji pytania. Po części informacyjnej zaprezentowany został sprzęt, wyposażenie i uzbrojenie, jakie pozostaje w dyspozycji funkcjonariuszy granicznych. Najwięcej emocji wywołał pokaz, który miał miejsce na placu apelowym. Funkcjonariusze jednostki specjalnej odkryli rąbka tajemnicy zawodowej, prezentując zgromadzonym dziennikarzom brawurową akcję związaną z ujęciem przestępców uciekających

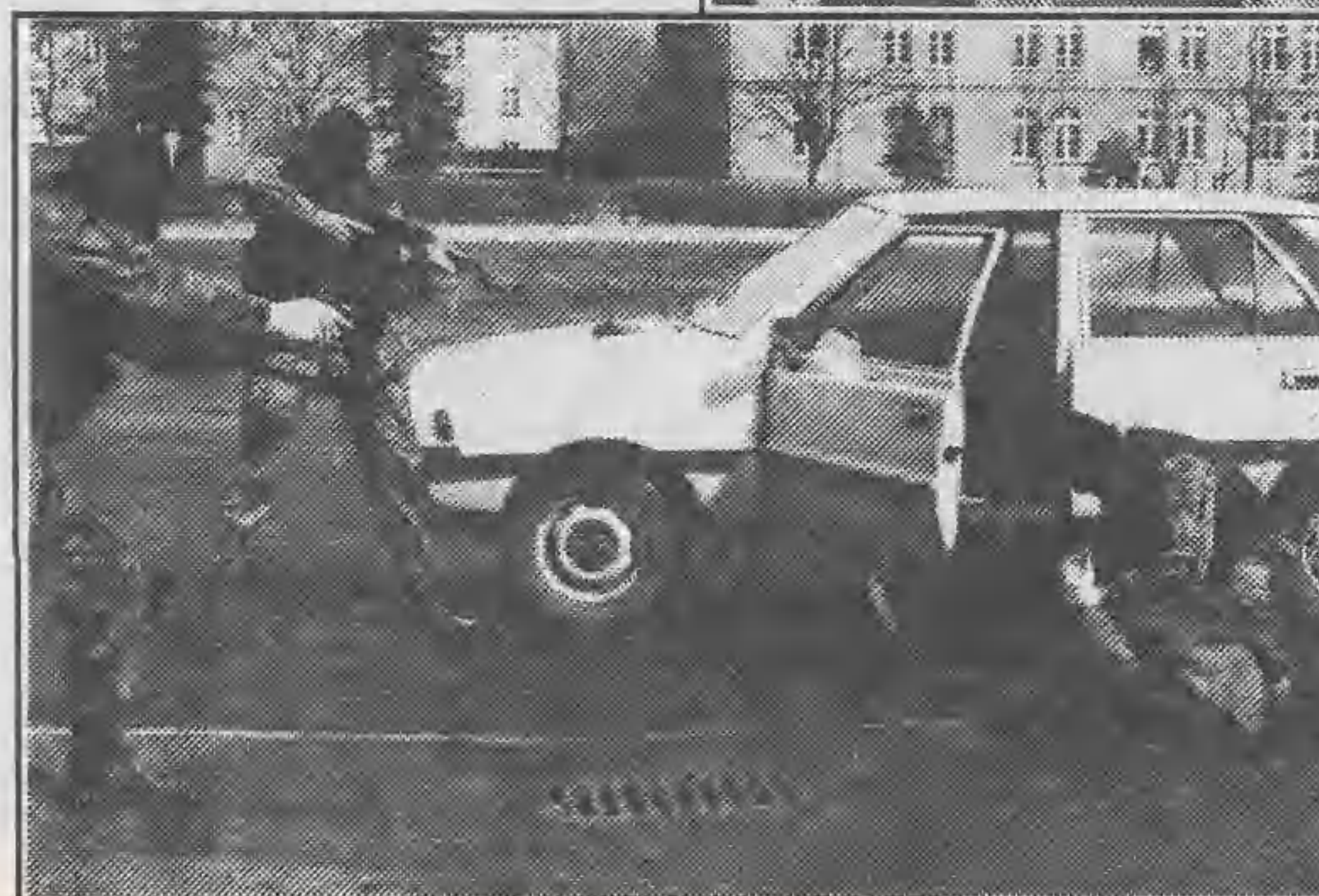
pojazdem samochodowym. Krótki pościg, zatrzymanie i obezwładnienie jakiegoś byłymi świadkami, to najwyższy stopień sprawności i wyszkolenia. Miłą niespodzianką dla wszystkich był ostatni punkt programu - zawody strzeleckie przy użyciu broni krótkiej. Wielu po raz pierwszy w życiu zetknęło się z prawdziwym pistoletem i ostrymi nabojami. Po zawodach nie zabrakło wojskowej grochówki i kielbasy z ruszty. Po czymś takim z pewnością Łużycki Oddział Straży Granicznej zaskarbił sobie sympatię dziennikarskiej braci.

Łużycki Oddział Straży Granicznej zajmuje się ochroną 281-kilometrowego odcinka granicy państwowej. 78 km to pas polsko-niemiecki, natomiast 203 km z

południowym sąsiadem - Czechami. Na tej ostatniej funkcjonują 4 graniczne placówki kontrolne oraz zlokalizowanych jest 12 strażnic. Na zachodniej znajduje się 3 placówki kontrolne oraz 6 strażnic.

W roku 1997 granicę państwową ochraniającą przez ŁOSG przekroczyło 47.506.580 osób. Jest to wzrost o 14,5 proc. w stosunku do roku ubiegłego. Podobną tendencję odnotowano w przypadku środków transportu - 14.566.916 pojazdów, to liczba większa od ubiegłorocznej o 14 proc.

W ubiegłym roku za usiłowanie, bądź dokonanie nielegalnego przekroczenia granicy funkcjonariusze ŁOSG zatrzymali 3.325 osób. Jest to wzrost o 25,37 proc. Na odcinkach strażnic zatrzymano 2.756, a w przejściach granicznych 569 delikwentów. Granicę zachodnią próbowało przekroczyć w dwie strony 2.845, a południową 480 osób. Wśród zatrzymanych dominowali Polacy - 752 osoby, następnie Afgańczycy - 478, Rumuni - 361, obywatele Sri Lanki - 286, Ukraińcy, Moldawianie - 165, Czesi - 144, Pakistańczy-

cy - 198. Globalnie rzecz biorąc granice strzeżone przez ŁOSG usiłowało przekroczyć 61 narodowości.

Przywołane wielkości liczbowe obrazują skalę zjawiska, z jaką na co dzień zmagają się stróże naszych rubieży.

- Ubiegły rok oceniam jako pomyślny - stwierdza komendant Łużyckiego Oddziału Straży Granicznej płk Lech Jęwtuszko. - Odniesliśmy wiele sukcesów, które cieszą, ale nie sposób oprzeć się refleksji, że uświadomiliśmy sobie zarazem skalę i zasięg zorganizowanej przestępczości na pograniczu. A to wcale nie nastraja optymistycznie. Wiemy, że przestępcy doskonałą swoje metody, dysponują własnym "wywiadem", próbują odkryć nasze słabe strony. Toczy się tu bowiem gra o duże, a nawet wielkie pieniądze, z których tak łatwo się nie rezygnuje. Co przyniesie ten rok? Na to pytanie trudno odpowiedzieć jednoznacznie. Jedno jest pewne - czeka nas ogrom zadań, które na pewno zostaną wykonane - zapewnia płk Jęwtuszko.

(kk)

W INTERESIE KLIENTA

Koncesje na taksówki

Od 1 stycznia br. obowiązuje nowa ustawa o warunkach zarobkowego przewozu osób, w myśl której taksówkarze będą musieli ubiegać się o koncesję. W Lubaniu weryfikacja obejmie blisko 100 osób, które zgłosiły prowadzenie określonej działalności gospodarczej. W tym mamy tylko 11 członków jeleniogórskiego Zrzeszenia Transportu Prywatnego. Już na dzisiaj przepisy tej ustawy pozbawiają możliwości zarobkowania około 15 lubańskich taksówkarzy. Nikt też nie potrafi podać, ile z nich prowadzi wyłącznie usługi kwalifikowane jako "taxi osobowe". Dotychczas o wykonywaniu zawodu taksówkarza decydował zdany egzamin z topografii terenu oraz wpis o działalności gospodarczej. Według nowych ustaleń taki usługodawca musi legitymować się niezaganną przeszłością i odpowiednim stanem zdrowia oraz większym stażem za kierownicą. Uporządkuje to niewątpliwie chaos panujący w taksówkarskim świecie, szczególnie w większych aglomeracjach. Sprzyjac temu będzie także fakt, że zarówno wydawaniem jak i cofaniem zezwoleń zajmą się organy administracji. Umożliwi to większą kontrolę samorządu lokalnego nad pracą taksówkarzy. Do tej pory różnorodność firm reprezentowanych w tej branży powodowała brak skoordynowanego nadzoru nad ich działalnością, przez co pasażerowie często kierowali skargi pod niewłaściwy adres. Koncesja będzie dotyczyła gminy lub sąsiednich gmin, jeżeli zawrą one odpowiednie porozumienie. Taksówkarze obawiają się jednak, że w praktyce może dojść do sytuacji, kiedy pracownicy firm przewozowych z gmin sąsiednich zaczęły obiegać te postoje, gdzie jest więcej klientów. Koncesję na przewóz taksówką otrzymają tylko te osoby, które posiadają pojazd samochodowy oraz nie były karane za przestępstwo karne-skarbowe przeciwko bezpieczeństwu w ruchu drogowym, życiu i zdrowiu oraz mieniu lub dokumentom. W świetle nowych przepisów taksówkarz nie może być zatrudniony w innym zakładzie w pełnym wymiarze godzin. Ustawa ma również na celu zwalczanie łamania przepisów dotyczących długości pracy przewoźników. Taksówkarz utraci licencję m.in. wtedy, gdy naruszy przepisy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, czy samodzielnie zniemi wskazania urządzeń pomiarowo-kontrolnych zainstalowanych w samochodzie. Taksometr powinien być umieszczony w widocznym miejscu, aby kierowca nie mógł przy nim manipulować i zmieniać wysokości opłaty. Zdarza się też, że taksówkarze pobierają dodatkowe pieniądze za przewóz zwykłego bagażu, choć według przepisów pasażer wnosi opłatę tylko za bagaż nietypowy, np. telewizor. Dlatego większość przewoźników jest zdania, że przelicznik cenowy powinien być jednakowy w całym kraju. Jeżeli z własnej winy przedsiębiorca nie wykonuje przewozów dłużej niż przez trzy miesiące, może pożegnać się z zawodem taksówkarza. W przypadku utraty koncesji, kierowca może się starać o jej przywrócenie dopiero po trzech latach. Limit wydawanych w danym roku zezwoleń ustalać będą rady gmin, a opiniowaniem propozycji zajmą się zrzeszenia przewoźników. Opinie mają także wydawać stowarzyszenia konsumentów. W ustawie nie określono wysokości opłaty koncesyjnej. Taksówkarze, którzy do tej pory prowadzili działalność przewozową i spełniają warunki określone w ustawie, mogą składać wnioski o przyznanie koncesji w urzędach miejskich lub gminnych. (MS)

PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWO-USŁUGOWE

ARTYKUŁY INSTALACYJNE, SANITARNE INSTALACJE MIEDZIANE

LUBAŃ, ul. Izerska 7, tel. 722 23-70
JELENIA GÓRA, ul. Konstytucji 3-go Maja 1
tel./fax 75-221-96

ZGORZELEC, ul. Francuska 1, tel. 77-58-698
KAMIENNA GÓRA, ul. Lompy, tel. 744-30-56

Temat ten tak zapisany brzmi niezwykle górnolotnie, mimo to jest bardzo aktualny i na rzeczy. Wiele się o tych sprawach teraz mówi i pisze, wszak rozpoczyna się procedura naszego akcesu do Zjednoczonej Europy. Przy okazji głosi się wszem i wobec, jakim to poparciem cieszy się ta idea w społeczeństwie, jakie to korzyści czekają nas z tego tytułu w przyszłości itp. Wszystko wygląda pięknie, wspaniale, i tylko gdzieś tak półgłębkiem wspomina się, ile to "krwi, trudu i potu" będzie nas kosztowało wejście do Unii.

W ogóle to obecne potyczki z integracją europejską niejako żywcem przypominają mi entuzjazm z lat 1980-81 i epatowanie się słowem "reforma". Kogo by wtedy nie zapytać, był za przemianami naszej rzeczywistości. Reforma miała być panaceum na wszystkie polskie dolegliwości. Oczywiście, zdecydowana większość odwoływała się do tego pojęcia demagogicznie, nie mając pełnej świadomości co tak naprawdę niesie z sobą takie działanie. Dopiero radykalne reformy Bałcerowicza z początku lat 90-tych otrzeźwiły większość, czego skutki obserwujemy do dzisiaj w postawach niechęci do wszelkiej transformacji.

Obecnie takim kluczem - wytrychem, jakim niegdyś była reforma, jest integracja europejska. Znowu bywa traktowana jako lek na całe zło, jako jedyne właściwe remedium na naszą pomysłną przyszłość. I nie przeczy my temu. W aktualnej rzeczywistości trudno dostrzec jakąś alternatywę dla perspektywy europejskiej. To jest jasne i oczywiste. Jednak mówiąc o tym trzeba

mieć świadomość, co nas czeka po drodze. A czeka wiele. Nie chcemy tu mówić o korzyściach z procesu integracyjnego, bo te są dość dobrze znane i zwykle oczywiste. Nie będziemy też pisać o wielkich problemach i wyzwaniach, które dotkną cały kraj. Spróbujmy natomiast w sposób jedynie sygnałny zastanowić się, jak to wielkie historyczne przedsięwzięcie przełoży się na naszą lokalną sytuację - mieszkańców tu nad Kwisą.

Podejmując tak postawiony temat trudno jednak uciec od ogólnego

My i ... integracja europejska

stwierdzenia. Otóż w wyniku konfrontacji z realiami Unii Europejskiej czeka nas niechybnie druga, po balcerowiczowskiej, rewolucja. Jak każdy przełom będzie wymagał - choć to truistycznie zabrzmiało - krwi i potu, mimo że zostanie rozłożony w czasie i będzie wspierany programami osłonowymi. Tyle ogólnej konstatacji, a teraz kwestie szczegółowe. W tym wymiarze powinniśmy być przygotowani przede wszystkim na to, że prawdopodobnie "legnie w gruzach" nasz przymysł lekki. W wyniku

otwarcia granic nie wytrzyma on po prostu konkurencji. Zbyt jest niedoinwestowany i rozproszony, by mógł sobie poradzić z dobrze zorganizowanymi potentatami. Podobny los czeka nasze tradycyjne gospodarstwa rolne. Uchylają się tylko nieliczne i to przy jakichś formach dotacji. Zbyt trudne są tu warunki rolne, aby mogło być inaczej. Identyczny wstrząs czeka nasz mały i średni biznes. Jeśli się jakoś nie zorganizuje, będzie bez szans wobec molochów zachodnich. Czym to wszystko pachnie? Oczywiście wzrostem bezrobocia. Jeśli sami nie stworzymy nowych miejsc pracy, to niewiele pomoże tu możliwość podejmowania zatrudnienia w innych krajach Unii. Tych kilka podniesionych kwestii nie wyczerpuje katalogu zagrożeń, które pojawią się po naszej integracji z Unią. Można by tu jeszcze mówić o problemie ochrony własności nieruchomości, banków, ziemi itp. przed wykupem przez bogatych obcokrajowców. Piszę o tym po to, byśmy już teraz, mając na uwadze wskazane sektory, głęboko się zastanawiali nad ich przyszłością. Pamiętajmy, że obok tych zagrożeń równolegle będziemy doświadczać wzmoczonego rozwoju wszelkiej infrastruktury, turystyki itd., co niewątpliwie łagodzić będzie nasze negatywne odczucia związane z integracją europejską. W sumie czeka nas wielki test prawdy o nas samych i naszym regionie.

RS

Minął Dzień Kobiet. Przed nami Święto Wielkiej Nocy i jeszcze kilka innych okazji do świętowania. Już od najmłodszych lat jesteśmy do tego przyzwyczajani. Mamy przecież urzędowy Dzień Dziecka, chociaż prawdziwe powszechne święta dla maluchów odbywają się w okolicach Bożego Narodzenia z Mikołajem - od 1964 roku już nie świętym.

Nasze świętowanie

Dzieci obchodzą także swoje urodziny, imieniny. Dzień nauczyciela jest także dla nich świętem, gdyż się nie uczą. Na rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego marnują się kolejne wolne dni, jakby na to nie można było wydzielić dwóch trzech godzin w dni robocze. Wszystkie te fety obciążają też budżety rodzinne. W sumie wychowanie do świętowania wyraźnie góruje nad przysposobieniem do pracy. Nie namawiam tu nikogo do walki z żywiołem typu gwiazdka, Wielkanoc czy imieniny. Szlucznie doczepiany Dzień Dziecka można jednak doskonale skasować, szczególnie, że nie niesie on żadnych treści poza kaskadą czułościowości mdlącej same dzieci i lepszą część dorosłych. Przecież to święto trwa cały rok, całe dzieciństwo. Oprócz tych i innych fet, celebrowanych

na szeroka skalę, istnieją licznie i takie o znaczeniu i zasięgu branżowym. Jeszcze tu i ówdzie obchodzi się dzień: matki, babci, dziadka, strażaka, kolejarza, drukarza, kamieniarza, górnik, hutnika i

Można by było siorbać herbatę, kotlet jeść palcami, rozmawiać z papierosem w zębach, macać chleb i ekspedietkę w spożywczych badając czy świeże, kłaść nogi na biurku, brać ślub bez marynarki, rzucić wszędzie papierki i wypluwać gumę do żucia, pić wódkę publicznie mimo zakazu Rady Miasta Luban.

odlewnika - wypadły dni policjanta i ornowca, doszedł dzień pracownika komunalnego. Czy tak być musi? Wszyscy ci mieszczą się przecież w jednej kategorii pod nazwą CZŁOWIEK. Proponuję zatem powołać Dzień Człowieka. Ewentualnie

prace nad koncepcją tego święta zrodzą pokusę, żeby to święto wymyślić tak, żeby wszystko zaczęło służyć istocie ludzkiej. Człowiek ma człowieka poważać, szanować i starannie obsługiwać. Propagować w tym dniu należy wymianę życzliwości, sprzątać klatki schodowe, załatwiać interesantów przez telefon, nie dopuszczać do niekoniecznych kolejek w przychodniach zdrowia itd. Promować można, tylko, co na to życie, zwłaszcza jak się je zna. W znacznej bowiem części apele o życzliwość, uśmiech i udogodnienia okazały się nieskuteczne. Dowiedzieliśmy sami sobie, że nawet od święta ludzie nie chcą postępować wbrew utartym przyzwyczajeniom. Bo co odświętną frajdą dla jednego człowieka, to mordęgą, przymusem i antyświętem dla drugiego. Interesant może pragnie być częstowany uśmiechem w urzędzie i uprzejmym zwrotem: "czym mogę służyć" - jakież to jednak poniżenie i fatyga dla urzędniczek! Ponieważ zaś każdy coś winien jest drugiemu, więc ostatecznie dla nikogo takie święto nie byłoby świętem, ale pełnym sztuczności przymusem. Może zatem "Dzień Człowieka" to dzień "pełnego luzu". Mężczyźni nie musieliby np. golić i myć się, a także zmieniać koszuli z dnia poprzedniego. Z kolei kobieta mogłaby pójść sobie do pracy bez makijażu w rannych pantoflach i ozdobiona papilotami. Można by było siorbać herbatę, kotlet jeść palcami, rozmawiać z papierosem w zębach, macać chleb i ekspedietkę w spożywczych badając czy świeże, kłaść nogi na biurku, brać ślub bez marynarki, rzucić wszędzie papierki i wypluwać gumę do żucia, pić wódkę publicznie mimo zakazu Rady Miasta Luban. W szkole dozwolone by było ciągnięcie koleżanek za włosy, pa-

lenie papierosów i używanie języka stosowanego na korytarzu lub boisku do odpowiedzi na lekcjach. W swój dzień człowiek mógłby wyczyszczać się publicznie byle gdzie, spacerować z psem w piżamie i powiedzieć sąsiadom co o nich myśli. Powie ktoś, że proponuje ruinę dobrych obyczajów i niezbędnych rygorów. A wprost przeciwnie! Jeżeli na takie sposoby zachowania się, które dla wielu są codziennością wyznaczy się jeden odrębny dzień

i zacznie się w nim swobodę bycia propagować urzędowo, to podkreśli się tym nadzwyczajny i wyjątkowy charakter folgowania ludzkim upodobaniom. Poprzez zniesienie zakazów na dobę uwypukli się nakazy obowiązujące przez cały rok. Czyli - z rozmianianiem święto, propagować będziemy skutecznie ważność powszednich rygorów zachowania.

Michał

Aktualnie w Gryfowie są dwa parki miejskie. Jeden z nich im. Adama Mickiewicza mieści się przy ul. Kolejowej i odwiedzany jest przez wielu mieszkańców miasta. Drugi zaś to park przy ul. Partyzantów.

"Niby" park

W odróżnieniu od pierwszego jest bardzo zaniedbany i zdeprawowany. Jeszcze niedawno były tam ławki, place zabaw, a nawet ścieżka zdrowia. Organizowano w nim pikniki, zabawy na świeżym powietrzu. Teraz wielu gryfowian obawia się nawet zbliżyć do parku, w którym odbywają się bardzo często imprezy zakrapiane alkoholem. Pozostają po nich rozbite szkła, śmieci i zniszczone, powyrywane ławki. Park ten jest także dość często odwiedzany przez młodzież chodzącą na wagary. Przed 1989r. był nawet projekt na budowę amfiteatru, jednak do jego realizacji nie doszło. Dzisiaj brakuje środków finansowych i miejsce to jest w opłakanym stanie. Zdeprawowali i zniszczyli go sami mieszkańcy miasta .du

BEZ IDYLLI CZYLI PRAGMATYCZNIE

Rozmowa z wiceburmistrzem Leśnej
Walerym Czarneckim

*** Stanowisko wiceburmistrza samorządu leśniańskiego objął pan w październiku 1996 roku. Odbijało się to w atmosferze konfliktu wewnątrz samej rady, jak i wśród mieszkańców gminy. Wielu obserwatorów zastanawiało się, jak długo przyjdzie panu w takiej sytuacji pełnić powierzona funkcję. Od tego wydarzenia minęło półtora roku. Jak oceniłby pan dotychczasową współpracę z Radą Gminy?**

- Rada Miejska Gminy Leśna jest jak każda rada organem zespołowym, czyli składa się na nią nie tylko grupa określonych osób, ale też stanowi ona wypadkową często sprzecznych interesów, które w sposób naturalny powodują tworzenie się pól konfliktu. Moja współpraca z Radą, jako członka Zarządu, moim zdaniem układa się w sposób poprawny. Staram się w miarę swoich możliwości i umiejętności realizować jak tylko potrafię najlepiej intencję Rady jako całości, ponieważ uważam, że w takim gremium nie powinno być miejsca na partykularne interesy poszczególnych radnych czy też istniejących lub incydentalnie tworzących się

grup nacisku. Sądzę, że Rada winna być wyrazicielem interesu wszystkich mieszkańców gminy, co nie oznacza, że nie należy zalać indywidualnych potrzeb poszczególnych sołectw i miasta. Powinno to być jednak działanie planowe. Powszechnie wiadomym jest, że nie ma możliwości jednoczesnego zaspokojenia wszystkich występujących w danej chwili potrzeb. Dlatego też od chwili wyboru na stanowisko wiceburmistrza dopominałem się o to, aby opracować strategię rozwoju gminy, która byłaby powszechnie akceptowalna jako baza, na podstawie której zostaną opracowane plany dotyczące rozwoju poszczególnych dziedzin życia wspólnoty samorządowej. Do tej pory został opracowany "Raport o stanie Miasta i Gminy Leśna" za 1996 rok, który zamierzamy uaktualnić oraz zostały przygotowane założenia dotyczące strategii rozwoju gminy. Mam nadzieję, że z końcem kadencji tej Rady uda się, mimo występujących przeciwności, zakończyć rozpoczętą pracę podjęciem uchwały dotyczącej strategii rozwoju. Nie chciałbym aby czytelnicy odnieśli wrażenie, że współpraca z Radą przebiega na zasadzie idylli. Tak nie jest. Na każdej sesji zdarzają się sytuacje konfliktowe, z którymi muszę sobie radzić mając na względzie cel, o którym

wspomniałem wcześniej.

*** W powszechnej opinii wielu mieszkańców regionu "pięta achillesowa" Leśnej są rozpoczęte a niedokończone inwestycje. Jak jest z tym naprawdę?**

- Jak zwykle z każdą "powszechnie wiadomą opinią" jest tak jak plotka. W każdej jest odrobina prawdy. Ja chcę jednak mówić o faktach, a te są z goła odmienne od wielu opublikowanych "faktów prasowych"...

*** Przeanalizujmy wobec tego realizację podjętych inwestycji. Na początek zapytam o oczyszczalnię ścieków...**

- W momencie gdy podjąłem pracę w Urzędzie Miasta i Gminy Leśna inwestycja ta była już kontynuowana przez drugiego wykonawcę S.C. BUDEX Lubin. Firma ta została wyloniona w drodze przetargu publicznego i przejęła plac budowy od poprzednika w czerwcu 1996 roku. W chwili obecnej oczyszczalnia wraz z kolektorem ściekowym dla miasta jest ukończona. Trwa jej rozruch technologiczny i przewidujemy, że zostanie oddana do eksploatacji w czerwcu bieżącego

roku. Korzystając z okazji chciałbym podziękować tym wszystkim którzy wspierali realizację tego przedsięwzięcia pomysłem, zaangażowaniem i pieniędzmi.

Znaczny udział finansowy w powstaniu oczyszczalni oprócz gminy ma Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, Program Pomocowy UE PHARE "Czarny Trójkąt" oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Należy podkreślić, że oczyszczalnia jest sterowana automatycznie i zaspakaja perspektywiczne potrzeby związane z gospodarką ściekową miasta i okolic. Ukończenie tej inwestycji wymusza dalsze działania związane z porządkowaniem kanalizacji miejskiej. Planujemy realizację tego przedsięwzięcia do końca 2002 roku.

*** Kolejna inwestycja. Gazociąg w Miłoszowie.**

- Został oddany do eksploatacji w połowie ubiegłego roku. Przyznam, że czas realizacji inwestycji był zbyt długi. Złożyło się na to głównie poszukiwanie szczelności gazociągu i usuwanie w nim usterek pozostawionych przez poprzedniego wykonawcę. Dla mnie osobiście jednak czas realizacji tego przedsięwzięcia był krótki. Trwał bowiem niespełna pół roku. Poświęciłem go najpierw na

znalezienie firmy, która skutecznie i w krótkim czasie usunęła usterki. Gazociąg doprowadzający gaz do Miłoszowa ma prawie osiem kilometrów długości i 104 przyłączy doprowadzające gaz do poszczególnych zabudowań.

*** A nowe wysypisko śmieci? Stare jak widać jest już zapelnione i nie nadaje się do użytku.**

- W lutym 1997 roku uzyskano pozwolenie na budowę wysypiska odpadów komunalnych w Miłoszowie. Było to zwiększenie etapu przygotowawczego inwestycji. Koszt realizacji tego zadania jest niebagatelny, wynosi ponad 3 mln złotych. Ze względów oczywistych jest zrozumiałe, że jednoczesne prowadzenie dwóch tak kosztownych inwestycji jakimi była oczyszczalnia ścieków i omawiana, nie jest realne przy zasobności kasy gminnej w Leśnej. Nie ma co ukrywać, samorząd nasz nie należy do najbogatszych. Obecnie podejmujemy starania o zgromadzenie odpowiednich funduszy, które w przyszłości być może pozwolą na realizację tego zadania etapami. Jednocześnie rozważana jest koncepcja przystąpienia gminy do międzygminnego porozumienia w sprawie budowy CENTRUM UTYLIZACJI ODPADÓW KOMUNALNYCH w Lubaniu.

*** Ostatnia inwestycja i jednocześnie ostatnie pytanie do pana. Modernizacja drogi Miłoszów - Lubań.**

- Nie jest to inwestycja gminy aczkolwiek zaangażowaliśmy się w nią, gdyż realizacja pierwszego etapu rozpoczyna się w Miłoszowie i kończy za granicami miasta. W dniu 27.02 br. nastąpiło wprowadzenie wykonawcy na plac budowy. Na wstępie firma ta ma uporządkować przyszyły pas drogi. Przedsięwzięcie ma być zakończone w ciągu dwóch lat. Zadanie realizowane jest ze środków PHARE CROSSBOARDER, a przewidywany koszt wynosi ponad 6 mln złotych.

* Dziękuję bardzo za rozmowę i obiecuje, że do problemów i sukcesów Leśnej powrócę niebawem.

Rozmawiał ASI

Co nowego w Straży

Z Marianem TOKARCZYKIEM komendantem lubańskiej Straży Miejskiej rozmawia Michał Smyczek.

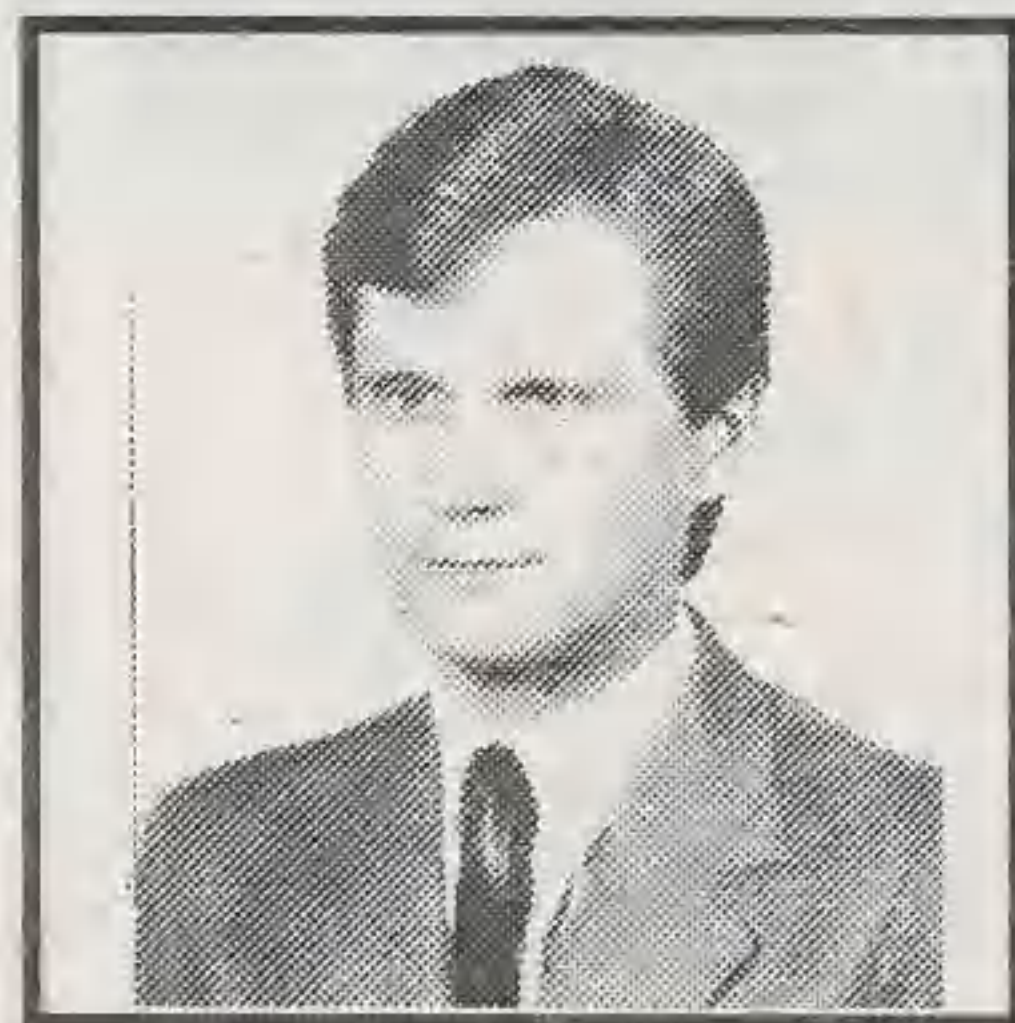
*** Od nowego roku weszła w życie nowa ustawa o strażach znacznie rozszerzająca ich kompetencje. Tu i ówdzie media alarmują jednak, że w nowych przepisach panuje chaos.**

- Właśnie media narobiły sporego bałaganu i zamieszania. Bardzo dobrze, że pojawiła się ustawa porządkująca nasze kompetencje. Wcześniej bowiem były one "porozrzucane" w innych aktach prawnych - ustawie o policji, kodeksie wykroczeń itp. Faktycznie nowe przepisy przyznają strażom miejskim więcej uprawnień. Do tej pory np. nie byliśmy w pełni uprawnieni do kontroli ruchu drogowego w znaczeniu dynamicznym. W praktyce nasze działania ograniczały się do - krytykowanego zresztą - nakładania mandatów za niewłaściwe parkowanie oraz in-

stalowanie blokad. Teraz mamy również prawo zatrzymywania pojazdów. Osobiście nie chciałbym jednak, aby straż miejska wykonywała zadania policji drogowej - została powołana przecież do innych celów. O konkretnych kompetencjach dowiemy się dopiero z aktów wykonawczych ministra spraw wewnętrznych i administracji.

*** Jakie jeszcze - oprócz wymienionych - najistotniejsze zmiany wnosi nowa ustawa?**

- Możemy stosować takie środki "przymusu bezpośredniego" jak kajdanki, palki obronne i tzw. paralizatory elektryczne. To urządzenie o dwóch elektrodach, które wysokim prądem paraliżuje człowieka bez uszczerbku na zdrowiu. Strażnik może być także wyposażony w broń pałną - jednakże tylko na polecenie komendanta i do określonych zadań. Nale-

żeć do nich może m.in. konwojowanie pieniędzy, dokumentów itd. Aby jednak nie straszyć mieszkańców, chcę powiedzieć, że środki o których wspominałem nie mogą być przez funkcjonariusza stosowane w dowolnej sytuacji, ale tylko wtedy, gdy zachodzi niezbędna potrzeba i w przypadkach przewidzianych przepisami wykonawczymi do ustawy.

*** Do tej pory tylko dzięki "środkom przymusu bezpośredniego" mieliście możliwość wylegitymowania obywatela. Jeśli odmówił okazania dokumentów albo wprowadził was w błąd, mogliście go siłą doprowadzić do komendy policji. Czy ustawa w tym względzie wprowadziła jakieś uregulowania?**

- Ten problem został już uregulowany w kodeksie wykroczeń. Do tej pory za odmowę okazania dokumentów rzeczywiście nie mieliśmy możliwości karania. W poprzednim stanie prawnym w myśl przepisów straży miejskiej nie była bowiem organem uprawnionym (państwowym) lecz samorządowym. Obecnie znowelizowany kodeks wykroczeń daje nam w tym względzie kompetencje innych odpowiednich organów.

*** Policja z mieszanymi uczuciami obserwuje działania miejskich straży. Czy nowe uprawnienia - pokrywające się częściowo z prewencyjnymi kompetencjami policji - nie spowodują w Lubaniu konfliktu.**

- Nie sądzą. Nie mamy żadnych potrzeb ani ambicji rywalizować z naszą policją. Planowane są w ramach programu "Bezpieczne miasto" wspólne patrole. Razem obsługujemy m.in. imprezy sportowe i inne wydarzenia o charakterze publicznym. Myślę, że straż miejska wypełni pewną lukę, chociażby ze względu na powszechnie znany stan kadrowy policji. Zresztą zajmuje się ona poważniejszymi zdarzeniami o znamionach przestępstw - nie zawsze ma czas na przysłowiowe drobniaki. Myślę też, że w naszych dotych-

czasowych układach nic się nie zmieni.

*** W świetle obowiązujących przepisów nie może (posiadać) używać broni ktoś o podejrzanym reputacji. Kto zatem może wstąpić do straży miejskiej?**

- Osoba taka musi posiadać co najmniej średnie wykształcenie, dobre zdrowie i cieszyć się nienaganną opinią. O jakiegokolwiek karalności nie może być mowy. Strażnik musi też przejść przeszkolenie.

*** Podczas rozmowy otrzymał pan zgłoszenie o najprawdopodobniej wściekłym psie błądzącym się w rejonie Księginek. Tym też zajmuje się straż?**

- Są sytuacje, w których nie wiadomo co robić. W przypadku psa należałoby użyć broni z pociskiem usypiającym, ale takowego nie mamy. Wiele jednostek straży w kraju (szczególnie w miastach) dysponuje takimi środkami. Tak naprawdę nie wiem, kto powinien się tym zająć. Sprawę poruszę z pewnością na najbliższym posiedzeniu komisji prawa i porządku publicznego Rady Miejskiej.

Dziękuję.

Odpowiedzi na pytanie zawarte w powyższym tytule, mogłoby być nieskończenie wiele. wśród nich musiałoby znaleźć się i te... niecodziennie, budzące grozę.

Dzisiejsza opowieść, z serii kryminalnych, dotyczy zdarzenia drogowego zwanego kolizją, jakich w naszej okolicy wiele. Ta jednak była szczególna. A było to tak...

Po południu dnia 2.01.98r. w Olszynie wydarzyła się kolizja drogowa. Kierujący samochodem osobowym marki audi najechał na tył poloneza, który zatrzymał się przed znakiem "stop". Sprawca kolizji nie wysiadł ze swego samochodu. Uczynił to natomiast poszkodowany. W czym więc tkwi zapowiadana niezwykłość tej kolizji? Oddajmy głos kierowcy poloneza: "Podszedłem do tego kierowcy i chciałem zwrócić mu uwagę. Zbliżyłem się do jego samochodu i otworzyłem drzwi. Wtedy poczułem silne uderzenie w twarz. Następnie kierowca ten wysiadł i zaczął mnie bić. Dołączył do niego pasażer tego samochodu..." - zanotowano w policyjnym protokole.

Poszkodowany został pobity za to, że raczył upomnieć się o swoje interesy! Nie miał szans obrony przed dwoma napastnikami działającymi na dodatek z zaskoczenia. Sprawcy kolizji - napastnikowi - jakby było mało swej zemsty. Aby zwiększyć jej rozmiar... Znowu oddajmy głos świadkowi zdarzenia. Powiedział, co zanotowano w policyjnym protokole: "... Objechał poloneza, po czym wycofał się do tyłu, uderzając kierowany przez siebie samochodem w przód pojazdu".

A później audi pomknęło w kierunku

Nie zbadane są wyroki ... czyli o tym, co może spotkać nas na drodze

Lubania. Szybko powiadomiony o zdarzeniu dyżurny KRP w Lubaniu wydał podległym mu patrolom stosowane polecenie. Miało ono na celu zatrzymanie auta jadącego z Olszyny. Czynność zatrzymania audi podjęli policjanci na ul. Warszawskiej w Lubaniu. Pojazd ten zjechał w ulicę Hutniczą. Po zatrzymaniu jego kierowca przesiadł się szybko na tylne siedzenie. Później twierdził, że to nie on prowadził samochód. Zachowanie to było widziane przez policjantów i nie było dla nich zaskoczeniem. A bo to pierwszy raz mieli z nim do czynienia? Wcześniej widzieli kierowcę tego pojazdu. Zresztą znają go dobrze z widzenia, nazwiska i imienia.

Awantura, którą nazwę drogową, przeniosła się z Olszyny na ul. Hutniczą w Lubaniu. Z policyjnej notatki wynika, że zatrzymany kierowca: ... "po zatrzymaniu

używał wobec nas (policjantów) słów wulgarnych, zachowywał się agresywnie, kopiąc w drzwi swojego samochodu"... Pokrośnienie złoślika zajęło trochę sił i

Po zatrzymaniu jego kierowca przesiadł się szybko na tylne siedzenie. Później twierdził, że to nie on prowadził samochód.

czasu.

Później okazało się, że sprawca tej ko-

lizji kierował swym pojazdem będąc w stanie nietrzeźwym (1,78 promila alkoholu). Nadto nie posiadał uprawnień do kierowania pojazdami, bowiem wcześniej utracił je. Przed kolegium postawiono mu aż 6 zarzutów. Ukarano go surowo, wymierzono karę 3 miesięcy aresztu zasadniczego i karę dodatkową 3 lat zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. Pobicie to sprawa odrębnego postępowania karnego.

Jaki morał wynika z tej opowieści? Nie siadajmy za kierownicę po spożyciu alkoholu. Trzeźwość to zasadniczy warunek udziału w ruchu drogowym. Każdemu kierowcy może przydarzyć się coś niemiłego, np. udział w kolizji. Zachowujemy się w takich sytuacjach godnie. Dorosły człowiek musi umieć ponosić odpowiedzialność za swe czyny. Czy zawsze i wszędzie tę umiejętność ujawniamy? Tu i ówdzie widziałem awantury na drodze między kierowcami, którzy we własnym zakresie ustalają winnych zdarzeń drogowych. Znamiennym jest, że ... najgłośniej wrzeszczą i najwięcej wymachują rękami

sprawcy kolizji. Od ustalenia i karania winnych są sądy, kolegia i policjanci. Pamiętajmy, że każdy uczestnik kolizji drogowej ma obowiązek przekazania swych

Najgłośniej wrzeszczą i najwięcej wymachują rękami sprawcy kolizji. Od ustalenia i karania winnych są sądy, kolegia i policjanci.

danych personalnych i ubezpieczenia pojazdu innym współsprawcom zdarzenia. Kto tego nie czyni, ponosi odpowiedzialność karną przewidzianą w kodeksie wykroczeń. Spokoju w trudnych sytuacjach życzeń.

EKP

Psią smyczą

Przemoc w rodzinie to problem nie wyдумany, ale realnie osadzony także w naszej lokalnej rzeczywistości. Niestety. Przykładów nie należy daleko szukać. W II dekadzie marca przy ul. Armii Krajowej w Lubaniu doszło do awantury domowej, w trakcie której Tomasz B. dopuścił się szczególnie drastycznej agresji wobec swej konkubiny Urszuli S. Znęcał się nad swoją partnerką zadając razy rękami, psia smyczą, a w końcu nożem. Pikanterii całej sprawie dodaje fakt, że pokrzywdzona była w 8. miesiącu ciąży. Po tym brutalnym akcie przemocy Urszula S. wylądowała w szpitalu, zaś sprawcą zajęły się wiadome organy. **rys**

Ostatnimi czasy do bogatego zestawu ludzkich przypadłości dochodzą coraz to inne uzależnienia i związane z tym psychozy zachowań. Oprócz m.in. alkoholizmu i narkomanii zaczyna wracać, z pozoru wydawałoby się niegroźna, telemania, a już na horyzoncie pojawia się następne zagrożenie - uzależnienie od gier komputerowych.

Zdeptać i zabić

Szczególnie niebezpieczny jest ich wpływ na psychikę dzieci, zwłaszcza jeśli przepełnione są w swej treści agresją, ponieważ do dziesiątego roku życia - jak twierdzą pedagodzy szkolni - większość z małoletnich nie potrafi odróżnić fikcji od rzeczywistości. Konsekwencjami tego są m.in. zaległości w nauce, nerwowość, drażliwość i nadpobudliwość. Według znawców tematu, większość gier komputerowych dostępnych na naszym rynku opartych jest na agresji. W przeważającej części sam grający - a jest nim przede wszystkim dziecko - jest napastnikiem, który im więcej wyeliminuje przeciwników - tym bardziej jest nagradzany. Jak wynika z wypowiedzi ucznia jednej z lubuskich szkół podstawowych, ci co mają komputery spędzają przy nich po kilka godzin dziennie. Najchętniej lubią gry, w których można postrelać, coś rozwalić i zabić. Opublikowano nie tak dawno wyniki pierwszych w Polsce badań dotyczących wpływu tej rozrywki na psychikę dzieci. Okazało się, że małoletni spędzający co najmniej

10 godzin tygodniowo z grami komputerowymi są bardziej agresywni niż ich rówieśnicy nie mający do nich dostępu. Przejawia się to nie tylko w napastliwości słownej, ale także fizycznej. "Komputerowcy" wykazali się również dużo większym napięciem emocjonalnym oraz mniejszą wrażliwością moralną, czego przejawem jest m.in. zobojebnienie na sceny brutalne. Oczywiście, gry komputerowe mają nie tylko złe strony. Odpowiednio dobrane mogą w pozytywny sposób wpływać na nasze dzieci. Badania wykazały, iż rozwijają one zręczność manualną i koordynację wzrokowo-słuchową. Pozwalają także zaznać uczucia zwycięstwa, sukcesu, co ma niebagatelny wpływ na podniesienie poczucia własnej wartości. Wielu rodziców stara się kontrolować, czym zajęte jest ich dziecko przy komputerze. Wybiera mu odpowiednie do wieku programy graficzne, edukacyjne, czy gry zręcznościowe. Kontrolę taką, miejmy nadzieję, spełniają również instruktorzy w pracowniach szkolnych i świetlicach dla młodzieży.

MS

Firma "AZET" - Import-Eksport P.U.H.

Lubań, ul. Różana 20, tel. 722-24-79

W punkcie sprzedaży przy ul. Różanej 20 - oferuje:

* pasze dla drobiu i zwierząt gospodarskich * sprzęt drobiarski.

Przyjmujemy zamówienia na jednodniowe pisklęta kurze, kaczce, gęsie i sześciotygodniowe odchowane pisklęta kurze.

Zapraszamy w godz. 8.00-16.00, w soboty w godz. 8.00-14.00

Kierunek z Lubania do Radostowa i Gościszowa.

W punkcie sprzedaży przy ul. Rybackiej 30, tel. 722-30-29

(przy wiadukcie na trasie Zgorzelec-Jelenia Góra) - oferuje:

Materiał szkółkarski owocowy i ozdobny w dużym asortymencie, jak:

* drzewka i krzewy owocowe, np. jabłonie, grusze, wiśnie, agresty,

* drzewka i krzewy ozdobne - jałowce, cyprysy, tuje,

* sadzonki i rozsady kwiatów i warzyw,

* torf i ziemię kwiatową,

* realizujemy zamówienia na sprzęt wyposażenia działek i ogrodów przydomowych.

Punkt czynny codziennie w godz. 9.00-17.00, w soboty w godz. 9.00-14.00

Sklep z armaturą sanitarną w Lubaniu przy ul. Tkackiej 8 (naprzeciw Wiejskiego Domu Handlowego)

oferuje:

armaturę łazienkową oraz wyposażenie łazienek.

Ponadto prowadzimy sprzedaż podgrzewaczy wody, wodomierzy, grzejników, części wymiennych oraz inne akcesoria.

Zapraszamy codziennie w godz. 9.00-17.00, w soboty 9.00-14.00.

Ceny oferowanych towarów rozsądne!

W Firmie "AZET" spotka Cię miła obsługa!

Mercedes-Benz

JELENIA GÓRA CENTRUM SERVICE Sp.z.o.o

59-800 Jelenia Góra
ul. Słowackiego 3
tel. (075) 7646750(3)
fax. 075 76-46-754

- SALON SPRZEDAŻY AUT OSOBOWYCH TERENOWYCH, DOSTAWCZYCH I CIĘŻAROWYCH
- SERWIS 24 h - AUTOHOLOWANIE (090) 617-893
- STACJA OBSŁUGI - NAPRAWY GWARANCYJNE I BIEŻĄCE
- DIAGNOSTYKA POJAZDÓW, PRZEGLĄDY REJESTRACYJNE - w godz. 7.00-21.00

WIELKANOC!

Spokoju i pogody ducha
oraz mile spędzonych Świąt Wielkanocnych
obecnym i przyszłym klientom,
którzy zaopatrują się w naszych sklepach,
handlowcom współpracującym z hurtowniami.
Subiekt, Subiekt I i Anawa,
a także wszystkim mieszkańcom Lubania i okolic

życzy

Zarząd "Społem" PSS

"TOMEX" Nowo uruchomiony SKLEP ROWEROWY

Lubań ul. Ratuszowa 7

przeniesiony z Wiejskiego Domu Handlowego

Oferujemy:

- * szeroki asortyment rowerów sportowych,
- * rowery górskie firm AUTHOR-MONGOOSE
CATIK-MARIN-LIANG-OSKAR-TREK-HARO-
MERIDA-SCOTT-GIANT,
- * i akcesoria.

Wykonujemy przeglądy i gruntowne naprawy
rowerów udzielając indywidualnych
upustów i rabatów.

Przyjmujemy zamówienia na profesjonalne
części rowerowe i rowery górskie, kolarskie
szosowe, trekkingowe i triathlonowe.

**Duży wybór łyżworolek - 7 modeli
pełna gama rozmiarów
po bardzo atrakcyjnych cenach.**

Oferujemy także własny serwis i fachową poradę.

Prowadzimy sprzedaż ratalną na bardzo korzystnych warunkach.

Zapraszamy codziennie w godz. 10.00-18.00, w soboty w godz. 10.00-16.00

HURTOWNIA ELEKTRYCZNA

TIM - JELENIA GÓRA

58-500 Jelenia Góra ul. Wolności 127 tel./fax (0-75) 764-90-84
tel. (0-75) 76-78-767
(0-75) 76-79-454

ODDZIAŁ LUBAŃ: ul. Armii Krajowej 5 tel. 722-30-61 wew. 277
tel. 722-38-06

Oszczędnie znaczy tanio!

PROPONUJE:

- ☞ kable, przewody instalacyjne
- ☞ osprzęt do instalacji elektrycznych
- ☞ oprawy oświetleniowe
- ☞ źródła światła
- ☞ aparatura elektryczna

SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI

J.J.
Modny Pan
J.J.

Przy zakupach
powyżej 150 zł
prezent
- niespodzianka!

59-800 Lubań
ul. Mikołaja 1A
tel. 722 21-53

Oferuje:

- garnitury
- marynarki
- spodnie
- koszule
- swetry
- czapki
- kapelusze
- płaszcze
- kurtki
- dodatki
- przeróbki na koszt firmy

**POSZUKUJEMY PRACOWNIKÓW domowych
do prawdziwej oferty pracy**

ŚREDNIA ZAROBKÓW WYNOŚI 7000 ZŁ.

Taka okazja się nie powtórzy, nie przegap szansy.
Zbyt i zaopatrzenie gwarantowane.

Pracowników promujemy nagrodami.

Pakiet szkoleniowy po otrzymaniu znaczka za 6.50

"SANTEX" - skrytka 1/E2, 73-234 ŁASK

Miłych pogodnych i radosnych
Świąt Wielkanocnych
wszystkim naszym
szanownym klientom

życzą

Marek i Paweł Trzesowscy

oraz pracownicy Hurtowni "Witamina"

Przyszła wiosna

"Zimę precz wygnamy - wiosnę zatrzymamy!" Ten i wiele podobnych okrzyków towarzyszyły rozbawionej rzeszy lubañskiej młodzieży, która już 20. marca świętowała nadejście wiosny. "To najlepiej zorganizowane wagary w mieście" - jak mówiły dzieci tańczące wokół fontanny przy lubañskim ratuszu.

Poranna marcowa burza oznajmiła lubanianom nadejście wiosny. Pochmurno, śnieg padający na przemian z deszczem i poddmuchy silnego wiatru - pogoda ja w typowym marcowym garncu. Kapryśna aura nie zdołała odstraszyć lubañskiej młodzieży od fetowania święta wiosny.

Licznie zgromadzeni uczniowie miejscowych szkół z ochotą uczestniczyli w zabawie ulicznej urządzonej przez Miejski Dom Kultury. Barwny, roześmiany korowód dzieciaków i młodzieży uczestniczył w marszu radości, zabawy i uśmiechu.

Marzanna - znak odchodzącej zimy - umajony przeróżnymi kwiatami symbolizującymi wiosnę - gaik, przemaszerowały ulicami miasta. Paradując w asyście dzieciaków - oznajmiały wszystkim nadejście wiosny. Kulminacja wesołego korowodunastąpiła na placu ratuszowym, gdzie tańczono, śpiewano i dokazywano z dowcipem i humorem.

Rozbawiony tłum przeszedł później pod Urząd Miasta. Emisariusze świętującej młodzieży wstąpili do siedziby władz miejskich i ku zaskoczeniu urzędników odczynili część tańca w w korytarzach szacownego urzędu.

Grupa przebierańców została przyjęta przez burmistrza Jerzego Zielińskiego, który otrzymał od nich, symbolizujący wiosnę bukiet kwiatów. Mile zaskoczony nietuzinkową wizytą podjął niecodziennych gości słodkim poczęstunkiem i ochoczo przyzwolił na rozsądną swawolę i umiarkowane świętowanie.

Wiosenną wizytę roztąnczeni przebierańcy złożyli też w Wydziale Rozwoju Miasta.

Po wyczerpującym pochodzie zziębnięci ale zadowoleni uczestnicy zabawy rozgościli się w sali widowiskowej domu kultury, bawiąc się na specjalnym koncercie.

Inaugurujące wiosnę występy przygotowali wspólnie młodzi wykonawcy ze szkoły nr 3 i uczestnicy zespołów estradowych i tanecznych działających w Miejskim Domu Kultury.

tekst/fot: W.Schabowski

X. OCHRONA ZDROWIA

10.1. Ocena sytuacji zdrowotnej

1. Definicja zdrowia

Zdrowie wg Światowej Organizacji Zdrowia to nie tylko brak choroby czy niedomagania, ale pełnia dobrostanu fizycznego, psychicznego i społecznego.

Niektóre definicje ujmują zdrowie szeroko jako zdrowie społeczeństwa, grupy. Jednak zawsze punktem wyjścia jest zdrowie pojedynczego człowieka.

Żeby można było powiedzieć o kimś "to jest zdrowy człowiek" musi on być zdrową osobowością, czyli "posiadać harmonijną organizację właściwości psychicznych, być indywidualnie odpowiedzialnym, o wykształconym poczuciu sensu i celu życia, i świadomym podmiotowości własnej innych ludzi".

2. Ocena stanu sanitarnego miasta

W roku 1997 sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych podlegających zgłaszaniu i rejestracji została oceniona jako pozytywna przez Państwowego Terenowego Inspektora Sanitarnego w Lubaniu.

Nie zanotowano żadnego zatrucia pokarmowego i bardzo niewielką ilość pojedynczych zatruc (4). Spowodowane one były pałeczką *Salmonella enteritidis*. Również nie odnotowano żadnego przypadku wirusowego zapalenia wątroby typu A przenoszonej drogą pokarmową, czyli zależną od przestrzegania podstawowych zasad higieny osobistej. Zwiększyła się natomiast ilość przypadków WZW typu B i C, czyli przenoszonych najczęściej drogą "krwi". Niestety w miejskich placówkach służby zdrowia (poza częściowo szpitalem) wciąż sterylizacja sprzętu wielokrotnego użytku przeprowadza się głównie suchym, gorącym powietrzem (sterylizatory), zamiast parą wodną pod ciśnieniem (autoklawy). Jedynie bowiem ta metoda jest w pełni skuteczną w inaktywacji wirusa WZW. Nawet w szpitalu ilość autoklaw jest za mało. Niewystarczająca jest również biologiczna kontrola skuteczności procesów sterylizacji, w jednych i drugich urządzeniach. Wg zaleceń PZH kontrolą za pomocą odpowiednich wskaźników biologicznych (spora A i S), winno się przeprowadzać co najmniej 1 raz w miesiącu. W praktyce jest

różnie. W szpitalu około 1 x na 3 miesiące, w placówkach lecznictwa otwartego 1 x na pół roku, a nawet rok. Przy obecnym powolnym lecz stałym wzroście WZW typu C, przenoszonym tą samą drogą co typ B, należałoby dążyć do zmiany sterylizatorów suchych na autoklawy.

Od wielu lat problemem w naszym mieście jest duża liczba osób pokąsanych przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę (106). Wprawdzie

Jednostka chorobowa	1994	1995	1996	1997
Zatrucia pokarmowe ogółem	41	31	10	4
w tym: salmonelozy	40	30	10	4
Wirusowe zapalenie wątroby	13	11	2	6
w tym: a/ WZW typu B	7	5	0	3
b/ WZW typ C				2
Odra	0	0	0	1
Różyczka	41	33	18	105
Liczba osób pokąsanych przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę	93	89	102	106
Liczba osób zaszczepionych p/wściekliznie	16	11	31	16

Porównawcze zestawienie niektórych jednostek chorobowych w ostatnich czterech latach.

zmniejszyła się ilość osób zaszczepionych p/wściekliznie w stosunku do roku ubiegłego, ale wciąż jest to liczba duża.

W 1997 roku nadzorem sanitarnym objętych było 7 placówek lecznictwa otwartego, 1 szpital oraz 29 prywatnych gabinetów lekarskich. W placówkach tych prowadzone były remonty w bardzo wąskich zakresach, wybiórczo, co nie prowadzi do wyraźnej poprawy ich stanu sanitarno-technicznego. Uzależnione są one od ilości posiadanych środków finansowych przez dane placówki.

Do obiektów złych pod tym względem należały:

- Gminny Ośrodek Zdrowia przy ul. Przemysłowej (budynek bardzo zniszczony, wymagający generalnego remontu). W 1998 r. prawdopodobnie Ośrodek zostanie przeniesiony do innych pomieszczeń,
- Przychodnia Zakładowa Spółdzielni Inwalidów: bardzo ciasna, niefunkcjonalne pomieszczenia, brak poczekalni, trudno w takiej ciasnocie utrzymać właściwy reżim sanitarny,
- pralnia szpitalna, ciasna, mało funkcjonalna. Pralnie są bardzo mocno wyeksploatowane, skorodowane, przeciekające, praktycznie do wymiany,
- kuchenka mleczna w szpitalu - brak sprawnego pasteryzatora do mieszanek mlecznych. Sytuacja taka trwa już blisko rok, prowadzi się za pomocą pasteryzacji mieszanek w garnku; jest to bardzo ryzykowne i przy niewielkim niedopatrzaniu może spowodować bardzo poważne konsekwencje,
- gabinety prywatne - na ogół bez poważniejszych zastrzeżeń, poza nielicznymi (3 gabinety oceniono jako złe).

Poprawy ich stanu oczekuje się po wyegzekwowaniu nałożonych decyzji administracyjnych.

pozytywnym zjawiskiem jest stosowanie różnorodnego asortymentu środków dezynfekcyjnych do dezynfekcji narzędzi. Dobór środków, ich różnorodność oraz przestrzeganie zaleceń przez PHZ stężeń jest prawidłowe.

W zakresie nadzoru nad jakością wody do picia i na potrzeby

gospodarze prowadzono kontrolę fizyko-chemiczną i mikrobiologiczną: wodociąg publiczny, 2 wodociągi zakładowe i kilka studni przydomowych.

W ocenie rocznej wszystkie wodociągi sieciowe uzyskały ocenę prawidłową, choć skład fizyko-chemiczny wody z wodociągu publicznego kilkakrotnie odbiegał od normy (przekroczenie żelaza, mętności). Znaczącej poprawie uległa jakość wody z wodociągu LZPB, który zaopatruje w wodę kilka wielorodzinnych bloków przy ul. Kolejowej.

Zmniejszyła się również ilość awarii wodociągów o około 10%. Znaczącej poprawie uległ stan techniczny pojemników do gromadzenia nieczystości stałych, poprawiała się systematyczność ich opróżniania (co ma swoje odzwierciedlenie w zmniejszonej ilości skarg z tym zjawiskiem związanych). W dalszym ciągu nie prowadzi się dezynfekcji tych pojemników, a jeżeli już, to bardzo sporadycznie. Kolejne budynki zostały podłączone do kanalizacji (Księginiki), pozostały do podłączenia posesje przy ul. 1-go Maja, Różanej.

W roku 1997 wpłynęły: - 23 skargi dot. nieprawidłowej gospodarki ściekowej (15), niesystematycznego usuwania śmieci, zaszczurzenia posesji itp.

- 7 dotyczyło wycieku ścieków na posesję z szamb, studzienek kanalizacyjnych,
- 8 dotyczyło wycieku ścieków do piwnic.

Są to posesje, w których wycieki oraz związane z tym skargi powtarzają się od lat: ul. Dąbrowskiego 7, ul. Bankowa 12 (wycieki na posesję), ul. Strzelecka 14, ul. Warszawska 6-10, ul. Piłsudskiego 6 / wycieki ścieków do piwnic /, ul. Robotnicza 11.

Budynki leżące przy ul. Warszawskiej należą do PKP, posiadają stare, poniemieckie, bardzo niebezpieczne i wyeksploatowane szamba. Z nich właśnie wciąż zalewane są piwnice ściekami. Postępowanie prowadzone przez dyrekcję

PKP oraz inspektorat sanitarny PKP są bardzo opieszale i mało skuteczne. Niestety wciąż nie rozwiązany problem, a jednak bardzo

ważnym, jest zły stan sanitarno-techniczny jedynego miejskiego szaletu publicznego. Wymaga on kapitalnego remontu, jest zbyt mały, ciasny, mocno zawilgocony. Ponadto obiekt ten czynny jest tylko do godz. 17.00, co w okresie letnim jest niewystarczające.

Na terenie Lubania pod nadzorem Państwowego Inspektora Sanitarnego znajduje się 26 zakładów pracy. W niektórych zakładach pracy na poszczególnych stanowiskach pracy występują przekroczenia

NDS (najwyższych dopuszczalnych stężeń) lub NDN (najwyższych dopuszczalnych natężeń). Chociaż obserwuje się systematyczną poprawę tego stanu, zwłaszcza w przemyśle lekkim.

Stwierdzono 10 chorób zawodowych, w tym:

- a/ 4 - z Lubańskiej Bawelny SA,
- b/ 3 - nauczyciele szkół podstawowych,
- c/ 1 - z Łużyckich Kopalni Bazaltu,
- d/ 1 - z ZEHS-u,
- e/ 1 - z PSS "Społem".

Są zakłady pracy, które można podać jako przykład prawidłowo prowadzonego rozwoju poprawy warunków pracy. Należą do nich:

- Drukarnia Akcydensowa,
- Agromet ZEHS,
- PHU "Perfecta",
- Zakład Diagnostyki i Naprawy Pojazdów Samochodowych.

Ale są też zakłady pracy, co do których są zastrzeżenia:

- firma "Wih-Pol" - znajduje się w starych budynkach po magazynach zbożowych, wymagających generalnego remontu i zmiany funkcjonalności pomieszczeń. Proces adaptacji trwa bardzo długo i powoli,
- Kopalnie Odkrywkowe Surowców Drogowych "Uniegoszcz" - pomieszczenia warsztatowe w fatalnym stanie, wymagające kapitalnego remontu.

Pod nadzorem sanitarnym znajdują się 223 obiekty żywnościowożywniowe. Są to:

- sklepy - 103,
- kioski - 48,
- restauracje - 4,
- bary, kawiarnie - 9,
- punkty małej gastronomii - 16,
- magazyny hurtowe - 15,

i inne (targowiska, stołówki, młyny, piekarnie, ciastkarnie, wytwórnie lodów). Odnotowuje się systematyczną poprawę stanu technicznego placówek, zwłaszcza sklepów i kiosków, również barów i kawiarenek.

Nie idzie to jednak w parze z ich stanem sanitarnym. Nagminnym jest stwierdzanie w placówkach artykułów po terminie przydatności (zwłaszcza wędlin i mięsa, w znacznym stopniu przetworów mlecznych).

X. OCHRONA ZDROWIA

Wprawdzie obecnie ich ilości są niewielkie, ale asortyment wciąż jest duży. Wynika to prawdopodobnie z faktu, że przybywa sklepów spożywczych, rośnie więc podaż przy niezmiennym popycie.

Wzrasta jednak świadomość klientów i konsumentów oraz zatrudnionego personelu (przeszkolono w zakresie podstawowych zagadnień higieny w 1997 r. 367 osób). Nie odnotowano więc żadnego zbiorowego zatrucia pokarmowego. W drastycznych przypadkach w chwili stwierdzenia produkcji wyrobów o niewłaściwej jakości zdrowotnej natychmiast produkcję taką wstrzymywano (2 pizzerie, 1 młyn, 1 ciastkarnia, 1 punkt małej gastronomii) lub unieruchomiano cały obiekt (jeśli warunki sanitarne zagrażały zdrowiu lub życiu ludzi) np. "Euro-Cash".

Spore utrudnienie w pełnieniu właściwego nadzoru nad Wytwórniami Wód Gazowanych (2 obiekty) ma fakt ich bardzo okresowego, nierytmicznego uruchamiania. Nie stwierdzono w obrocie artykułów pochodzenia zagranicznego bez zezwolenia GIS-u lub atestu PHZ. Znacznie poprawiło się znakowanie art. spożywczych, np. pieczywa, choć nie dotyczy to wszystkich piekarni. Nie odnotowano żadnej poprawy w znakowaniu wędlin. Pomimo wielu wystąpień, efektów, jak na razie, nie widać. Jest to bardzo ważne, gdyż łatwo wprowadzić ten rodzaj żywności po terminie przydatności. Wskutek dużej konkurencji między placówkami spożywczymi pojawiły się nowe problemy, do tej pory

występujące raczej marginalnie, tj.

- wprowadzanie warzyw okopowych do małych, ciasnych sklepów spożywczych,
- wprowadzanie art. chemicznych, zapachowych (proszki, mydła) do tych samych placówek. Małe placówki obrotu żywności nie są przystosowane do sprzedaży tak szerokiego asortymentu produktów,
- zamrażanie własnych wyrobów (pierogi, krokiety, bigos itp.) w barach i restauracjach, co jest absolutnie niedopuszczalne,
- zamrażanie mięsa i drobiu w placówkach handlowych.

W 1997 roku częściej niż w latach ubiegłych stwierdzano szkodniki zbożowo-mączne w piekarniach, co było powodem skierowania wniosków do kolegium orzekającego. W roku 1998 wszystkie placówki ocenione jako złe (było ich 22%) zostaną objęte ściślejszym nadzorem sanitarnym.

Odnotować należy również pozytywny fakt, iż bez zgody PIS-u i odbioru technicznego uruchomiły się tylko 2 placówki (w roku 1996 aż 5). Odrębny problem stanowią środki transportu, przewożące żywność. Z przyczyn obiektywnych nie są one objęte przez nas pełnym nadzorem (skontrolowano 44 pojazdy, z których 11 nie odpowiadało przepisom sanitarnym).

Najczęściej powtarzające się uchybienia:

- pojazd służy również do przewozu ludzi,
- brudne powierzchnie ścian i podłóg, niezmywalne na mokro,
- brak książki kontroli sanitarnej, mycia i dezynfekcji pojazdu.

W tym przypadku tylko udział Policji i Straży Miejskiej może pomóc uzyskać widoczną poprawę. Również na pomoc i współpracę tych organów Inspektor Sanitarny liczy podczas ak-

cyjnych kontroli targowiska miejskiego. Wprawdzie niewiele, ale pojawiały się w sprzedaży sey i śmietana z niepasteryzowanego mleka oraz niehodowlane grzyby świeże, co jest niezgodne z Rozporządzeniem Ministra Handlu Wewnętrznego i Usług z dnia 10.10.1972r. z późn.zm. Dz.U. Nr 44, poz.279).

Wiele do życzenia pozostawia higiena osobista sprzedawców na targowisku.

Na terenie miasta zlokalizowane są 23 placówki oświatowo - wychowawcze. Przeprowadzono w nich 60 kontroli sanitarnych i wystawiono 21 decyzji PTIS, które w części obiektów zostały zrealizowane w ciągu 1997 roku w całości, a w części termin wykonania zaleceń przedłużano do następnego roku. W czasie kontroli zwrócono uwagę na:

- bieżący stan sanitarny,
- poprawę stanu technicznego,
- rozkład zajęć lekcyjnych,
- dostosowanie i zróżnicowanie ławek do wzrostu dzieci w szkołach podstawowych,
- warunki żywienia i dożywiania.

W decyzjach ujęto następujące zalecenia:

- Szkoła Podstawowa Nr 1 - odnowienie ścian w klasach i korytarzach sali gimnastycznej i zaplecza,
- Gosp.Pomocnicze przy SP Nr 1 - doprowadzenie ciepłej wody do umywalni dla dzieci,
- Szkoła Podstawowa Nr 4 - odnowienie stolarki okiennej,
- Szkoła Podstawowa Nr 5 - odnowienie korytarzy i klatek schodowych,
- Szkoła Podstawowa Nr 6 - wymiana stolarki okiennej, odnowienie korytarzy i klatek schodowych,
- Szkoła Specjalna - odnowienie korytarzy, klatek schodowych, sal lekcyjnych, wymiana wykładzin podłogowych,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy częściowe odnowienie sypialni, wymiana wykładzin podłogowych,
- Przedszkole Nr 5 - odnowienie ścian w niektórych pomieszczeniach,
- Przedszkole Nr 1 - od lat wykazywany jest blok żywienia jako zły w części technicznej ze względu na niewłaściwą funkcjonalność (brak szatni dla personelu, brak wydzielonej zmywalni naczyń stołowych, nieprawidłowe wyposażenie przygotowania wstępnej). W pozostałych placówkach decyzje są zrealizowane. Na wyróżnienie zasługuje tu Przedszkole Nr 3 z oddziałami żłobkowymi, gdzie zawsze zalecenia realizowane są na bieżąco, a często usterki są dostrzegane bez pomocy osób kontrolujących. Na pochwałę zasługują również te placówki, w których przeprowadzono remonty sanitariatów poprzez wyłożenie podłóg i ścian płytkami ceramicznymi, co znacznie wpłynęło na poprawę stanu sanitarnego oraz estetykę. W placówkach, tj. w szkołach nr 5 i nr 6 w umywalniach dla uczniów zapewniono bieżącą ciepłą wodę do mycia rąk.

Analizowane rozkłady zajęć lekcyjnych wciąż są kwestionowane ze względu na: obciążony poniedziałek i piątek przedmiotami ścisłymi i ilością godzin lekcyjnych, występowaniu 3 x w tygodniu 7 godzin lekcyjnych dzień po dniu. Uległo poprawie łączenie przedmiotów w ciągu tygodnia.

Na podstawie przeprowadzonych pomiarów ławek i dzieci stwierdza się poprawę w dostosowaniu ławek do wzrostu dzieci. Wymieniono części wyeksploatowanych ławek i krzeseł na nowe oraz poprawiono zróżnicowanie ławek w klasach IV-VIII.

Działania na rzecz poprawy zdrowia publicznego są działaniami długofalowymi, prowadzonym z włączaniem przez pion oświaty zdrowotnej.

Priorytetem były następujące kierunki działania:

- przeciwdziałanie uzależnieniom XX wieku,
- zwalczanie i zapobieganie AIDS/HIV,
- kreowanie zdrowego stylu życia i postaw zdrowotnych,
- profilaktyka stomatologiczna,
- profilaktyka chorób zakaźnych.

W szkołach podstawowych wprowadzono nowe programy edukacyjne:

1. "Radosny uśmiech - radosna przyszłość",
2. "Czas przemian",
3. "Higiena wieku dojrzewania, czyli jak dbać o skórę".

Prowadzono również w Poradni Metodycznej szkolenia metodyczne, narady, kolportaż materiałów oświatowych, warsztaty. Wszystkie działania oświatowo-wychowawcze były działaniami bezinwestycyjnymi.

Odbyło się również kilka wspólnych spotkań z:

- przedstawicielami władz miasta - 8,
- kuratorium oświaty - 1,
- ZOZ-em - 2,
- PCK - 1,
- Poradnią Psychol.-Pedagog. - 2.

W ich trakcie omawiano wspólnie koordynację działań profilaktycznych w mieście.

Prowadzone są również systematyczne szkolenia personelu medycznego w zakresie profilaktyki WZW typu B oraz HIV. Działania informacyjno-edukacyjne miały swoje oparcie, choć może w niezbyt wielkim stopniu, w lokalnych środkach przekazu (prasa, telewizja).

Żadna ze szkół lubańskich nie należy do szkół Promujących Zdrowie.

Ogółem pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie Lubania przeprowadzili:

- kontrole obiektów - 2.701,
- nałożono mandatów - 98 na kwotę 7.145,00 zł,
- wydano decyzji administracyjnych - 211,
- skierowano wniosków do kolegium - 5,
- unieruchomiono obiektów lub wstrzymano produkcję - 6.

Stan sanitarny miasta w porównaniu z rokiem 1996 uległ pewnej poprawie, chociaż wciąż jeszcze nie wystarczającej.

3. Zachorowalność

Zachorowalność określa liczbę nowych zachorowań na omawianą jednostkę chorobową, którą rozpoznano w analizowanym roku. Takich danych nie posiadamy. Można jedynie określić na podstawie zgłaszalności zwiększenie ilości zachorowań na określone jednostki chorobowe. Poradnie Ogólne, Dziecięce i Poradnie dla Kobiet w Lubaniu udzieliły w 1997r. 168.032 porad.

Z ilości porad wnioskujemy, że istnieje tendencja wzrostu nowych zachorowań na nadciśnienie i schorzenia układu krążenia oraz przewlekłych schorzeń

układu oddechowego.

Jak co roku obserwujemy nasilenie ostrych infekcji grypowych i paragrypowych w okresie przełomu jesienno - zimowego.

4. Główne przyczyny zgonów.

Statystyka śmiertelności mieszkańców miasta Lubania nie odbiega od średnich populacji Polski i województwa jeleniogórskiego /tylko zgony z powodu nowotworów złośliwych są wyższe/. Analizując zgony szpitalne /317 osób w 1997r./ stwierdza się:

- zgony z powodu schorzeń układu krążenia - 150 osób, tj. 47%,
- zgony z powodu nowotworów - 96 osób, tj. 30,2%,
- zgony z innych przyczyn - 71 osób, tj. 22,3%.

Średnioroczny współczynnik umieralności na nowotwory złośliwe w latach 1982 - 1984 wynosi 225,83 na 100.000 mężczyzn i 147,26 na 100.000 kobiet /średnia województwa jeleniogórskiego wynosi 212,27 u mężczyzn i 137,77 u kobiet/.

Porównując inne gminy województwa jeleniogórskiego wysoką umieralność wykazują nowotwory złośliwe żołądka, dróg rodnych, czerniak złośliwy skóry i szpiczak mnogi. Pozostałe nowotwory złośliwe mają śmiertelność średnią lub niską w mieście.

5. Promocja zdrowia

"Promocja zdrowia" - to umożliwienie jednostkom i społeczeństwu zwiększonej kontroli nad czynnikami determinującymi zdrowie /definicja Światowej Organizacji Zdrowia/.

Promocja zdrowia jest pojęciem nowym, zastępuje starą koncepcję "higieny".

Zadaniem promocji zdrowia jest:

- wiedzieć, stale informować społeczeństwo co sprzyja zdrowiu, a co szkodzi,
- chcieć wdrażać te informacje do naszego codziennego życia,
- zapewnić przez rząd i organa lokalne /terenowe/ odpowiednich warunków realizacji zamierzonych celów.

Istnieje potrzeba pomocy w uzyskaniu funduszy na zakup nowoczesnych pomocy audiowizualnych, sprzętu komputerowego i drukarskiego, stworzenie grup tzw. wspierających. Przekształcenia w służbie zdrowia wymuszają koncentrowanie się na podstawowej opiece medycznej, która jest najbliższą społeczności, promowaniu zdrowego stylu życia oraz promowaniu "kultu zdrowego ciała".

Priorytetowo należy promować zdrowie wśród młodych ludzi, prowadzić działania zmierzające do wdrożenia postaw prozdrowotnych, przeciwdziałając rozszerzaniu się narkomanii i alkoholizmu, zapobiegając zakażeniom HIV.

Główne czynniki wpływające na stan zdrowia społeczeństwa to:

- palenie papierosów,
- nadużywanie alkoholu,
- złe nawyki żywieniowe,
- zły styl życia,
- brak higieny życia codziennego, pracy i wypoczynku.

Dlatego celem promocji zdrowia jest:

- zmniejszenie rozpowszechniania palenia papierosów.

X. OCHRONA ZDROWIA

- rosów,
 - zmniejszenie picia alkoholu i zmiana nawyków w tym zakresie,
 - racjonalne zdrowe żywienie zgodnie z profilaktyką przeciwolesterolową,
 - zwiększenie aktywności ruchowej,
 - poprawę sprawności i skuteczności pomocy doraźnej w stanach zagrożenia życia,
 - wykrywanie, wczesna diagnostyka i czynna opieka nad osobami z ryzykiem rozwoju chorób krążenia,
 - dążenie do spokojnego trybu życia i minimalizowania stresu,
 - wdrażanie naturalnego rodzenia i naturalnego karmienia noworodków,
 - zmniejszanie narażenia na czynniki przyczyniające się do rozwoju chorób nowotworowych.
- Zadania w/w realizują w Zespole Opieki Zdrowotnej w Lubaniu pracownicy Podstawowej Opieki Zdrowotnej, tj. lekarze, pielęgniarki środowiskowe, położne, pielęgniarki szkolnictwa.

Formy realizowanych zadań w 1997 roku to:

- rozmowy indywidualne - 38.570,
- gazetki - 145,
- pogadanki - 739,
- wystawki - 41,
- plakaty - 168,
- hasła - 15,
- szkolenia - 105,
- pokazy, programy lokalnej TV itp. - 100,
- broszury - 1975.

W związku z wdrażaniem naturalnego porodu i karmienia Oddział Położniczy ZOZ został wytypowany i nosi nazwę "Oddział Przyjazny Dziecku". W Oddziale odbywają się pogadanki, pokazy, rozdaje się każdej matce broszury dotyczące naturalnego karmienia i pielęgnacji. Matka może rodzić w obecności męża /porody rodzinne/, są zorganizowane odwiedziny oraz kontakt telefoniczny z domem. System opieki położniczej to "rooming-in".

Zorganizowano Poradnię Laktacyjną promującą naturalne karmienie i udzielającą konsultacji w tym zakresie. Wzrasta corocznie ilość porodów rodzinnych (157 w 1997 r.). Utworzono stanowisko położnej środowiskowej, która między innymi zajmuje się kontynuacją promocji karmienia piersią w środowisku domowym.

Od kilku lat działają punkty mierzenia ciśnienia krwi, punkt higieny i profilaktyki stomatologicznej dla dzieci i młodzieży.

B. Luban zdrowym miastem

Organizacje i przedsięwzięcia wspomagające działania służby zdrowia i służące zdrowiu to: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dn. 30.12.1996 r. Rada Miejska w Lubaniu przyjęła Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 1997-2000.

W Programie znajdują się następujące zadania:

- współpraca z Poradnią Odwykową,
- wspomaganie Klubu Abstynenta i współpraca z nim,
- ograniczenie dostępności alkoholu,
- zmiana struktury spożycia,
- zmiana obyczajów związanych z piciem alkoholu,

- wspieranie organizacji działających na rzecz trzeźwości w miejscu pracy,
- budowanie akceptacji społecznej dla niezbędnych decyzji, które częściowo ograniczają dostępność i zmniejszają swobodę dostępności alkoholu.

Do końca grudnia 1996 r. w Lubaniu działała Miejska Komisja d/s

Przeciwdziałania Alkoholizmowi przy Burmistrzu Miasta Lubania.

Zgodnie z nowelizacją ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26.10.96 r., w dniu 30.12.96 r. Rada Miejska w Lubaniu powołała Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Do jej zadań należy:

- a) przygotowywanie projektu programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Miasta Lubania,
- b) coroczne przygotowywanie harmonogramu realizacji programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych miasta Lubania,
- c) kontrola realizacji programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- d) inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- e) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia otwartego,
- f) współdziałanie z organami administracji samorządowej i rządowej, Kościołem katolickim, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych,
- g) udzielanie pomocy osobom uzależnionym od alkoholu oraz członkom ich rodzin,
- h) opiniowanie decyzji o cofaniu zezwoleń w przypadku naruszenia zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym lub zakłócania porządku publicznego w miejscu sprzedaży lub najbliższej okolicy,
- i) prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych.

W Komisji pracuje 11 członków. Z Komisji wydzielono zespół do rozpatrywania wniosków o skierowanie na leczenie osób, u których zachodzi prawdopodobieństwo wystąpienia zespołu uzależnienia od alkoholu. Wnioski zgłaszane są przez członków rodzin, sąsiadów osób nadużywających alkohol, inne instytucje oraz policję.

W 1997 r. Komisja przygotowała i realizowała przyjęty przez Radę Miejską "Harmonogram finansowo - rzeczowy na 1997 r. realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 1997-2000".

W harmonogramie skupiono się przede wszystkim na szeroko pojętej profilaktyce i przyjęto m.in. trzy główne zadania, mające charakter trwałych, wieloletnich, instytucjonalnych przedsięwzięć.

Są to:

- rozszerzenie działalności Centrum Pomocy Dziecku i Rodzinie przy Gospodarstwie Pomocniczym Szkoły Podstawowej Nr 1. Po zakończeniu remontu znajdują tu opiekę pedagogiczną,

posiłek, miejsce na naukę i wypoczynek wszystkim dzieci z terenu miasta, a pochodzące z rodzin zagrożonych patologią. Dotychczas taką opieką objęta była część dzieci. Ponadto przygotowywane jest "przylisko" na okres do dwóch dób dla ofiar przemocy w rodzinie. Tą częścią działalności Centrum zajmą się wolontariusze (pedagodzy, pielęgniarki itp.). W 1997 r. prowadzono w tym zakresie prace remontowo-adaptacyjne. Roboty te i przygotowania organizacyjne do uruchomienia, planowanego na 1 września 1998 r., pełnej działalności Centrum będą prowadzone w 1998 r.

- utworzenie w pomieszczeniach Agencji Rozwoju Miasta Klubu Młodzieżowego, jako otwartej dla wszystkich propozycji trzeźwego spędzenia czasu. Klub rozpoczął działalność 20.09.97 r. Jest czynny 28 godzin tygodniowo, od wtorku do niedzieli, w porze popołudniowej i wieczornej, do godz. 20.00. W charakterze opiekunów zatrudniono tam dwoje pedagogów (części etatów).

- objęcie kolejnych całych roczników uczniów klas VII programem edukacyjno-profilaktycznym w zakresie zagrożeń uzależnieniami pn. "Elementarz 2".

W celu koordynacji działań programowych w Urzędzie Miasta działa Pełnomocnik d/s profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (p.Zdzisław Bykowski).

Obwodowa Poradnia Odwykowa ZOZ w Lubaniu

W 1997 r. praca Obwodowej Poradni Odwykowej ZOZ w Lubaniu była podporządkowana remontowi i przeprowadce do nowych pomieszczeń w budynku Poradni Chirurgicznej. Nastąpiło to w grudniu 1997 r.

Obecnie lokal składa się z dwóch pomieszczeń do terapii grupowej i trzech do terapii indywidualnej oraz klubo-kawiarni dla pacjentów. Lokal posiada też zaplecze (biuro kierownika i sanitariat). Był to trudny rok, gdyż równolegle z robotami remontowymi Poradnia prowadziła i rozwijała bieżącą działalność terapeutyczną.

Zatrudnienie placówki to:

- Kierownik Poradni,
- lekarz (1/4 etatu),
- dwie instruktorki terapii,
- pracownik gospodarczy (część etatu),
- sprzączka (część etatu).

Instruktorki rozpoczęły i kontynuują naukę w Studium Terapii Uzależnień w Warszawie. W 1997 r. Poradnia uruchomiła dwie nowe grupy wsparcia po terapii podstawowej. Rozwinięto działalność grupy dla osób współuzależnionych. W 1997 r. Poradnia przyjęła ogółem 592 pacjentów (1995 r.

- ok. 260 osób, 1996 r. - ok. 460 osób).

Równolegle w procesie terapeutycznym we wszystkich grupach uczestniczy ok. 70 pacjentów. Prócz pracy w siedzibie w Lubaniu, Poradnia prowadziła 4 punkty konsultacyjne (Leśna, Olszyna, Siekierczyn, Sulików), każdy czynny raz w tygodniu.

Na bazie ośrodka terapeutycznego "Grabieszycze" rozwijana jest dodatko-

wa oferta terapeutyczna, gdzie w 1998 r. zrealizowano 13 obozów z udziałem pacjentów z terenu całego województwa jeleniogórskiego. Kierownik Poradni jako wykładowca PARP prowadził szkolenia gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz konsultował wiele gminnych programów.

Poradnia ściśle współpracowała z okolicznymi gminami, skąd otrzymała istotną pomoc na remont nowej siedziby: miasto Luban - 12 tys. zł, Gryfów Śl. - 10 tys. zł, Olszyna - 10 tys. zł, gmina Luban - 5 tys. zł.

Poradnia przeszkoliła w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie 20 policjantów z komend rejonowych w Lubaniu i Lwówku Śl. Wspólnie z pełnomocnikiem z Urzędu Miasta Lubania Poradnia opracowała i wydała dwie ulotki informacyjne (o nakładzie 1500 szt. każda) o uzależnieniu od alkoholu i przemocy w rodzinie. Ulotki zostały wyłożone w miejscach publicznych na terenie działalności poradni, co zaowocowało licznymi konsultacjami telefonicznymi oraz szybkim rozwojem grupy współuzależnionych, na miejsce w której trzeba było nawet czekać około miesiąca.

Kierownik poradni wziął udział w trzech audycjach telewizyj lokalnej "na żywo" (publikowane też tam były materiały z PARP), z bieżącym kontaktem telefonicznym z telewizjami.

W ramach działalności profilaktycznej przeprowadzono autorskie zajęcia w szkołach podstawowych i średnich w Biedrzychowicach i Olszynie oraz cykl wykładów dla rodziców w szkołach podstawowych Lubania.

W 1997 r. Poradnia była kompleksowo wizytowana przez Wojewódzkiego Specjalistę d/s Psychiatrii dr. Kaczyńskiego i uzyskała ocenę "bardzo dobry".

Stowarzyszenie Klub Abstynenta "Niezapominajka"

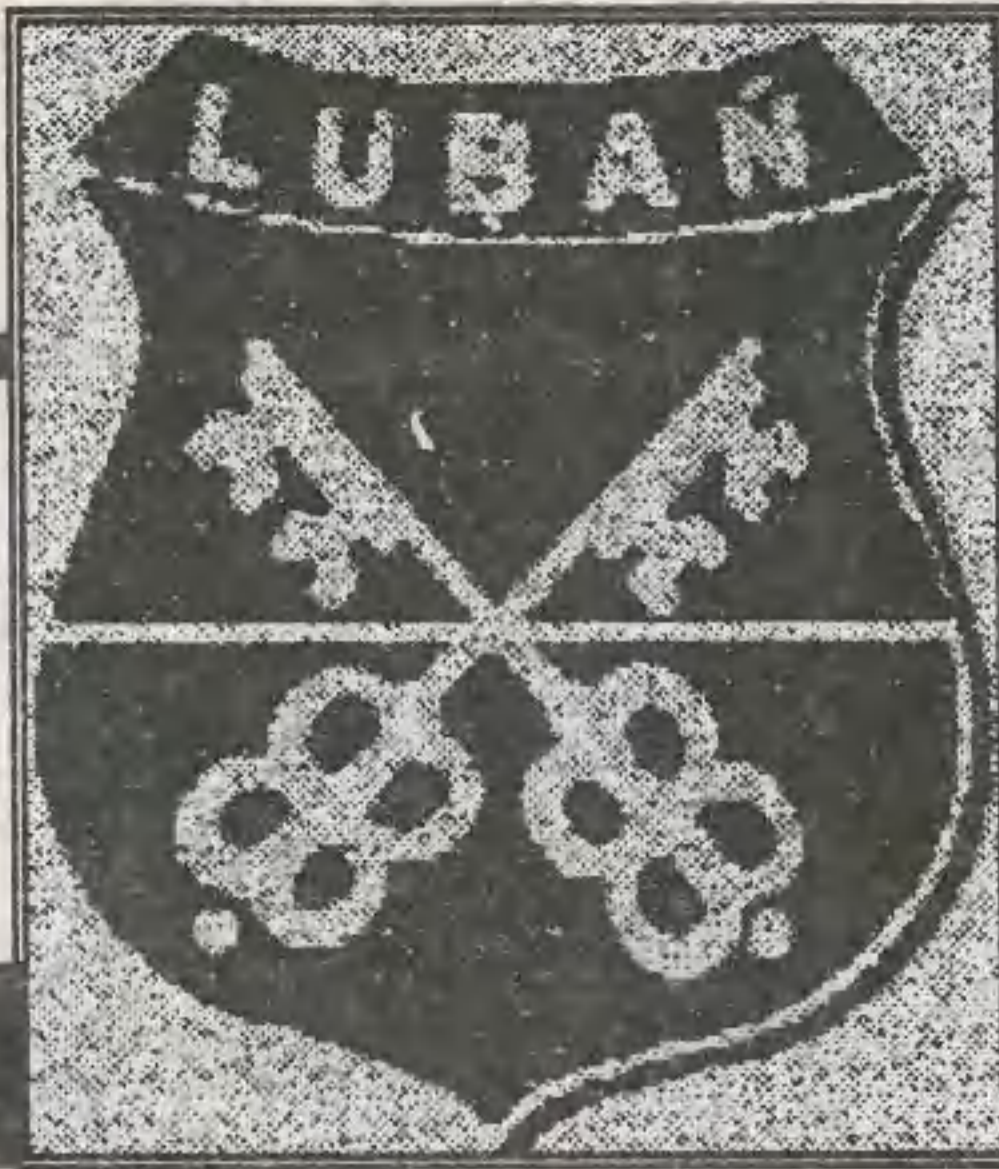
Od kwietnia 1995 r. Klub działał w nowej siedzibie, są to pomieszczenia piwniczne Przedszkola nr 5 w Lubaniu przy ul. Mieszka II Nr 1. Remont oraz adaptacja pomieszczeń do działalności klubowej sfinansowane zostały ze środków budżetu miasta przy dużym wkładzie pracy własnej członków klubu.

Klub skupia ludzi, którym udało się powstrzymać rozwój nałogu alkoholowego oraz członków rodzin osób uzależnionych. Ludzie ci przez swoje doświadczenie starają się pomagać innym zagrożonym chorobą alkoholową. Pracuje od poniedziałku do piątku w godzinach 17-21. Klub zrzesza 20 osób plus 30 sympatyków wraz z dziećmi.

W pomieszczeniach Klubu odbywają się spotkania wspólnot AA i Al-Anon. Poza tym Klub organizuje obozy terapeutyczne oraz imprezy rekreacyjne dla swoich członków i ich rodzin. Promuje przy tym wypoczynek i rekreację bez alkoholu. Członkowie i sympatycy klubu uczestniczą w prelekcjach i odczytach poświęconych problematyce alkoholowej, odbywających się w lubańskich szkołach.

Środki finansowe na działalność Klubu pochodzą z budżetu miasta oraz składek członkowskich. Pod koniec 1997 roku działalność Klubu "Nieza-

X. OCHRONA ZDROWIA

pominajka" uległa zawieszeniu z powodu osłabienia aktywności członków klubu. Na początku 1998 r. podjęte zostaną decyzje co do przyszłości "Niezapominajki".

Stowarzyszenie "Jowisz"

Jest to grupa młodych ludzi w wieku 16-18 lat licząca ok.15 osób. Stowarzyszenie zajmuje się oddziaływaniami psycho- profilaktycznymi i korekcyjnymi oraz promocją zdrowego życia w środowiskach młodzieżowych, nauczycieli, pedagogów i rodziców.

Polski Czerwony Krzyż

Organizacja współpracuje ze swoimi kołami w placówkach oświatowych. Obejmuje teren Olszyny, Lubania, Siekierczyna, Zawidowa i Leśnej. Zrzesza 500 członków, z których 466 to członkowie Miejskiego Klubu Honorowych Dawców Krwi.

26 szkolnych kół PCK zrzesza 1800 członków. PCK jest stowarzyszeniem samofinansującym się. Środki finansowe i materialne czerpie ze składek członkowskich, zbiórek ulicznych i ofiar pieniężnych, darowizn, dotacji organów państwowych i samorządowych oraz innych jednostek.

W 1997 r. na działalność PCK zebrano kwotę 14.695,91 zł,

z tego:

- dotacja Urzędu Miasta - 4.000 zł,
- dotacje zakładów pracy i instytucji - 2.899 zł,
- kwesty uliczne - 4.095,61 zł,
- składki członkowskie, nawiązki sądowe, sprzedaż cegiełek wartościowych - 1.178,01 zł,
- wpływy za krew oddaną przez honorowych krwiodawców - 3.471,29 zł,
- inne dochody - 409,41 zł.

Wydatki w 1997 r. wyniosły 14.767,12 zł, z tego m.in.:

- szkolenia sanitarne w szkołach podstawowych i zakup dwóch fantomów do szkoleń - 1.339,38 zł,
- dofinansowanie kolonii letnich dla 10 uczniów - 2.200 zł,
- organizacja choinki noworocznej (50 dzieci) i paczek wielkanocnych (55 dzieci) dla dzieci z najuboższych rodzin - 1.564 zł,
- dożywianie 2 uczniów ze szkoły specjalnej - 391,10 zł,
- pomoc doraźna dla najuboższych rodzin - 1.057,90 zł,
- popularyzacja honorowego krwiodawstwa i spotkania z zasłużonymi krwiodawcami - 1.485,41 zł,
- inne (uposażenie pracownika, usługi pocztowe i telefoniczne - 5.857 zł.

Na terenie działania lubańskiego PCK działają 4 kluby Honorowych Dawców Krwi, zrzeszające ponad 900 członków. Od kilku lat obserwowany jest spadek ilości oddawanej przez honorowych krwiodawców krwi:

- 1995 r. - 1.080.100 ml,
- 1996 r. - 609.100 ml,
- 1997 r. - 550.200 ml.

Dużym zadaniem podjętym przez lubańskie koło PCK była pomoc ofiarom powodzi. Na apel odpowiedziało wiele organizacji, zakładów pracy, instytucji, a przede wszystkim osób prywatnych. Zebrano 16.513 kg darów w naturze (odzież nowa i używana, obuwie, pościel, żywność, sprzęt gospodarstwa domowego, środki czystości, woda niegazowana oraz meble).

Wyszczególnienie	1994 r.	1995 r.	1996 r.	1997 r.	Razem
1	2	3	4	5	6
Ilość członków Komisji	10	10	10	11	-
w tym: zespoły d/s rozpatrywania wniosków o leczenie	1	1	1	1	-
ilość członków zespołu	10	10	10	6	-
Ilość posiedzeń komisji	22	25	23	28	98
w tym: posiedzeń zespołu	22	25	23	20	90
Ilość wniosków które wpłynęły do komisji	55	78	81	67	281
w tym:					
- rozpatrzone pozytywnie	55	70	72	59	256
Ilość osób skierowanych do biegłego	49	60	72	42	223
Ilość spraw oddalonych	-	8	9	4	21
Postępowania zawieszane na okres do 6 miesięcy	6	10	4	4	24
Sprawy oddalone przez biegłego	-	7	-	5	12
Ilość wniosków skierowanych do sądu	40	53	54	37	184
Ilość spraw w toku na 31.12.	9	8	5	17	39

Tabelaryczne zestawienie działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (dok. tabeli na nast. stronie)

Przy pomocy Komendy Łużyckiego Oddziału Straży Granicznej (załadunek, wyladunek, transport) oraz kapelana ks. M. Jackowiaka (kontakty, organizacja) dary przekazano do miejscowości najbardziej dotkniętych powodzią: Kłodzko, Racibórz, Wleń, Kotowice k/Oławy.

Część darów przekazano do klasztoru SS Magdalenek w Lubaniu, gdzie na przełomie lipca i sierpnia przebywało ok. 100 dzieci z terenów dotkniętych powodzią. Na ten cel zebrano też środki finansowe (wpłaty na konto - 9.490,84 zł, kwesta uliczna młodzieży - 1.055,84 zł). Dzieciom powodziom przebywającym w zamku

Czocha przekazano 3.000 zł, pacjentom-powodziom leczącym się w lubańskim szpitalu - 120 zł. Pozostałą kwotę przekazano do Zarządu Okręgowego PCK w Jeleniej Górze z przeznaczeniem na pomoc powodziom.

7. Zdrowie dzieci

Nad zdrowiem dzieci czuwa Poradnia D i Poradnia Medycyny Szkolnej. Poradnia D w 1997 r. udzieliła 24.972 porad lekarskich, badań profilaktycznych i bilansowych. Na podstawie tych badań stwierdza się znaczną ilość wad postawy i schorzeń narządu ruchu u dzieci.

Ośrodek Usprawniania Dzieci Niepełnosprawnych funkcjonuje w Dziale Rehabilitacji. Dzieci przyjmowane są w ramach potrzeb w gabinetach Działu Rehabilitacji. Utrzymywana jest stała współpraca z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci, która pozwala na dodatkowe zatrudnienie technika fizjoterapii.

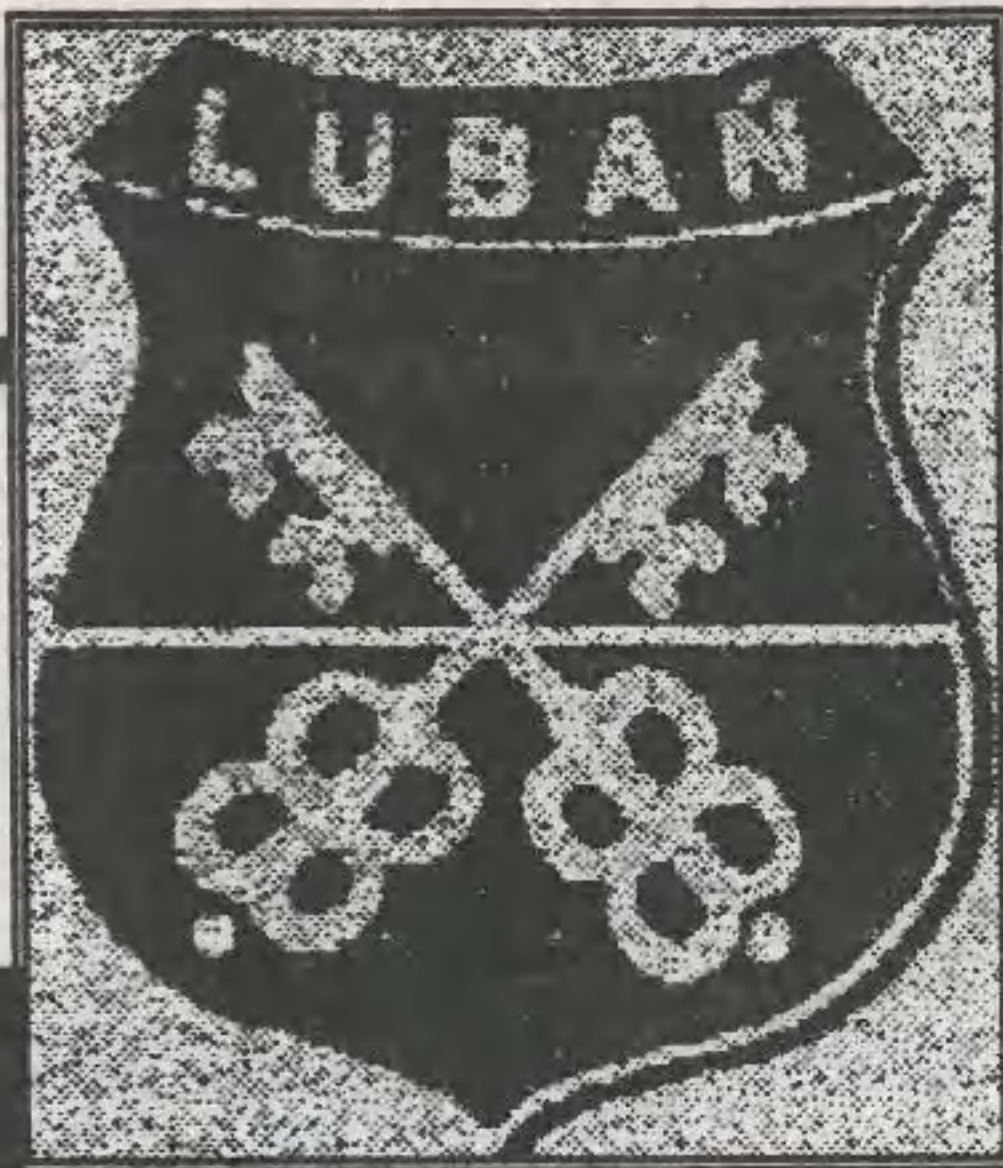
10.2. Funkcjonowanie służby zdrowia

1. Organizacja lecznictwa

Zespół Opieki Zdrowotnej sprawuje opiekę w zakresie lecznictwa zamkniętego na terenie miasta Lubania i gmin: Luban, Olszyna, Leśna, Platerówka, Siekierczyn, Zaręba, Sulików i Zawidów.

W zakresie lecznictwa podstawowego (ambulatoryjnego) ZOZ obejmuje teren miasta Lubania i

X. OCHRONA ZDROWIA

gmin: Luban, Lesna.

ZOZ zatrudnia 742 pracowników w pełnym wymiarze godzin i 45 pracowników w niepełnym wymiarze, w tym:

- 95 personelu z wyższym wykształceniem /w tym 11 osób zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin pracy/ - 71 lekarzy, 14 stomatologów, pozostałych 10,
- 406 personelu średniego /6 osób w niepełnym wymiarze/,
- 118 personelu niższego,
- 36 etatów na dyżury lekarskie /11 etatów w Pogotowiu i 25 etatów na dyżury zakładowe/.

W lecznictwie otwartym miasta Lubania zatrudnionych jest 6 lekarzy rejonowych, w tym 4 posiada specjalizację z zakresu chorób wewnętrznych. Obsługują 6 rejonów zapobiegawczo-leczniczych, na które Luban jest podzielony.

Każdy lekarz jest oddelegowany w ramach godzin zatrudnienia do pracy w szpitalu w większości 2 godz. dziennie.

Pion pediatryczny lecznictwa podstawowego zatrudnia 4 lekarzy pediatrów. Rejonowa Przychodnia Lekarska PKP obejmuje swoją opieką pracowników ZNTK i członków ich rodzin oraz pracowników PKP i członków ich rodzin z rejonu Lubania, Lesnej, Zawidowa, Olszyny, Gryfowa Śl., Bogatyni, Zgorzelca.

2. Szpital

Lecznictwo zamknięte realizowane jest w szpitalu, który posiada 349 miejsc. W szpitalu znajdują się Oddziały: Laryngologiczny, Wewnętrzny A i B, Chirurgiczny, Położniczo-Ginekologiczny, Noworodków, Dziecięcy, Stacji Dializ.

3. Przychodnie

W strukturze lecznictwa otwartego funkcjonują:

- Poradnia Chirurgiczna - 2 chirurgów w niepełnym wymiarze oraz jeden oddelegowany ze szpitala na zasadzie "rotacji",
- Poradnia Laryngologiczna - jeden lekarz laryngolog,
- Poradnia Okulistyczna - jeden lekarz specjalizujący się w okuliście,
- Poradnia Neurologiczna - 2 lekarzy specjalizujących się w neurologii i jeden neurolog w wymiarze 2 godzin tygodniowo,
- Poradnia Chorób Płuc - jeden lekarz internista,
- Poradnia Nefrologiczna - lekarz specjalista z zakresu chorób wewnętrznych,
- Poradnia K - lekarz ginekolog w niepełnym wymiarze zatrudnienia i jeden specjalizujący się w ginekologii,
- Poradnia konsultacyjna Internistyczno - Kardiologiczna,
- lekarz specjalista z zakresu chorób wewnętrznych.

Pion lecznictwa stomatologicznego zatrudnia czterech lekarzy stomatologów, w tym lekarza stażystę oraz jednego uprawnionego technika w niepełnym wymiarze godzin. Lekarze ci sprawują opiekę nad mieszkańcami Lubania (w tym młodzież szkół podstawowych i ponadpodstawowych). W tym pionie funkcjonuje również Pracownia Chirurgii Stomatologicznej zatrudniająca lekarza specjalistę z zakresu chirurgii stomatologicznej, Poradnię Ortodon-

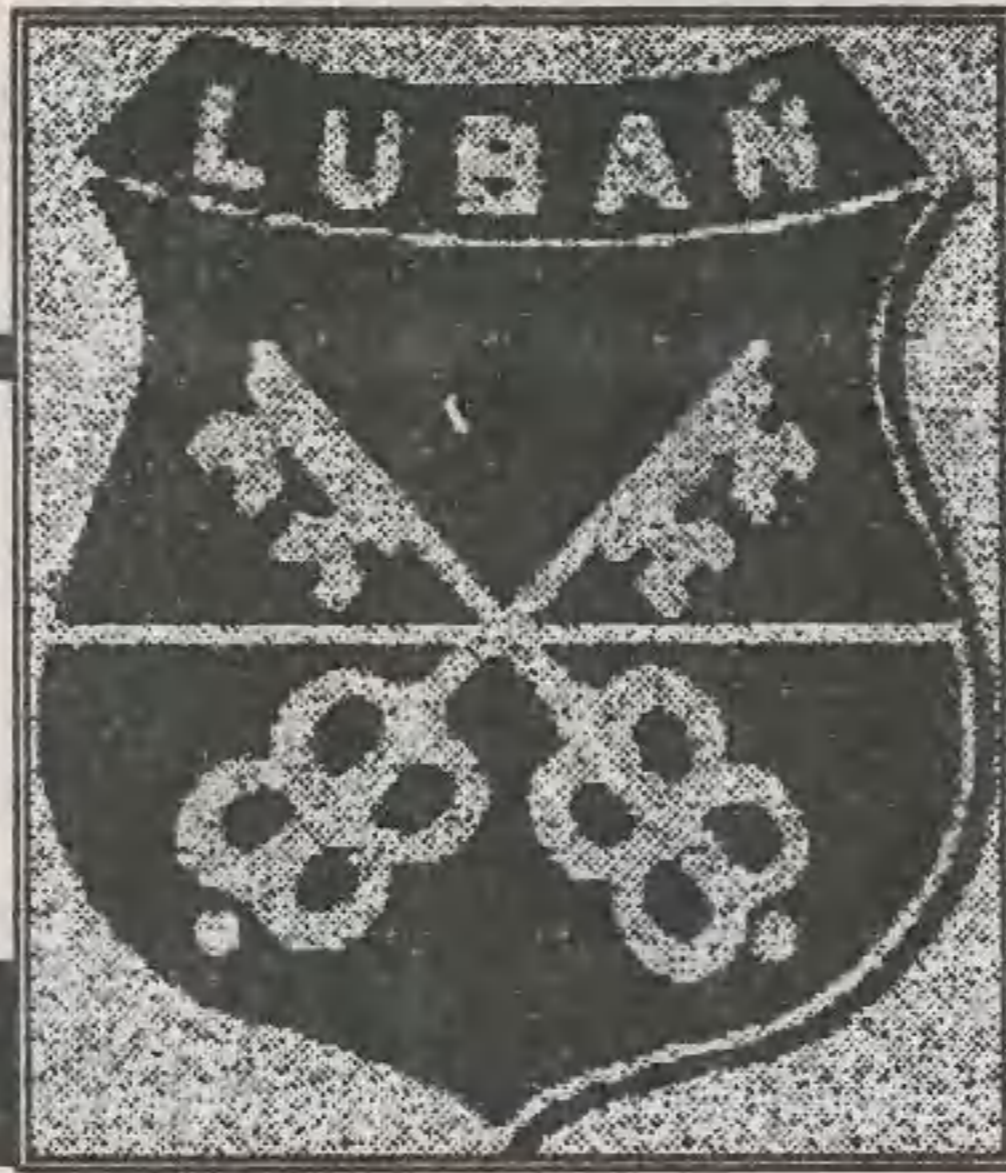
Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych ogółem w tym:	111	123	126	89	
- sprzedaż detal. (limit 100 pkt) z tego:	81	83	92	71	
- do 4,5 % alkoholu	73	62	90	71	
- 4,5-18 %	77	58	85	68	
- powyżej 18 %	66	50	67	46	
- gastronomia z tego:	30	40	34	18	
- do 4,5 % alkoholu	29	36	7	18	
- 4,5-18 %	25	27	23	11	
- powyżej 18 %	24	26	22	11	
Ilość skontrolowanych punktów sprzedaży napojów alkoholowych	-	-	11	26	37
Ilość udzielonych pouczeń	-	-	-	97	97
- pisemnych	-	-	-	71	71
- ustnych	-	-	-	26	26
Ilość wszczętych postępowań w spr. cofnięcia zezwoleń na sprzedaż napojów alkohol.	-	-	3	3	6
w tym:					
- z urzędu	-	-	2	2	4
- na wniosek mieszkańców	-	-	1	1	2
Ilość postępowań umorzonych	-	-	2	2	4
Ilość odwołań od decyzji o umorzeniu postępowania	-	-	-	1	1
Ilość cofniętych zezwoleń	-	-	-	1	1
Środki przeznaczone na rozwiązanie problemów alkoholowych (w zł)	7.600	10.000	17.290	75.115	110.005

tyczną zatrudniającą ortodontę oraz Pracownię Protetyczną z jednym lekarzem stomatolo-

giem zatrudnionym w wymiarze 1/2 etatu.

Tabelaryczne zestawienie działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (dok. tabeli ze str. poprzedniej)

XI. NAUKA, OŚWIATA I WYCHOWANIE

11.1. Szkolnictwo

ponadpodstawowe

(organ prowadzący

Kuratorium Oświaty w

Jeleniej Górze)

Na terenie miasta Lubania znajdują się 4 szkoły ponadpodstawowe:

- Liceum Ogólnokształcące zlokalizowane jest przy ul. Mickiewicza Nr 1 w Lubaniu,
- Zespół Szkół Ekonomicznych mieści się przy Placu Lompy w Lubaniu,
- Zespół Szkół Zawodowych im. Kombatantów Ziemi Lubańskiej mieści się przy ul. Kopernika 31 w Lubaniu,
- Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 zlokalizowany jest przy ul. Gazowej w Lubaniu.

a/ liczba uczniów (patrz tab. 1)

b/ liczba chętnych na jedno miejsce

W latach 1994 - 1997 w poszczególnych szkołach o przyjęcie na jedno miejsce ubiegały się 2 osoby.

c/ liczba oddziałów (patrz tab. 2)

e/ zmianowość, liczebność klas (patrz tab. 3)

W Liceum Ogólnokształcącym nauka odbywa się na jedną zmianę, zaś w pozostałych placówkach na dwie zmiany.

f/ języki obce
W wymienionych szkołach prowadzone są zajęcia z języka niemieckiego, angielskiego i rosyjskiego.

g/ zajęcia pozalekcyjne

W roku szkolnym 1997/98 w Liceum Ogólnokształcącym nie prowadzi się zajęć pozalekcyjnych. W pozostałych placówkach odbywają się zajęcia SKS, w ZSZ im. Kombatantów Ziemi Lubańskiej także z zakresu PCK, Kolo Strzeleckie.

h/ kadra: (patrz tab. 4)

W roku szkolnym 1994/95 szkoły ponadpodstawowe zatrudniały 224 pracowników (164 nauczycieli) oraz 60 pracowników administracyjno - obsługowych. Aktualnie w szkołach tych pracuje 250 osób, w tym 186 nauczycieli.

h/ odpłatność za naukę w latach szkolnych 1994/95 - 1997/98.

- L O - dobrowolna składka na Radę Rodziców - w poprzednich latach 10 zł miesięcznie, aktualnie 100 zł za jeden semestr.

- Zespół Szkół Zawodowych im. Kombatantów Ziemi Lub. - 15 zł + 4 zł składka dobrowolna miesięcznie.

- Zespół Szkół Ekonomicznych - składka dobrowolna w wysokości 5 zł w w roku szkolnym 1994/95, 10 zł w roku szkolnym 1997/98 r.

- Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 - w poprzednich latach dobrowolna składka w kwocie 10 zł, obecnie 15 zł miesięcznie.

i/ internaty

Liceum Ogólnokształcące i Zespół Szkół Ekonomicznych posiadają internaty ze 100 miejscami. Przebywa w nich 100 wychowanków. Część pomieszczeń w internacie LO wykorzystana jest na mieszkania dla nauczycieli języków obcych zatrudnionych w tej szkole.

j/ współpraca ze szkołami innych państw
Liceum Ogólnokształcące współpracuje z gimnazjum w Adelshiem (Niemcy) i Westjysk w Tarm w Danii.

Zespół Szkół Zawodowych im. Kombatantów Ziemi Lubańskiej współpracuje ze szkołą o podobnym profilu w Niesky (Niemcy) oraz w Skjern (Dania).

Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 współpracuje z zaprzyjaźnioną szkołą w Skjern.

k/ sukcesy uczniów w latach 1994 - 1997

Liceum Ogólnokształcące

Dwóch uczniów szczególnie uzdolnionych Marcin Karnicki (chemia) oraz Przemysław Klusik przyjętych zostało do Krajo-

Nazwa szkoły	Lata szkolne							
	1994/95		1995/96		1996/97		1997/98	
	szkoła dzienna	szkoła wieczorowa	szkoła dzien-	szkoła wie- czoro- wa	szkoła dzienna	szko- ła wie- czoro- wa	szkoła dzien- na	szkoła wieczo- rowa
LO	539	111	565	94	549	72	543	61
ZSE	493	274	465	286	506	136	503	68
ZSZ i Komba- tantów ZL	1.282	-	1.325	-	1.307	-	1.323	-
ZSZ Nr 2	287	260	358	216	461	114	500	59
Razem	2.601	645	2.713	596	2.823	322	2.869	188

tab.1 Liczba uczniów w szkołach ponadpodstawowych w latach szkolnych 1994/95 - 1997/98

wego Funduszu na rzecz Dzieci i w ramach uzyskanego stypendium bierze udział w różnego rodzaju warsztatach organizowanych przez wyższe uczelnie w Polsce.

Wielu uzdolnionych uczniów brało udział w olimpiadach przedmiotowych:

- Centralna Olimpiada Wiedzy Ekologicznej - finali- sta Krzysztof Strażnik,

- Wojewódzki Konkurs Matematyczny dla klas II - uczestnik Anna Łagowska (III m), Marcin Karnicki,
- Wojewódzki Konkurs Wiedzy Pozarniczej - IV m. Łukasz Kadej,
- Wojewódzki Konkurs Recytatorski - uczestnik - Danuta Kozłowska,
- Ogólnodiecejalny Konkurs Wiedzy o Papieżu - VI

sce - w woj. w skoku w dal - Krzysztof Kobylski, IV miejsce- w woj. w rzucie oszczepem - Paweł Kiszkiel.

Zespół Szkół Ekonomicznych

- II miejsce w województwie we współzawodnictwie sportowym dziewcząt (siatkówka, biegi przełajowe, piłka ręczna) w 1996/97 roku,
- I miejsce w Wojewódzkim Finale Piłki Siatkowej Dziewcząt i Wojewódzkiej Olimpiadzie Lekko-

Nazwa szkoły	Lata szkolne							
	1994/95		1995/96		1996/97		1997/98	
	szkoła dzien- na	szkoła wieczo- rowa	szkoła dzien- na	szkoła wieczo- rowa	szkoła dzien- na	szkoła wieczo- rowa	szkoła dzien- na	szkoła wieczo- rowa
LO	17	5	17	3	17	2	17	2
ZSE	16	9	15	9	17	5	17	2
ZSZ im Komba- tantów ZL	45	-	47	-	47	-	47	-
ZSZ Nr 2	10	9	13	8	16	5	17	2
Razem	88	23	92	20	97	12	98	6

tab.2 Liczba oddziałów w szkołach ponadpodstawowych w latach szkolnych 1994/95 - 1997/98

- Ogólnopolska Olimpiada Matematyczna - finalista Przemysław Klusik,
- Wojewódzka Olimpiada Wiedzy Ekologicznej - IV m. Marcin Kadej
- Ogólnopolski Konkurs "Las i My" - wy- różnienie dla Krzysztofa Straż- nika,
- Międzywojewódzki Kon- kurs Matematyczny - uczestnik Anna Ła- gowska,

- m. Paweł Masłowski, Podobnie jak w latach poprzednich szkoła zajmuje czołowe miejsca w województwie jeleniogórskim w przyjęciach absolwentów na studia wyższe. II miejsca w województwie w piłce siatkowej w sztafetowych biegach przełajowych, w piłce ręcznej dziewcząt oraz II miejsce w wojewód- twie w piłce siatkowej chłopców. Indywidualnie: II miej-

scy tletycznej w 1997/98 roku, - I miejsce w województwie w siat- kówce dziewcząt,

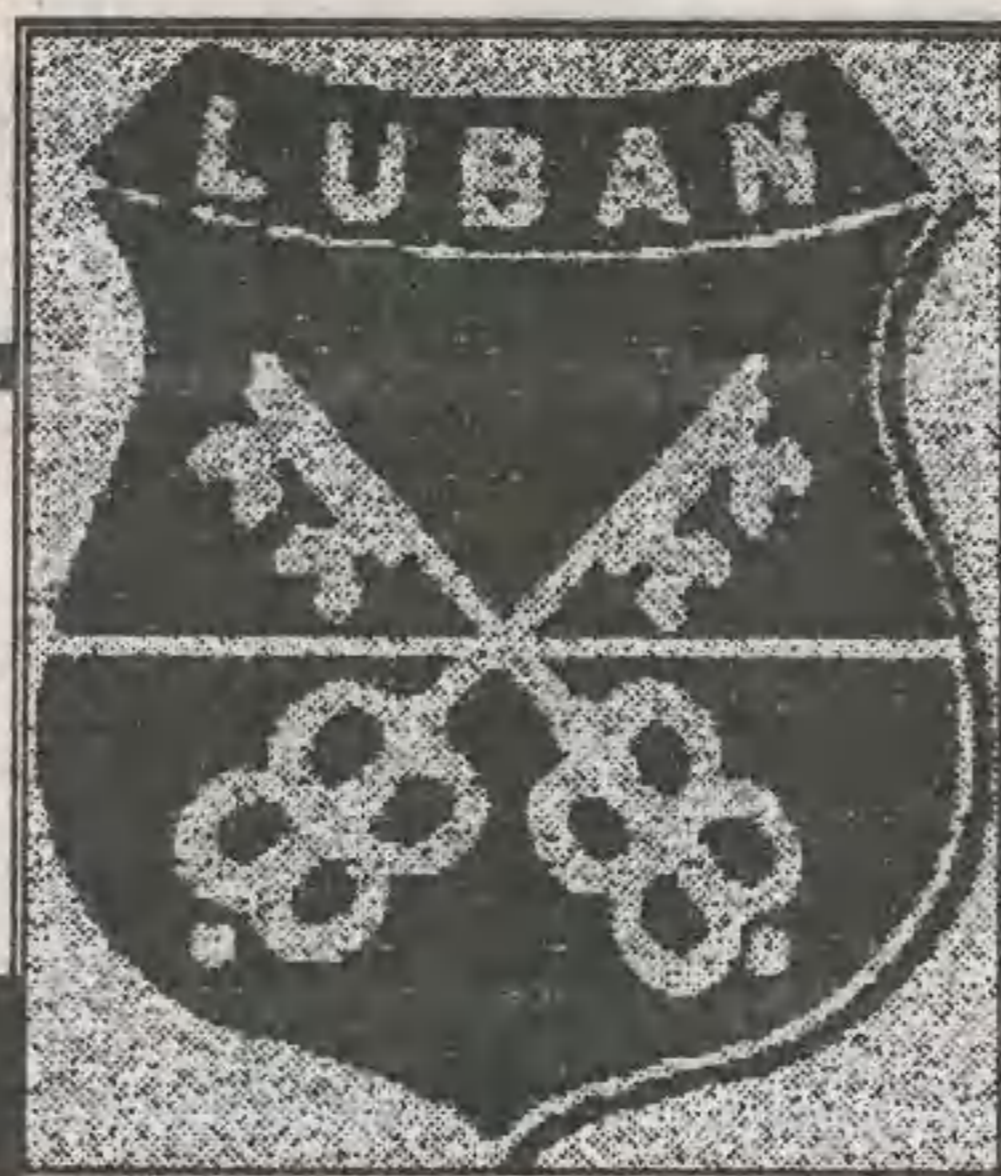
- II miejsce w województwie w biegach przełajowych,
- III miejsce w Wojewódzkich Sztafetowych Biegach Przełajowych oraz w Wojewódzkich Zawodach Sanitarnych.

Zespół Szkół Zawodowych

im. Kombatantów Ziemi Lubańskiej

- uczniowie osiągają sukcesy w konkursach zawodo- wych (ciastkarz, piekarz, kucharz, tokarz, ślu-

XI. NAUKA, OŚWIATA I WYCHOWANIE

Nazwa szkół	Lata szkolne							
	1994/95		1995/96		1996/97		1997/98	
	szkoła dzien- na	szkoła wieczo- rowa	szkoła dzien- na	szkoła wieczo- rowa	szkoła dzien- na	szkoła wieczo- rowa	szkoła dzien- na	szkoła wieczo- rowa
LO	31,7	22,2	33,2	31,3	32,3	36	31,9	31
ZSE	30,8	30,4	31	31,8	29,8	27,2	29,6	34
ZSZ im Kombatantów ZL	28,5	-	28,2	-	27,8	-	28,1	-
ZSZ Nr 2	28,7	28,9	27,5	27	28,8	22,8	29,4	29,5

tab.3 Liczebność klas w szkołach ponadpodstawowych w latach szkolnych 1994/95 - 1997/98

podstawowych zmniejszyła się z 3177 do 2875, tj. o 9,5% ogółu uczniów. Przy Szkole Podstawowej Nr 1 prowadzi działalność

sarz), uczestniczą w konkursach historycznych, ekologicznych, wiedzy pożarniczej, technicznej, PCK.

Zespół Szkół Zawodowych Nr 2

- zakwalifikowanie się uczniom Technikum Zawodowego Kamili Raciędy do części literackiej II etapu XXVI Olimpiady Literatury i Języka Polskiego we Wrocławiu,
- zakwalifikowanie się do eliminacji wojewódzkich Olimpiady Ekologicznej uczniów: Adam Suski, Piotr Chromowicz, Paweł Duchnik,
- zakwalifikowanie się dwóch uczniów Technikum - Ewa Kempa, Paweł Misiak do II etapu "Konkursu Mickiewiczowskiego", organizowanego przez Okręgowy Komitet Olimpiady Literatury i Języka Polskiego we Wrocławiu w m-cu grudnia 1997 r.,
- Wojewódzkie Eliminacje 42 Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego w kwietniu 1997 r. - wyróżnienie - Marzena Brodzińska,
- I miejsce w Pucharze Kwisy Seniorów w Kajakarstwie Górskim oraz II miejsce w Mistrzostwach Polski Seniorów - uczeń Robert Dudziński - członek kadry narodowej juniorów "B Olimpijskiej Sydney 2000", poddany ścisłemu szkoleniu w 1996 r. do Mistrzostw Świata w Czechach oraz do Pucharu Świata w Brazylii i Niemczech,
- uczeń kl.III Technikum Zawodowego Artur Brań-

- Wojciech Łasica - III miejsce w eliminacjach wojewódzkich w biegach przełajowych w kategorii juniorów;
- III miejsce szkoły w eliminacjach wojewódzkich w sztafetowych biegach przełajowych.

11.2. Szkolnictwo podstawowe

(organ prowadzący: Gmina Miejska Luban)

1. Struktura szkolnictwa podstawowego.

Miasto prowadzi szkolnictwo podstawowe jako zadanie własne od 1.1.1994 r. Na terenie miasta Luban jest sześć szkół podstawowych Nr 1, Nr 3, Nr 4, Nr 5, Nr 6, Nr 7. W drodze uchwał Rady Miejskiej z dnia 01.01.1996 r. szkoły otrzymały sta-

Lata szkolne	Oddziały	Uczniowie	Średnia liczba uczniów w oddziale
1994/95	120	3.177	26,5
1995/96	120	3.158	26,3
1996/97	113	2.975	26,3
1997/98	113	2.875	26,1

tab.5 Liczba uczniów w szkołach podstawowych w latach szkolnych 1994/95 - 1997/98

Podstawowe Studium Zawodowe dla Dorosłych. W porównaniu do roku szkolnego 1994/95 liczba słuchaczy tego Studium zmniejszyła się ze 120 (4 oddziały) do 23 (1 oddział) w roku szkolnym 1997/98.

(patrz też tab. 5)

b/ liczba oddziałów

Spadek liczby uczniów spowodował zmniejszenie liczby oddziałów ze 120 do 110, tj. o 8,3%.

c/ zmianowość

Nauka we wszystkich szkołach podstawowych odbywa się na jedną zmianę.

2. Baza lokalowa szkolnictwa podstawowego

Szkoły podstawowe dysponują 117 pomieszczeniami do nauki, w tym 6 salami gimnastycznymi. Nową salę gimnastyczną przy Szkole Podstawowej Nr 6 oddano do użytku w 1997 roku. Inwestycja została sfinansowana ze środków budżetu miasta przy współudziale środków Kuratorium Oświaty w Jeleniej Górze i Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki w Warszawie, a w zakresie grzewczym - Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Jeleniej Górze.

Spełnia ona zadania szkolnej sali gimnastycznej w ramach godzin dydaktycznych w szkole oraz sali sportowej ogólnomiejscowej. Szkoły podstawowe Nr 3 i Nr 4 posiadają jeszcze konwencjonalne systemy grzewcze (planowane inwestycje w tym zakresie w latach 1998 - 1999).

W roku 1997 sala gimna-

styczna przy Szkole Podstawowej Nr 1 została podłączona do miejskiej sieci ciepłowniczej.

Ogólnie należy stwierdzić, że stan techniczny obiektów, w których mieszczą się placówki oświatowe, jest dobry. Jednakże baza ta wymaga stalego dofinansowania w zakresie remontów i inwestycji. Kierując się zasadą oddzielenia zadań dydaktycznych szkoły od funkcji usługowej (produkcja i sprzedaż posiłków) przy szkołach podstawowych nr 1, nr 4, nr 5, nr 6 i nr 7 z dniem 01.01.1996 r. utworzono gospodarstwa pomocnicze.

Gospodarstwa Pomocnicze przygotowują 720 posiłków dziennie.

W gospodarstwach pomocniczych zatrudnionych jest 37 osób na 27,1 etatach.

3. Kadra pedagogiczna

W roku szkolnym 1994/95 szkoły podstawowe zatrudniały 300 osób,

w tym 218 nauczycieli (51,6% z wyższym wykształceniem).

W obsłudze administracji i księgowości szkolnej zatrudniano 82 osoby oraz 14 pracowników sezonowych. Aktualnie w szkołach pracuje 265 osób, w tym 60 pracowników administracyjno-obslugowych oraz 6 sezonowych. Aktualnie zajęcia prowadzi 205 nauczycieli, w tym 115 z wyższym wykształceniem magisterskim, co stanowi 56,1% ogółu zatrudnionych nauczycieli.

11.3. Szkolnictwo specjalne

(organ prowadzący: Kuratorium

Oświaty w Jeleniej Górze)

1. Szkoły specjalne podstawowe

Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy mieści się w Lubaniu przy ul. Kopernika:

a/ liczba uczniów - 96,

b/ liczba oddziałów - 10,

c/ średnia liczba uczniów w oddziale - 9,6,

d/ baza lokalowa - szkoła mieści się w budynku przy ul. Kopernika 1, internat przy ul. Kopernika 35 dla pięciu grup: po dwie dla chłopców i dziewcząt oraz 1 koedukacyjna dla upośledzonych w stopniu umiarkowanym i znacznym,

e/ kadra pedagogiczna - 29 nauczycieli, w tym 18 z wykształceniem wyższym z przygotowaniem pedagogicznym;

f/ sukcesy uczniów - udział w Wojewódzkim Przeglądzie Piosenki oraz konkursach plastycznych.

2. Poradnictwo w latach szkolnych 1994/95 - 1997/98.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna mieści się w Lubaniu przy ul. Karola Miarki Nr 1. Placówka realizuje zadania poprzez prowadzenie działalności diagnostycznej, terapeutycznej, doradczej oraz profilaktycznej w środowisku wychowującym.

Ponadto orzeka i kwalifikuje dzieci i młodzież do odpowiednich form pomocy lub placówki. Zakresem swego działania Poradnia obejmuje miasto Luban, Zawidów, gminy - Luban, Leśna, Olszyna, Siekierczyn, Platerówka, Sulików - łącznie 57 placówek, 17797 dzieci i młodzieży, z tego w mieście Luban

Lata szkolne	N A U C Z Y C I E L E	
	Ogółem	w tym: z wykształceniem wyższym
1994/95	164	141
1995/96	163	140
1996/97	163	152
1997/98	186	153

tab.4 Kadra pedagogiczna w szkołach ponadpodstawowych w latach szkolnych 1994/95 - 1997/98.

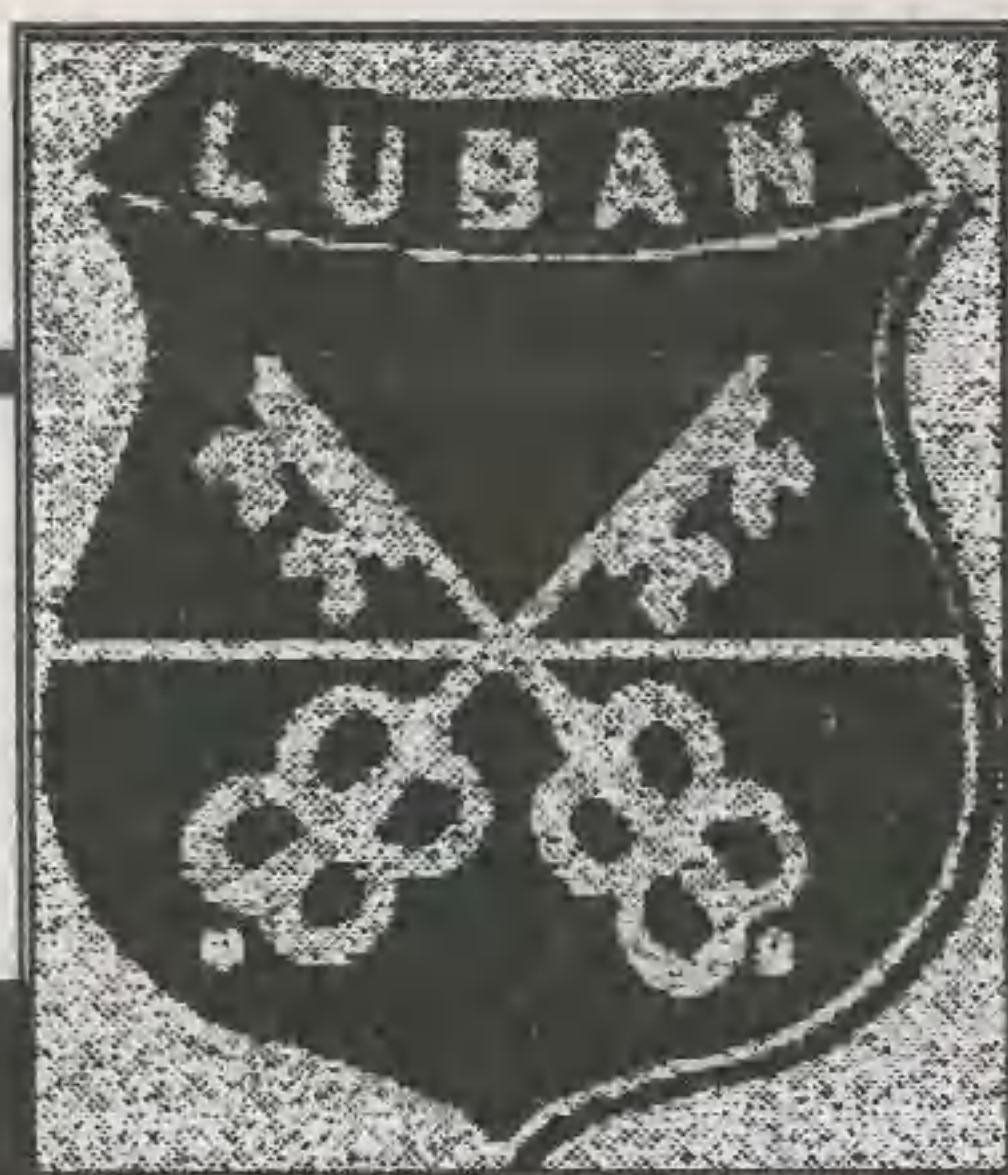
- uczeń kl.II ZSZ Jacek Kirowski - reprezentant Polski w saneczkarstwie, IV miejsce w Mistrzostwach Polski w saneczkarstwie oraz V miejsce w Mistrzostwach Polski w saneczkarstwie juniorów jedynek,

tus jednostek budżetowych.

a/ liczba uczniów

Postępujący niż demograficzny spowodował, że w porównaniu do roku 1994 liczba uczniów w szkołach

XI. NAUKA, OŚWIATA I WYCHOWANIE

16 placówek i 6967 dzieci i młodzieży. Placówka zatrudnia 12 pracowników. Poradnia prowadzi szeroką i różnorodną działalność wykraczającą poza statutowe obowiązki - Rejonowy Punkt Informacyjny, współuczestniczy w prowadzeniu Centrum Pomocy Dziecku i Rodzicie, organizuje imprezy o charakterze charytatywnym (festyny, koncerty), a pozyskane fundusze przeznacza na zakup sprzętu rehabilitacyjnego.

4. Sukcesy uczniów szkół podstawowych w latach 1994 - 1997.

L KONKURSY

1. Wojewódzki Konkurs Polonistyczny laureaci w roku:

a/ 1994

- Aleksandra Butrym (SP 5),
- Marta Chojecka (SP 6),
- Ewelina Horodyska (SP 6),
- Lidia Sadowska (SP 6),
- Anna Zielińska (SP 6),
- Bartłomiej Raab (SP 1),

b/ 1995

- Anna Zielińska (SP 6),
- Katarzyna Miszczuk (SP 5),
- Paulina Myśliwiec (SP 5),
- Iwona Peczek (SP 5),
- Marzena Szewczyk (SP 6).

d/ 1997

- Emilia Bukiewicz (SP 5),

2. Wojewódzki Konkurs Matematyczny w roku:

a/ 1994

- Przemysław Klusik (SP 5) - II miejsce i III miejsce w Międzywojewódzkim Konkursie Matematycznym,

b/ 1996 laureaci:

- Marcin Pawłowski (SP 6),
- Joanna Wamposzyc (SP 5),
- Łukasz Szociński (SP 5),
- Justyna Siergiejewicz (SP 5).

3. Wojewódzki Konkurs Wiedzy o Muzyce w roku:

a/ 1994

- Ewelina Horodyska (SP 6) - wyróżnienie,

b/ 1997

- Katarzyna Antkowiak (SP 5) - wyróżnienie

4. Wojewódzki Konkurs Języka Rosyjskiego:

- Anna Mrowca (SP 6) - laureatka w 1995 r.

5. Wojewódzki Konkurs Historyczny laureaci w roku:

a/ 1994

- Anna Mrowca (SP 6),
- Agnieszka Bargiel (SP 6),
- Joanna Kraska (SP 6),

b/ 1995

- Dominik Zawadzki (SP 1),
- Ewa Skierska (SP 1) - wyróżnienie,
- SP - II miejsce zespołowo,

c/ 1996

- Andrzej Jędrzejczak (SP 6) - II miejsce,
- SP - IV miejsce zespołowo,

d/ 1997

- Małgorzata Kruk (SP 4) - wyróżnienie.

6. Wojewódzki Konkurs Recytatorski w roku:

a/ 1995

- Agnieszka Raab (SP 1) - wyróżnienie,

b/ 1996

- Witold Buzantowicz (SP 1) - I miejsce,
- Jerzy Koman (SP 1) - wyróżnienie.

c/ 1997

- Malwina Wrzosek (SP 5) - I miejsce,
- Karolina Stasička (SP 1) - wyróżnienie,

7. Udział w półfinałach Mistrzostw Polski w Grach Logicznych i Matematycznych - Tomasz Orpieszewski (SP 1),

8. Wojewódzki Konkurs Pożarniczy w roku 1996 - Andrzej Trzeciak (SP 1) - II miejsce.

9. Wojewódzki Konkurs "Praca Poczty" w 1995 roku:

- I miejsce - Paweł Przybyła (SP 1),
- II miejsce - Mariola Ryzewska (SP 1).

10. Wojewódzki Konkurs Ekologiczny i Ochrony Środowiska "Chrońmy Przyrodę Ojczystą" w roku:

a/ 1994 laureatka - Anna Grubizna (SP 6),

b/ 1995 - II miejsce SP 6 i wyróżnienie dla grupy ekologicznej w wojewódzkich działaniach na rzecz "Matki Ziemi dla SP 3,

c/ 1997

- Emilia Bukiewicz (SP 5) - VIII miejsce.

11. III Ogólnopolski Konkurs Ekologiczny "Dbam o Piękno Mojego Domu" w 1997 roku wyróżnienie - Barbara Czepiel (SP 4).

12. Wojewódzki Konkurs Geograficzny w roku:

a/ 1996

- Katarzyna Olechnowska (SP 1) - I miejsce,
- Rafał Holub (SP 1) - II miejsce,

b/ 1997

- laureaci: - Marta Chromy (SP 5),
- Grzegorz Malmon (SP 5)

wyróżnienie: - Rafał Holub (SP 1),

- Katarzyna Olechnowska (SP 1),

13. Wojewódzki Konkurs Biologiczny w 1996 roku:

- wyróżnienie Rady Ekologicznej "Agenda 21" - Rafał Kuczykowski (SP 1),

- II miejsce - Grzegorz Berezuk (SP 6).

14. Wojewódzki Konkurs Wiedzy o AIDS w roku:

a/ 1995

- I miejsce - (SP 3),

b/ 1996

- I miejsce - Magdalena Cabaj i Jowita Zwierzańska (SP 6),
- II miejsce - Marta Lichodziejewska (SP 6).

15. Wojewódzki Turniej Wiedzy o Sztuce w roku:

a/ 1994

- Marta Szambelan (SP 5) - II miejsce,
- Monika Małek (SP 6) - IV miejsce,
- Maciej Wojciechowski (SP 5),

b/ 1997

- I miejsce - Marta Chromy (SP 5),
- II miejsce - Paulina Krawczyk (SP 5),
- III miejsce - Anna Zjawin (SP 5).

16. Wojewódzki Konkurs Samorządności Uczniowskiej w 1997 roku:

- uczestnicy - 14 uczniów ze Szkoły Podstawowej Nr 5.

17. Międzynarodowy Konkurs Plastyczny "41 EUROPA ISCHER" w 1994 roku:

- Małgorzata Hurji i Piotr Suchowiejko (SP 6) - wyróżnienie.

18. Wojewódzki Konkurs Plastyczny w roku 1996:

I miejsce - Marzena Niewczas (SP 6),

II miejsce - Liliana Skórniak, Anna Wójtowicz (SP 6),

IV miejsce - Marcin Pawłowski (SP 6).

19. Wojewódzki Konkurs "Bezpieczna Droga":

II miejsce - Adam Tomkiewicz, Marek Urjasz, Paweł Śtachnik, Tomasz Machoń (SP 1).

2. SUKCESY SPORTOWE

L SZKOŁY PODSTAWOWE

a/ 1994 rok

- III miejsce w Makroregionie Dolnośląskim w Pilce Siatkowej chłopców SP 1,

- Mistrzostwo Województwa w Pilce Siatkowej Dziewcząt SP 5,

- Mistrzostwo Makroregionu Dolnośląskiego w Pilce Siatkowej Dziewcząt SP 5,

- Brązowy Medal w Ogólnopolskich Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w Krakowie SP 5,

- Mistrzostwo Województwa w minisiatkówce dziewcząt SP 5,

- I miejsce w województwie w biegach przelajowych chłopców SP 1,

- I miejsce w województwie jeleniogórskim w halowej pilce nożnej SP 6,

- I miejsce w województwie jeleniogórskim w piłkarskich piątkach SP 6,

- III w województwie w pilce ręcznej dziewcząt SP 6,

- III miejsce drużynowo w badmintonie chłopców SP 6,

b/ 1995 rok

- I miejsce - Złoty Medal w Mistrzostwach Polski w Pilce Siatkowej Dziewcząt (SP 5),

- I miejsce w województwie w pilce nożnej SP 1,

- II miejsce w województwie w lekkoatletyce,

minisiatkówce chłopców i pilce ręcznej dziewcząt SP 1,

- II miejsce w województwie w biegach przelajowych na 1000 m chłopców SP 6,

- II miejsce w woj. jeleniog. w minisiatkówce, pchnięciu kulą dziewcząt SP 3,

- III miejsce w woj. jeleniog. w siatkówce chłopców SP 1,

c/ 1996 rok

- I miejsce w Mistrzostwach Dolnego Śląska w Pilce Siatkowej Dziewcząt - SP 5,

- I miejsce w Mistrzostwach Polski Juniorek Młodszych w Pilce Siatkowej Dziewcząt - SP 5,

- I miejsce w woj. w minisiatkówce dziewcząt klas V-VII - SP 5,

- I i II miejsce w Wojewódzkim Turnieju w Pilce Siatkowej - SP 5,

- Dziewcząt - SP 5,

- udział w woj. ćwierćfinałach w pilce nożnej - SP 5,

- I miejsce w woj. we współzawodnictwie szkół podstawowych - SP 1,

- I miejsce w woj. w mini pilce siatkowej chłopców - SP 6,

- I miejsce w woj. w pilce nożnej chłopców kl. VII-VIII - SP 6,

d/ 1997 rok

- II miejsce w woj. w sztafetowych biegach przelajowych dziewcząt - SP 1,

- III miejsce w woj. biegach przelajowych kl. VII-VI - SP 1,

- I i II miejsce w Wojewódzkim Turnieju w Pilce Siatkowej Dziewcząt - SP 5,

- III miejsce w Makroregionie Dolnośląskim w Pilce Siatkowej Dziewcząt - SP 5,

- I miejsce w woj. minisiatkówce dziewcząt ("trójki") i IV w makroregionie - SP 5,

- III miejsce w woj. w minisiatkówce dziewcząt ("dwójki") - SP 5,

- I miejsce w woj. minisiatkówce chłopców ("trójki") oraz IV miejsce w makroregionie - SP 5,

- I miejsce w Wojewódzkim Turnieju w Pilce Siatkowej Chłopców oraz IV miejsce w Makroregionie Dolnośląskim - SP 5,

- I miejsce w woj. w makroregionie w minisiatkówce chłopców ("trójki") - SP 5,

- I miejsce w woj. w tenisie stołowym chłopców kl. VII-VIII - SP 6,

- I miejsce w woj. w minisiatkówce chłopców klas IV i młodszych - SP 6,

- I miejsce w woj. w halowej pilce nożnej kl. VII-VIII - SP 6,

- II miejsce w woj. minisiatkówce dziewcząt kl. IV - SP 6,

- III miejsce w makroregionie w mini pilce siatkowej klas IV i młodszych - SP 6,

- III miejsce w woj. w mini pilce siatkowej kl. V-VI - SP 6.

II. OSIĄGNIĘCIA INDYWIDUALNE UCZNIÓW

1/ 1994 rok

- Barbara Młodzińska (SP 5) - Wicemistrzyni Województwa Jeleniogórskiego w Lekkoatletyce,

2/ 1995 rok

- I miejsce - w województwie jeleniogórskim w biegach przelajowych - Andrzej Królik - mistrz województwa jeleniogórskiego na 3000 m (8 miejsce w Polsce), mistrz województwa jeleniogórskiego w biegu na 2000 m na bieżni (SP 1),

- I miejsce w województwie jeleniogórskim w biegu na 3000 m - Bartłomiej Tuczynski (SP 3),

3/ 1996 rok

- I miejsce w województwie w tenisie stołowym - Piotr Berezuk (SP 3),

- III miejsce w woj. w tenisie stołowym - M. i T Piasny (SP 3),

4/ 1997 rok

- II miejsce w woj. biegach przelajowych na 300 m kl. kl. VII - VIII - Anna Junik (SP 1),

- II miejsce w woj. w

pchnięciu kulą kl. VII-VIII - Sylwia Siwik (SP 1),

- III miejsce w woj. w biegach na 300 m kl. VII-VIII - Kamila Łowiejko (SP 1),

- II miejsce w Finale Wojewódzkim tenisa stołowego kl. IV - VI - Piotr Berezuk i Marcin Wysocki (SP 3),

- II miejsce w woj. w tenisie stołowym kl. VII-VIII - Tomasz Rok i Marcin Grzybek (SP 3),

- II miejsce w indywidualnych biegach przelajowych - Kamila Królikowska (SP 7).

11.4. Wychowanie

przedszkolne

1. Struktura

a/ liczba przedszkoli - 5 i filia Przedszkola Nr 2. Przedszkole Miejskie Nr 3 posiada w swojej strukturze 2 grupy dla dzieci żłobkowych. Obiekty Przedszkola Miejskiego Nr 5 i Przedszkola Miejskiego Nr 3 to budynki typowe, budowane z przeznaczeniem na placówki dla małych dzieci (przedszkole, żłobek).

Filia Przedszkola Miejskiego Nr 2 zajmuje część pomieszczeń administrowanych przez Gospodarstwo Pomocnicze przy Szkole Podstawowej Nr 4. Przedszkola dysponują 33 salami do nauki i zabawy. Wszystkie przedszkola posiadają nowoczesne, ekologiczne systemy grzewcze.

W roku szkolnym 1994/95 oddziały "zerowe" usytuowane były w strukturze szkół podstawowych. Począwszy od roku 1995/96 klasy zerowe zostały przeniesione do przedszkoli.

b/ kadra

W roku szkolnym 1994/95 w przedszkolach ogółem zatrudnionych było 120 osób, w tym 49 nauczycieli (z tego 8 z wyższym wykształceniem) oraz 71 pracowników administracji i obsługi. Aktualnie pracuje 117 pracowników w tym 53 nauczycieli (11 z wyższym wykształceniem) oraz 64 pracowników administracji i obsługi.

c/ liczba oddziałów, dzieci, średnia liczba dzieci w oddziale Przedszkola Miejskie w latach szkolnych 1994/95 - 1997/98 (dane w tab. 6)

d/ odpłatność (patrz tab. 7)

11.5. Towarzystwo

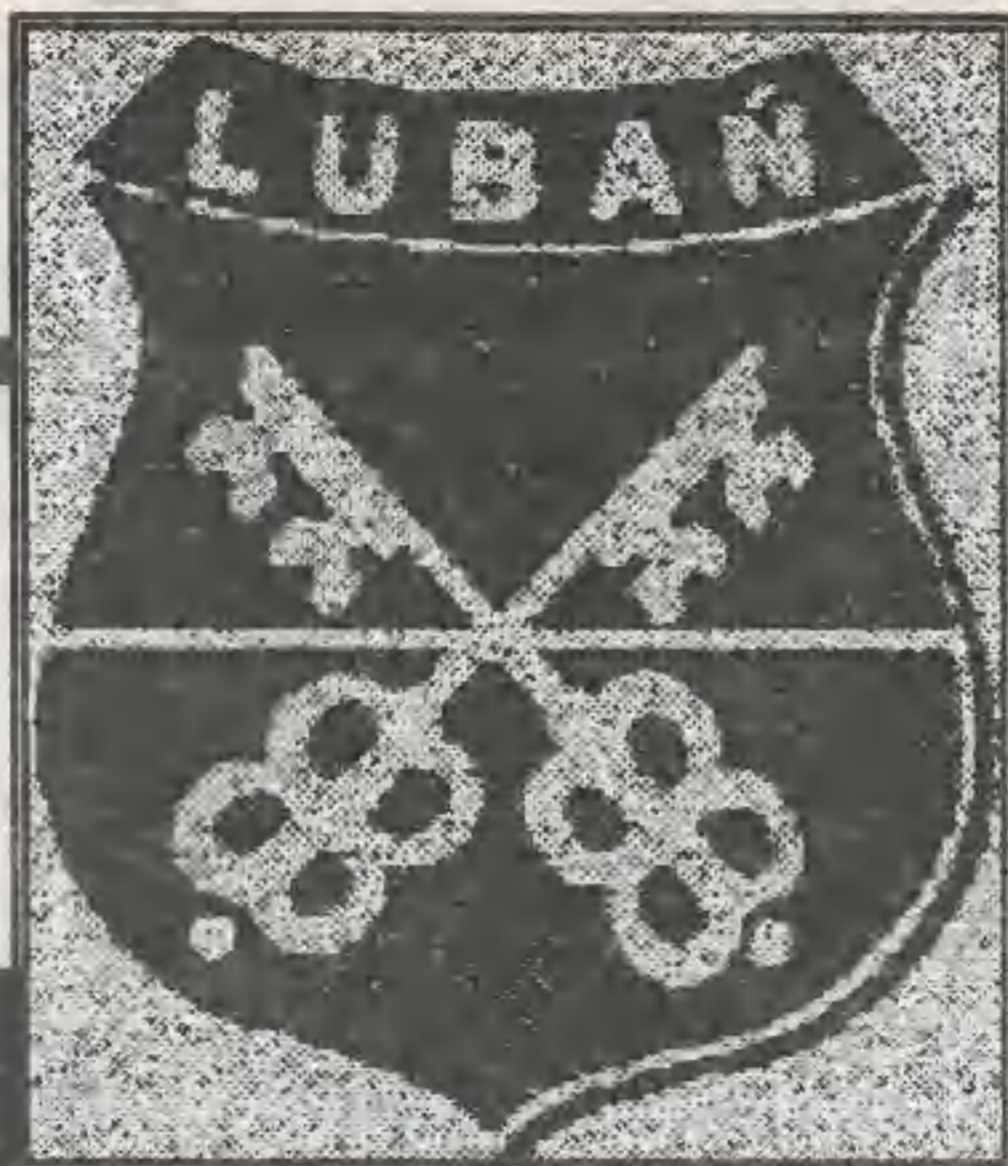
Przyjaciół Dzieci

Zarząd Miejski TPD mieści się w Lubaniu przy ul. Karola Miarki 1. Swoim zasięgiem obejmuje placówki szkolne i wychowawcze oraz przedszkola w Lubaniu. Corocznie jest organizatorem ferii w miejscu zamieszkania (letnich i zimowych) zapewniając środki finansowe na żywnienie ok. 300 dzieci w ramach każdej akcji. Ponadto jest organizatorem kolonii letnich i obozów wypoczynkowych w swoim ośrodku w Brennie. Prowadzi działalność opiekuńczą, wychowawczą i terapeutyczną m.in. poprzez organizację kolonii logopedycznych oraz turnusów leczniczo - terapeutycznych w Białym Dunajcu (współpraca z Polskim Towarzystwem Higieny Psychiczej). Jest organizatorem imprez artystycznych na rzecz pomocy dzieciom.

Sprawuje opiekę nad Kolem Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym poprzez organizację comiesięcznych spotkań grupy wsparcia dla rodziców dzieci niepełnosprawnych, opiekę nad Ośrodkiem Usprawniania Dzieci Niepełnosprawnych przy ZOZ (finansuje zajęcia rehabilitacyjne), zakupuje sprzęt do rehabilitacji ze środków uzyskanych podczas imprez charytatywnych.

TPD jest organizatorem cyklicznej imprezy festynu "Miasto - Dzieciom Niepełnosprawnym".

XI. NAUKA, OŚWIATA I WYCHOWANIE

Lata szkolne	Liczba oddziałów w tym żłobkowe	Liczba dzieci w tym kl. "0"	Średnia liczba dzieci w oddz.
1994/95	26 +7 w SP 3	723 182	22
1995/96	31 3	691 172	22
1996/97	30 2	632 176	21
1997/98	29 2	617 171	22

tab.6 liczba oddziałów, dzieci, średnia liczba dzieci w oddziale Przedszkola Miejskie w latach szkolnych 1994/95 - 1997/98

11.6. ZHP Komenda Hufca im. Bohaterów Łużyckiej Brygady WOP w Lubaniu

Ma swoją siedzibę w budynku przy ul. Żymierskiego 1. Działa na terenie miasta i gminy: Luban, Nowogrodziec, Leśna oraz gmin: Olszyna Lubañska, Platerówka i Siekierzyn.

Według spisu harcerskiego na dzień 15.11.1997 r. na terenie miasta i gminy Luban działa:

- 13 Gromad Zuchowych - 263 zuchów,
- 14 Drużyn Harcerskich - 222 harcerzy,
- 5 Drużyn Starszoharcerskich - 90 harcerzy starszych,
- 4 Kręgi Instruktorskie - 44 instruktorów,
- Instruktorów działaczy - 9.

Obecnie działalność Komendy Hufca skupiona jest na realizacji zadań ogólnopolskiego programu ZHP - "Moje Ojczyzny". Program ten rozpoczął się w 1994 r. i trwać będzie do roku 2000. W 1997 r. lubañscy harcerze realizowali dwa zadania tego programu pt. "Odkrywczy Nieznanego Świata" i "Paszport do Europy".

"Odkrywczy Nieznanego Świata"-propozycja, której podstawowym zadaniem jest zrozumienie i zaakceptowanie tak obcego wszystkim świata osób sprawnych inaczej. Harcerze realizowali go m.in. zacieśniając współpracę z lubañskim i leśniańskim SOSW. Organizowali imprezy i zabawy dla wychowanków tych placówek. Z inicjatywy instruktorów hufca jednym z zadań Ogólnopolskiego Rajdu Harcerskiego "GRANICA'97" było opracowanie przez uczestników rajdu tras w Karkonoszach i G.Izerskich dostępnych i atrakcyjnych dla osób niepełnosprawnych.

Obecnie harcerze realizują kolejną część "Moich Ojczyzn" zatytułowaną "Paszport do Europy". Ta część programu jest nauką demokracji i funkcjonowania w społeczności lokalnej. Programowi patronuje Komitet Integracji Europejskiej i jest on przygotowany do realizacji programu Ministerstwa Edukacji Narodowej pt. "Młodzież dla Europy".

W 1997 roku w ramach Nieobozowej Akcji Zimowej

zorganizowano:

- 3 imprezy kulturalne, w których udział wzięło 207 osób,
- 4 imprezy turystyczne - 140 uczestników,
- 5 imprez sportowych - 270'.

Ponadto w czasie ferii działały trzy bazy prowadzące zajęcia dla dzieci w godz. od 9.00 do 14.00 (codziennie z wyjątkiem sobót i niedziel). Jedną z baz oferowała podopiecznym posiłek.

W lutym zorganizowano Hufcowy Dzień Myśli Braterskiej w sali konferencyjnej ŁOSG. W imprezie udział wzięło ok. 200 osób. W dniu tym odbył się: turniej wiedzy harcerskiej, Hufcowy Festiwal Piosenki Harcerskiej i Turystycznej, pokazy sprzętu ratowniczego, turystycznego i żeglarskiego. Kul-

zowali Ekologiczny Sabat Czarownic na lubañskim rynku połączony ze zbiórką surowców wtórnych i sprzątnięciem lubañskiej Starówki.

W harcówce przy Pl.Śląskim 1 pod egidą p.Piotra Skubały, adiunkta Katedry Biologii i Ekologii Uniwersytetu Śląskiego zorganizowano Wieczór Medytacji dla mieszkańców miasta.

Komenda Hufca jest współorganizatorem IV Wojewódzkiego Przeglądu Zespołów Artystycznych i Piosenki Harcerskiej "Nieprzetartego Szlaku".

Czerwiec zapisał się w historii hufca jako miesiąc, w którym dzięki pracy instruktorów i harcerzy uzyskano nową harcówkę przy ul. Warszawskiej.

W czerwcu 50 harcerzy z lubañskich drużyn brało udział w "Jeleniogórskich Finałach Rytuałów dla Matki Ziemi" w Cieplicach. Uczestniczyli także w zlocie poświęconym rocznicy forsowania Nysy Łużyckiej w Toporowie - 25 osób.

Trzyosobowa reprezentacja hufca, na zaproszenie Naczelnika ZHP, przebywała w Warszawie na podsumowaniu Gry w Zielone'97. Komenda Hufca była organizatorem spotkania Sztabu Ogólnopolskiego Rajdu "GRANICA" z kadrą ŁOSG.

Rok Harcerski 96/97 zakończono w dniach 21-22.06. na Hufcowym Rajdzie Zaradnych, w którym udział wzięło 70 harcerek i harcerzy.

W miesiącach lipiec - sierpień cały wysiłek skierowany był na organizację letniego wypoczynku dzieci i młodzieży.

Komenda organizowała trzy obozy. Ponadto funkcjonował jeden obóz drużynny, a zuchy i harcerze korzystali dodatkowo z oferty obozowej Komendy Chorągwi Dolnośląskiej. Działała również jedna stacja Nieobozowej Akcji Letniej i kilkanaście zastępów.

Wszystkie te działania pozwoliły wyjechać z miasta blisko 300 zuchom, harcerzom i młodzieży nie zrzeszonej. Bez mała drugie tyle dzieci skorzystało z form proponowanych w miejscu zamieszkania.

W dniach klęski powodzi, która nawiedziła w lipcu nasz kraj, harcerze odpowiadając na Alert ogłoszony przez Naczelnika ZHP "Nieść Chętną Pomoc" rozpoczęli zbiórkę pieniędzy i rzeczy dla powodzian. Jeden z obozów w Tatarce nad jeziorem Wilczym był ewakuowany, tam też instruktorzy i harcerze starsi przepracowali wiele godzin na wałach przeciwpowodziowych w miej-

scowości Mlynkowo i przy ewakuacji miejscowości Kolsko. Następnie w ramach kolejnej ogólnopolskiej Akcji Zeszyt skompletowali 26 wyprawek szkolnych, które przekazano do Nysy,

Bystrzycy i Wrocławia. W uznaniu prac w czasie akcji powodziowej 68. harcerzy i instruktorów Hufca zostało odznaczonych przez Naczelnika ZHP Honorową Odznaką "Nieść Chętną Pomoc".

We wrześniu instruktorzy zorganizowali jedną z tras Ogólnopolskiego Rajdu Harcerskiego "GRANICA'97". Trasa tradycyjnie cieszy się dużym powodzeniem, tradycyjnie też prowadzi grzbietem G.Izerskich. W rajdzie tym udział bierze drużyna "Nieprzetartego Szlaku" ze SOSW w Lubaniu.

Harcerski rok 97/98 zostaje zainaugurowany na II Hufcowym Rajdzie Pieszym w Rudawach Janowickich. W rajdzie udział brały sześciuosobowe reprezentacje drużyn Hufca, ogółem ponad 70 osób.

W październiku obok Akcji Sprzątania Świata Hufiec zył wyborami do władz. Decyzją XIV Zjazdu HUFCA ZHP w Lubaniu dokonano zmiany na stanowisku Komendanta Hufca. W miejsce dotychczasowego dh. phm. Bogusława Nowaka wybrany został phm. Robert Swerczyk.

Istotnym wydarzeniem w październiku był wybór delegata na XXXI Zjazd ZHP. Hufce Luban i Zgorzelec otrzymały jeden mandat. W wyniku głosowania mandat powierzono dh.phm. Roberto- wi Swerczykowi.

Październik to również udział dwóch instruktoerek Namiestnictwa Zuchowego w spotkaniu z Naczelnikiem ZHP, z którego rąk drużny odebrały nagrodę za opracowanie metodycznego cyklu sprawności pt. "Wyprawy do krainy INES (istniejących niezwykłych skamieniałości)" opracowanego na bazie przewodnika dydaktyczno-turystycznego "Szlakiem Wygasłych Wulkanów".

W listopadzie reprezentacja instruktorów hufca bierze udział w potyczkach Harcerskich Komend w Głodówce w Tatrach.

Jedną z drużyn uczestniczyła w II Potyczkach Drużyn Starszoharcerskich w Jaworze.

W lubañskim SOSW odbył się Wieczór Wróżb Andrzejkowych dla zuchów i wychowanków placówek.

Grudzień - pod znakiem Berlejemskiego Światła Pokoju, które za sprawą harcerzy już po raz czwarty trafiło do Lubania. Tym razem przywiezione zostaje z opolskiej Katedry, gdzie odebrał je Komendant Hufca w asyście instruktorów KI WATRA.

W 1997 r. novum była Msza Św., którą w intencji harcerzy odprawił ksiądz proboszcz Jan Lombarski. We mszy uczestniczyło

ponad 100 harcerek i harcerzy, którzy potem przekazali Światelko do urzędów, instytucji i kościołów na terenie miasta

i sąsiednich gmin. 50-osobowa reprezentacja hufca brała także udział we wrocławskich uroczystościach przekazania Światelka.

Ponadto w grudniu Komendant Hufca ogłosił konkurs fotograficzny na reportaż z harcerskiej wyprawy lub harców zimowych.

Działalność hufca opiera się na pracy drużyn i ogromnym zaangażowaniu prowadzących je społecznie instruktorów. Każda z drużyn spotyka się na zbiórce raz w tygodniu, raz w miesiącu bierze udział w imprezach organizowanych przez Hufiec, Chorągiew lub Główną Kwaterę ZHP. Minimum raz na dwa miesiące drużyna wyjeżdża na swój własny rajd lub biwak.

Na terenie miasta działają drużyny o specjalnościach: sportowych, żeglarskich, turystycznych, ekologicznych, artystycznych i harcerskiej służby granicznej. Przy Komendzie działają Namiestnictwa Zuchowe, Harcerskie i Retmanat Drużyn Wodnych. Prowadzone są systematyczne szkolenia kadry.

Lata szkolne	O d p ł a t n o ś ć w z i	
	Przedszkola	Żłobek
1994/95	20 - 25	30
1995/96	24,25 - 31,32	36
1996/97	40	40
1997/98	65	90

tab. 7 Odpłatność za świadczenia przedszkoli tzw. opłata "stała" w latach szkolnych 1994/95 - 1997/98

minacją imprezy była Wieczornica - "Spotkanie Harcerskie Pokoleń". Całej imprezie towarzyszyła zbiórka pieniędzy w ramach ogłoszonej przez Naczelnika Akcji "GROSİK" - kwesty na zakup chromografu gazowego dla Centrum Zdrowia Dziecka. W lutym też 20-osobowa grupa instruktorów i harcerzy starszych reprezentowała hufiec na XVI Międzynarodowym Festiwalu SHANTIES w Krakowie.

W marcu, obok przystąpienia dwóch drużyn do realizacji zadań Ogólnopolskiej Gry w Zielone, sukcesem był niewątpliwie udział 60 zuchów w "Polarnej Wyprawie Zimowej", imprezie towarzyszącej "Karkonoskim Biegom Dzieci i Młodzieży na Polanie Jakuszyckiej.

W kwietniu 36 Środowiskowa Drużyna Harcerska "TEMPLARIUSZE" brała udział w IV Festiwalu Piosenki Harcerskiej "GITTA-

XII. KULTURA

12.1. Najważniejsze zabytki

RATUSZ jest zabytkiem renesansowym pochodzącym z XVI wieku. Na przestrzeni wieków niszczone przez pożary, sukcesywnie był rozbudowywany zmieniając swoje funkcje użytkowe od izby sądowej, kasy miejskiej, po siedzibę władz miasta. W czasie II wojny światowej na skutek działań wojennych uległ częściowemu zniszczeniu. W roku 1950 przystąpiono do jego rekonstrukcji. W chwili obecnej jest jednym z najładniejszych zabytków Lubania, w którym siedzibę ma Urząd Stanu Cywilnego, Muzeum Regionalne, Miejska Biblioteka Publiczna i Sala Rajców.

DOM POD OKRĘTEM został wybudowany w 1715 roku jako dom kupiecki.

W 1820 roku przechodzi na własność rodziny Rostów, a w połowie XIX wieku zostaje gruntownie przebudowany. Zniszczony w czasie II wojny światowej, odbudowany zostaje dopiero w latach 70-tych. W chwili obecnej w budynku znajduje się internat LO.

DOM SOLNY wybudowano w latach 1537-39 jako dom zbożowy lub dom solny. Rolę taką spełniał do XIX wieku, kiedy to zmienił swoje przeznaczenie na więzienie miejskie. W późniejszym czasie miasto wydzierżawia pomieszczenia górne kupcom na magazyny, parter zajmuje straż przechowując sprzęt strażacki. W latach powojennych do obecnych czasów był siedzibą straży pożarnej. Obecnie stoi niezagospodarowany. PSS "Spółem" przejęła ten obiekt i przystąpiła do jego remontu.

WIEŻA KRAMARSKA jest pozostałością po pierwszym Ratuszu, który spłonął w 1487 roku. Zniszczony przez kilkakrotne pożary ratusz w cztery lata później zostaje całkowicie rozebrany. Wieża po Ratuszu została obudowana budynkami mieszkalnymi tworzącymi blok śródmiejowy, który po pożarze, w pierwszych powojennych latach, został rozebrany. Pozostała wieża obudowana współczesnym parterowym niskim budynkiem od 1/3 wysokości przechodzi w oktagon, murowana z cegły i kamie-

nia, wsparta przyporami, przepruta niewielkimi okienkami, przykryta prostym niskim hełmem stożkowym. Obecnie rozpoczęła się odbudowa bloku śródmiejowego - tretu.

WIEŻA BRACKA została zbudowana wraz z całym systemem obronnym miasta w 1318 roku. Pierwotnie usytuowana była przy Bramie Brackiej pomiędzy dwoma pasami murów. Spełniała ona funkcję obronną w stosunku do pobliskiego klasztoru. W chwili obecnej wieża służy jako punkt widokowy dla turystów, a podświetlenie jej od listopada 1997 roku nadało atrakcyjności temu najbardziej charakterystycznemu obiektowi Lubania.

KOŚCIÓŁ Parafialny pw. Św. Trójcy zbudowany został w latach 1859-1861 r. z inicjatywy i fundacji fabrykanta lubańskiego. Kościół powstał w miejscu dawnej Bramy Wrocławskiej w pobliżu klasztoru Magdalenek. Jego powstanie wiąże się ze wzrostem ludności katolickiej przybywającej na teren Lubania wraz z intensywnym rozwojem przemysłu. Wyposażenie kościoła w tamtym czasie zostało wykonane przez europejskich artystów.

KOŚCIÓŁ ewangelicko-augsburski wybudowany został w połowie XV w. w stylu neogotyckim na miejscu kaplicy, która spłonęła. Przez 200 lat Kościół pełnił funkcję kaplicy cmentarnej, wokół której znajdował się cmentarz. Od XVII wieku Kościół ten służył

mieszkańcom protestantom pobliskiej śląskiej wsi Uniegoszcz.

12.2. Instytucje kultury

Do instytucji tych należą: Miejska Biblioteka Publiczna, Miejski Dom Kultury i Muzeum Regionalne.

Poza tym w mieście funkcjonują następujące instytucje kultury nie podległe Radzie Miejskiej, tj. Państwowa Szkoła Muzyczna I-go Stopnia w Lubaniu i Kino "Wawel". Działania te wspomagane są przez Młodzieżowy Dom Kultury (placówka Kuratorium Oświaty).

1. Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Ko-

nopnickiej

Biblioteka z siedzibą w Ratuszu - Rynek, posiada 3 filie: na terenie Szpitala Rejonowego, na Osiedlu Piastów i w Miejskim Domu Kultury, przy ul. T. Kościuszki 4.

Działalność biblioteki to:

- udostępnianie wydawnictw na miejscu,
- wypożyczanie książek do domu,
- wypożyczenia międzybiblioteczne,
- wypożyczenia książki mówionej ze zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Jeleniej Górze,
- udzielanie informacji bibliotecznych i bibliograficznych rzeczowych i informacji regionalnych,

Poza tym od 1997 r. świadczenie usług kserograficznych dla czytelników i użytkowników Biblioteki.

Zbiory biblioteczne obejmują:

- * Książki - 103439,
- * Roczniki czasopism - 1792,
- * Prenumerowane bieżące tytuły czasopism - 103,
- * Zbiory regionalne - 1035,
- * Płyty gramofonowe - 1318.

Zbiory kartograficzne 318

Biblioteka ma 5600 czytelników, którzy wypożyczyli 77321 woluminów. W 1997 r. odwiedziły bibliotekę 39552 osoby.

Wypożyczalnia Ogólna prowadzi przez cały rok giełdę "książki za złotówkę".

W grudniu 1996 r. rozpoczęta została komputeryzacja w zintegrowanym systemie bibliotecznym "PROLIB". Na przestrzeni 1997 roku prace koncentrowały się na tworzeniu bazy danych o zbiorach biblioteki.

W ramach upowszechniania czytelnictwa biblioteka wzięła udział w Lubańskiej Wiosnie Ekologicznej prezentując wydawnictwa o tematyce proekologicznej. Zorganizowała wystawę "Eko i My", konkurs recytatorski "Moje miejsce na Ziemi" oraz kiermasz książki ekologicznej.

Tradycyjnie włączyła się w obchody Dni Lubania organizując: kiermasz książki, konkurs dla dzieci i młodzieży "Luban - moje miasto", wystawę prac plastycznych dzieci ze Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Lubaniu.

Popularyzacja książek i czytelnictwa to także organizacja:

- konkursów czytelniczych, recytatorskich i rysunkowo-plastycznych,
- spotkań, prelekcji i pogadanek,
- kiermaszów, loterii fantowych, giełd "książki za złotówkę",
- wystaw prac artystycznych,
- ekspozycji piśmiennictwa,
- lekcji bibliotecznych,
- wieczorów baśni, głośnego czytania, popołudni płytowych, inscenizacji,
- zajęć rysunkowo - plastycznych.

W 1997 roku w imprezach uczestniczyło 1464 czytelników.

Członkowie Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich przy MBP wspólnie z Inspektorem d/s Ochrony Środowiska Urzędu Miasta i Agencją Rozwoju Miasta zorganizowali w dniu 10 września 1997 r. promocję przewodnika dydaktyczno - turystycznego "Szlakiem wygasłych wulkanów".

W dniu 28 listopada 1997 r. odbyły się po raz pierwszy Lubańskie Prezentacje dla Twórców Nieprofesjonalnych. Celem prezentacji było: rozbudzenie talentów literackich, pozyskanie utworów literackich mieszkańców naszego miasta, popularyzacja twórczości lokalnej. Impreza będzie miała charakter cykliczny.

2. Miejski Dom Kultury

Podstawowe zadania statutowe spełnia poprzez organizację imprez o różnorodnym zasięgu i charakterze realizując koncepcję szerokiej edukacji artystycznej społeczeństwa, w tym głównie dzieci i młodzieży.

Do prowadzenia działalności posiada dwa obiekty: budynek przy ul. T. Kościuszki 4 z salą widowiskową i amfiteatr.

W 1997 r. doposażono placówkę w mikrofonię pojemnościową, kamerę pogłosową i oświetlenie dyskotekowe.

W okresie letnim jest organizatorem wielu imprez przy Ratuszu.

W 1997 roku spośród ciekawszych dokonań wymienić należy:

- V Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy wzbogacony o koncerty zespołów z ościennych miejscowości,
- II Lubański Przegląd Programów Bożonarodzeniowych poszerzony także o udział zespołów spoza miasta,
- obchody 777-lecia Lubania - "Dni Lu-

XII. KULTURA

bania",
- festyny "Powitanie lata", "Wakacje 97",
"Pożegnanie lata i dzień hejnału".

Zaprezentowano zespoły "Orfeusz",
"TERNO", "Jafia Namuel", "Kto to" i
grupy Jacka Telusa i Wojtka Jasińskiego.

Wystąpiła także grupa "Amadeus" z
Rosji. Wzrosło zainteresowanie imprezami profesjonalnymi.

Wpływ na taką różnorodność prezentowanych form miało pozyskanie dodatkowych środków z funduszu ekologicznego i PHARE.

W 1997 roku działały następujące formy amatorskiego ruchu artystycznego zespoły:

- tańca nowoczesnego i towarzyskiego
- zarejestrowany został klub tańca towarzyskiego "AMETYST",
- wokalne dziecięce i młodzieżowe, wokalnie - muzyczne,
- sekcja teatralna i poetycka, w tym klub twórców nieprofesjonalnych "STROFA",
- sekcja mini listy przebojów i plastyczna.

Wszystkie wymienione sekcje zrzeszały około 300 osób. Wymienione zespoły artystyczne prezentowane były na wszystkich imprezach organizowanych w mieście, a także na terenie województwa.

Prezentowały się także poza granicami kraju w Niemczech - koncert w Burggrub i Markersdorfie. Z miejscowości tymi prowadzona jest wymiana kulturalna.

Miejski Dom Kultury jest także organizatorem wielu imprez konkursowych o zasięgu lokalnym, rejonowym, a także wojewódzkim.

Włącza się także w organizację imprez o charakterze charytatywnym (akcja na rzecz WOŚP, powodzian, dzieci niepełnosprawnych).

Placówka jest organizatorem wielu spektakli, programów estradowych, koncertów, festynów, ferii oraz zajęć codziennych.

W ramach codziennych spotkań młodzież korzysta z tenisa stołowego, różnych gier, prasy, telewizji i wideo. Dla młodzieży organizowane są także dyskoteki, turnieje tenisa. Dla podtrzymania tradycji organizowane są imprezy okazjonalne. Miejski Dom Kultury prowadzi także działalność wydawniczą i informacyjną.

3. Muzeum Regionalne

Podstawowe zadania to gromadzenie, przechowywanie, opracowywanie i udostępnianie zbiorów z zakresu historii regionu i osadnictwa wojskowego, prowadzenie działalności oświatowej w wymienionym zakresie oraz współpraca z instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami o podobnych celach.

Do ciekawszych form działalności należą organizowane wystawy o charakterze czasowym. W 1997 r. Muzeum przygotowało 9 wystaw, a w tym szczególnie warte odnotowania:

- XIII Prezentacje Twórczości Plastycznej Nauczycieli Województwa Jeleniogórskiego - organizowane wspólnie ze środowiskiem oświatowym, przedsięwzięcie o charakterze ponadlokalnym, kontynuowane od 1985 r,

- wystawa z okazji 200 rocznicy powstania Mazurka Dąbrowskiego, jedna z najlepiej opracowanych merytorycznie. Wystawa zawierała bogate dokumenty obrazujące okoliczności towarzyszące narodzinom hymnu narodowego /we współpracy z Muzeum Mazurka w Będminie/, a ponadto pokazano makiety z postaciami historycznymi tamtego okresu, będące własnością Muzeum - wykonane w ramach wsparcia finansowego PHARE. Muzeum planuje w związku z tym użyczenie tych makiet placówkom muzealnym w kraju i za granicą,

- wystawa "W cieniu katedr" - z okazji piątej wizyty Ojca św. w Polsce. Została opracowana przy współudziale Kurii Metropolitalnych w Warszawie i Wrocławiu - przybliżała strukturę kościoła katolickiego w Polsce.

Ponadto przedstawiono dzieje kościoła katolickiego w Lubaniu /materiały archiwalne/, a także eksponaty użyczone przez Parafię św. Trójcy w Lubaniu,

- wystawa "W chłopskiej zagrodzie" - ekspozycja etnograficzna stanowiąca załączek przyszłej ekspozycji stałej. Zbudowano zbliżoną do naturalnych rozmiarów atrapę chłopskiej zagrody - obejścia gospodarczego. Umieszczono w niej przedmioty używane w gospodarstwach wiejskich na tych terenach.

Obok działalności wystawien-

niczej w Muzeum odbywały się odczyty i prelekcje. Do ciekawszych należały - z okazji 200-lecia Mazurka oraz odczyty wygłoszone na sesji historycznej zorganizowanej przez Muzeum z okazji Dni Lubania. Należy tu nadmienić, że Muzeum zainicjowało sesje historyczne z okazji Dni Lubania od 1991 r.

W 1997 r. zakupiono 147 eksponatów /ponad 120 widokówek starego Lubania i okolic, trzy cenne mapy Górnych i Dolnych Łużyc z XVIII-wieku, kilka naczyń szklanych i przedmiotów gospodarstwa wiejskiego oraz zbiór rachunków, kwitów, listów przewozowych z I poł. XX w. z Lubania. Pozyskano także dary, a w tym do ciekawszych zaliczono komplet łyżeczek deserowych, srebrnych w etui lubańskiej proveniencji oraz kilka bieżników ręcznie haftowanych z przedwojnia.

W czerwcu muzeum przystąpiło do utworzonego w Buczynch Stowarzyszenia Promocji Wschodnich Łużyc. Kierownik muzeum wszedł w skład Zarządu Stowarzyszenia.

Poza tym muzeum opracowało szereg artykułów związanych z przeszłością miasta i regionu, przygotowało opracowania do wydawnictw i informatoryjnych historycznych, a także opracowywano tematy związane z ważnymi rocznicami państwowymi i z zakresu obyczajów dawnych Słowian, w tym Łużyczan i Ślązaków.

Opracowano dwa artykuły z historii Związku Sześciu Miast Łużyckich do zeszytów naukowych wydawanych przez Uniwersytet Warszawski. Bieżąca działalność Muzeum była prezentowana w mediach lokalnych.

4. Państwowa Szkoła Muzyczna I Stopnia w Lubaniu (organ prowadzący - Ministerstwo Kultury i Sztuki)

W roku szkolnym 97/98 osiągnęła pełny cykl nauczania, tj. 6 klas (sześciolletni cykl nauczania). Uczy się w niej obecnie 101 uczniów na fortepianie, skrzypcach, gitarze, akordeonie i flecie. Zatrudnia 10 nauczycieli /wszyscy z wykształceniem akademickim/ i 5 pracowników administracji i obsługi.

Do największych

osiągnięć roku 1997 należy zaliczyć:
- udział uczniów szkoły w konkursach i przeglądach muzycznych - wyróżnienie uczennicy Anny Szywały w II Ogólnopolskim Turnieju Pianistycznym w Żaganiu ("Srebrne Pióro Lubania"),

- zorganizowanie 10 koncertów w wykonaniu uczniów,
- przyjęcie do szkół II stopnia wszystkich zdających tam absolwentów szkoły.

Przy Szkole funkcjonuje od 10.04.1996 r. Towarzystwo Muzyczne, które korzysta z obiektu, sprzętu i kadry pedagogicznej. Jest jej uzupełnieniem, tzn. prowadzi na tzw. "Kursie Muzycznym" zajęcia nauki gry na instrumentach dzieci, które nie dostały się do PSM oraz z grupami przedszkolnymi, z których w następnym roku szkolnym większość utworzy klasę I PSM.

Do statutowych działań Towarzystwa należy również działalność upowszechniająca muzykę, co planuje się rozwijać w miarę przybywania członków i środków na taką działalność.

5. Młodzieżowy Dom Kultury (organ prowadzący - Kuratorium Oświaty w Jeleniej Górze)

Placówka oświatowo - wychowawcza.

Posiada stały, własny obiekt przy ul. Armii Krajowej 9 spełniający wymogi sanitarno-higieniczne oraz wyposażony w sprzęt, urządzenia i pomoce do prowadzenia zajęć wynikających z typu i programu działalności placówki. Do prowadzenia stałych zajęć wykorzystuje się również inne sale i pomieszczenia w obiektach na terenie miasta, np. sale gimnastyczne SP Nr 1, 3, 5, 6, LO, ZSZ Nr 1, pracownię komputerową LO czy też pływalnię w Zgorzelcu, gdzie prowadzona jest nauka pływania.

W Młodzieżowym Domu Kultury zatrudnionych jest ogółem 28 nauczycieli, w tym 6 etatowych oraz 22 niepełnozatrudnionych. W roku szkolnym 1997/98 MDK prowadzi zajęcia z dziećmi i młodzieżą szkół podstawowych i ponadpodstawowych w 75 różnorodnych kołach, grupach i sekcjach skupiających około 968 stałych uczestników. Najwięcej grup skupiają zajęcia sportowe i informatyka.

XII. KULTURA

8. Kino "Wawel"

Kino "Wawel" - kategoria "O", liczba miejsc - 459 (281 dolna widownia, 178 - balkon). Kino przystosowane do projekcji w stereofonicznej wersji dźwiękowej.

W 1997 roku odbyło się 270 seansów, liczba widzów wyniosła ogółem - 25846.

Filmy o największej frekwencji to:

1. "Kosmiczny mecz", USA - 2550 widzów,
2. "Romeo i Julia", USA - 2364,
3. "Kiler", Polska - 2131,
4. "Zaginiony świat: Jurassic Park", USA - 1940,
5. "Nocne graffiti", Polska - 1514,
6. "101 dalmatyńczyków" - wersja aktorska - USA - 1509,
7. "Pinokio", Ang.-Franc.-Niem. - wersja aktorska - 1432,
8. "Dzwonnik z Notre Dame", USA, rysunkowy - 1311,
9. "Gwiezdne wojny - wersja specjalna", USA - 1018,
10. "Jaś Fasola. Naciera totalny kataklizm", Ang. - 689.

W przypadku miejsca 3 i 10 oraz 11 ("Faceci w czerni", USA - 685 widzów) dopisali wyłącznie widzowie indywidualni. Pozostałe miejsca - przeważali widzowie zorganizowani. Cieszy powrót widzów na filmy polskie - oprócz miejsca 3 i 5, bezpośrednio poza pierwszą dziesiątką znalazły się filmy: miejsce 12 - "Sara" - 646 widzów oraz miejsce 14 - "Szczęśliwego Nowego Jorku" - 622 widzów.

Swoistym fenomenem był polski film "Kiler" - znakomita parodia kryminału w reż. Juliusza Machulskiego ("Seksmisja") - dało się zauważyć długie kolejki przed kinem i grasujących tzw. "koników", których nie było już od 12 lat! (ostatnio na filmie karate "Klasztor Shaolin" w 1985 r.).

12.3. Stałe imprezy

kulturalne

Do stałych imprez kulturalnych organizowanych od kilku już lat należą:
 - Lubański Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
 - Wojewódzkie Prezentacje Twórczości

- Plastycznej Nauczycieli,
- Eliminacje Rejonowe Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego,
- Rejonowy Konkurs Recytatorski Szkół Podstawowych,
- Przegląd Zespołów Teatralnych "Prezentacje 95",
- Rejonowy Przegląd Szkolnych Zespołów Artystycznych,
- Przegląd Dorobku Artystycznego Placówek Kultury i Szkół,
- uroczyste koncerty "Estrady Lubańskiej" z okazji 3-go Maja i 11 listopada,
- "Bożonarodzeniowe tradycje" - prezentacje programów jasełkowych,
- konkurs na najpiękniejsze palmy i piśnianki,
- prezentacje i koncerty w ramach obchodów "Dni Lubania",
- festyn "Miasto dzieciom niepełnosprawnym".

12.4. Środki masowego przekazu.

1. Telewizje lokalne

W mieście funkcjonują dwie telewizje emitujące raz w tygodniu program lokalny, tj. Stowarzyszenie Telewizyjne "Lubań" (studio S) i prywatna telewizja kablowa "Komsat".

Stowarzyszenie Telewizyjne "Lubań", koncesjonowany nadawca programu TV - koncesja KRRiTV nr 90/94-T z grudnia 1994 r. Ilość członków Stowarzyszenia 30 osób. W listopadzie 1997 r. w związku z upływem kadencji odbyło się Walne Sprawozdawczo-Wyborcze Zebranie Członków Stowarzyszenia, na którym wybrano nowy Zarząd. Prezesem Stowarzyszenia został ponownie wybrany p.Tadeusz Sudol.

Dane stacji:

- telewizja rozsiewcza o zasięgu 25 km wokół Lubania,
- moc nadajnika - 200 W,
- kanał 51,
- data emisji pierwszego programu - 1 marca 1990 r.
- stacja pracuje 18 godzin na dobę,
- wytwarza i emituje: dwa programy lokalne (Studio "S" - Lubań i sąsiednie gminy, Studio "Kwisa" - Gryfów Śl., Lu-

- bomierz, Mirsk i okolice) oraz gazetę,
 - w 1997 r. wyemitowano ok. 620 godzin własnego programu, pozostały czas wypełniony jest retransmisją programu satelitarnego TV Polonia,
 - programy Stowarzyszenia retransmitowane są w lokalnych sieciach telewizji kablowych (TV KOMSAT - w Lubaniu, DAAT - w Gryfowie Śl., Mirsku, Leśnej i Świeradowie Zdr.),
 - biuro Stowarzyszenia mieści się w Lubaniu, przy ul.Armi Krajowej 30, a studio nagrań oraz nadajnik w Lubaniu, przy ul.Al. Kombatantów 11. W 1997 r. otwarto własne biuro w Gryfowie Śl.,
 - prowadzi własny rozrachunek finansowy. Działalność gospodarcza nie jest nastawiona na zysk. Dochody w całości służą zapewnieniu produkcji i emisji programów TV. Dochody własne pokrywają 60% wydatków. Pozostałą część stanowią dotacje gmin,
 - ważniejsze wydatki w 1997 r.: remont nadajnika (wymiana głównej lampy), zakup komputera do studia i biura, zakup kompletu pulpitów do studia, zakup mebli do biura,
 - stan zatrudnienia: 6 osób na 5 etatach, 2 na umowy - zlecenia, 3 pracują społecznie, nieodpłatnie pracują też spikerki i spikerzy,
 - członkowie Zarządu pełnią swoje funkcje honorowo.
- Właścicielem i redaktorem naczelnym "Komsatu" jest p.Adam Kaszta. Emituje swój program w każdy poniedziałek.

2. Dwutygodnik "Ziemia Lubańska"

Wydawane od czerwca 1993 roku przez Miejski Dom Kultury czasopismo samorządowe "Ziemia Lubańska" stara się pełnić rolę medium publicznego dla całej społeczności lokalnej, koncentrując się głównie na wypełnianiu funkcji informacyjnej, opiniotwórczej, promocyjnej i dokumentacyjnej. Obok realizacji tych zadań dalekosiędnym celem: działalności dwutygodnika jest rozwijanie i wzbogacanie systemu komunikacji społecznej w gminie, integrowanie jej

mieszkańców, rozbudzanie patriotyzmu lokalnego oraz poczucia uczestnictwa w sprawach wspólnych, samorządowych. Pismo obejmuje swoim zasięgiem działania teren dziesięciu pobliskich gmin.

Do końca 1997 r. ukazało się 90 numerów.

Redaktorem naczelnym jest p.Ryszard Figurski, sekretarzem redakcji p. Kazimierz Kiljan.

3. Miesięcznik "Przegląd Lubański"

Pismo jest miesięcznikiem. Powstało w styczniu 1992 roku (wpisane do rejestru 07.01.1992 r. w Sądzie Wojewódzkim w Jeleniej Górze).

Skład redakcyjny:

Redaktor naczelny - Janusz Skowroński,

Sekretarz redakcji - Izabella Ślęk.

Wydawcą pisma jest: LOG-INFO Usługowy Zakład Informatyki w Lubaniu, ul. Podwale 7.

Do końca 1997 roku ukazały się 72 numery pisma.

Pismo prowadzi własne badania popularno-naukowe zwłaszcza z zakresu historii najnowszej terenu, na którym się ukazuje oraz zamieszkujących tu mieszkańców. Do najważniejszych zaliczyć można cykle artykułów:

- "Historia rzuciła ich do Lubania",
- "Przegląd" na tropach tajemnic II wojny światowej",
- "Tajemnice Zamku Czocho" (Redakcja czynnie przyczyniła się do powstania Stowarzyszenia "Zamku Czocho").

Od 1993 roku pismo upowszechnia wiedzę na temat Bukowiny i polskich Bukowińczyków, osiadłych po II wojnie światowej na ziemi lubańskiej. Od trzech lat ukazuje się stała wkładka w "PL" pod nazwą "Bukowińczyk", redagowana przez dra Jana Bujaka, pracownika naukowego WSP w Krakowie.

W roku 1997 "Przegląd" przyczynił się do wydania dwujęzycznego albumu pt. "Lubań na starych widokówkach".

Światowy Dzień Osób Niepełnosprawnych obchodzony 19 marca stał się okazją do niecodziennego spotkania, w trakcie którego Zakład Rehabilitacji Zespołu Opieki Zdrowotnej w Lubaniu otrzymał kolejny sprzęt specjalistyczny.

"Dajmy Dzieciom Uśmiech"

- Jest mi niezmiernie miło, że zakupiony przez nas sprzęt rehabilitacyjny pozostanie w Lubaniu i będzie służył nie tylko dzieciom, ale wszystkim potrzebującym, że przyczyni się do poprawy sprawności fizycznej i zdrowia - powiedziała Małgorzata Grzesiak, prezes Zarządu Miejskiego Koła TPD. - Jest to dar zakupiony ze środków społecznych zebranych wśród mieszkańców Lubania i okolic.

Oficjalny dokument zawierający specyfikację przekazywanego sprzętu z rąk Małgorzaty Grzesiak odebrał dyrektor ZOZ-u Edward Czerniak. Znalazły się na nim takie urządzenia jak: inhalator z końcówką pulsacyjną, stół do pionizacji, przyrząd do rehabilitacji typu Walker, przesuwanka ścienna, "grzybomodul", cylinder oraz maty do rehabilitacji.

- Otrzymany w ostatnim czasie sprzęt, podobnie jak poprzedni, jest dla nas niezwykle cenny - wyjaśnia Eugeniusz Soiniski, kierownik Zakładu Rehabilitacji. - Materace wykorzystywane będą do ćwiczeń indywidualnych dla dzieci oraz do rehabilitacji osób dorosłych z dolegliwością zespołów bólowych kręgosłupa. Zestawy do zajęć manualnych przeznaczone będą do usprawnienia motoryki kończyn górnych, ze szczególnym uwzględnieniem poprawy chwytności, natomiast "grzybomodul" będzie służył do ćwiczeń równoważnych dla dzieci. Z kolei "atlas", czy tzw. bieżnia, będzie wykorzystywany do udrożnienia koordynacji ogólnej i wzmocnienia całego układu mięśniowego.

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Lubaniu od wielu lat ze szczególnym zaangażowaniem wspiera środowisko dzieci sprawnych inaczej. Z dużą skutecznością zajmuje się gromadzeniem środków finansowych na zakup niezbędnego sprzętu czy organizację turnusów rehabilitacyjnych dzieci i ich rodziców. Środki na ten cel to wpływy z najprzeróżniejszych imprez charytatywnych i od sponsorów. Najbardziej znane przedsięwzięcia to organizowane rokrocznie festyny pn. "Miasto Dzieciom Niepełnosprawnym", czy koncerty z udziałem znanych gwiazd piosenki. Ostatnio wystąpiła w Lubaniu Majka Jeżowska.

- Ośrodek Usprawniania Dzieci Niepełnosprawnych działa pod egidą TPD od ponad 15 lat - mówi Małgorzata Grzesiak. - Pod naszą opieką znajduje się obecnie

ok. 100-osobowa gromada dzieci. Nie wszystkie one korzystają z jego pomocy na miejscu. Niektóre z nich są na tyle niesprawne, że wypożyczamy im sprzęt do domów i tam na miejscu prowadzona jest terapia. Nasze środowisko zatrudnia rehabilitantów, którzy dwa razy w tygodniu prowadzą zajęcia z dziećmi i ich rodzicami. Są to spotkania instruktażowe, pokazowe, podczas których opiekunowie pod nadzorem rehabilitantek usprawniają swoje pociechy. Największa grupa schorzeń to mózgowie porażenia dziecięce, koślawość kolan, szpotawość, różne dysfunkcje narządów ruchu. Dodajmy, że spora grupa podopiecznych nie wykazuje się tzw. normą intelektualną. Mamy do czynienia z dziećmi upośledzonymi ruchowo. One otrzymują dodatkową stymulację w postaci nauczania indywidualnego. Nasza Poradnia Psychologiczno-Peda-

gogiczna zapewnia im fachową opiekę pedagogiczną bądź logopedyczną. Na podkreślenia zasługuje tu bardzo dobra współpraca z p. Ireną Leszczyńską, która od wielu lat zajmuje się nauczaniem niepełnosprawnych w domu. Dzięki temu dzieci mają możliwość pobierania nauki u siebie, w ciągu dnia, a w godzinach popołudniowych odbywają rehabilitację w Ośrodku. To jest niezwykle cenne w przypadkach, kiedy wykazują się tzw. normą intelektualną. Natomiast inne, głęboko upośledzone korzystają z innego rodzaju terapii usprawniającej. One także są edukowane, choć trudno tu mówić o typowym nauczaniu. Dzieci te są stymulowane poznawczo, poprzez ćwiczenia manualne, dotykowe i rozpoznawania struktur dźwiękowych. Jest to taka typowo terapeutyczna praca. Nauczanie indywidualne finansowane jest ze środków oświatowych, natomiast zajęcia rehabilitacyjne z pieniędzy TPD. W tym roku po raz pierwszy otrzymaliśmy dotację z Kuratorium, dzięki której Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna zatrudniła rehabilitanta, który prowadzi zajęcia dodatkowe. A więc można powiedzieć, że jest tu oddziaływanie z wielu źródeł.

- To co udało nam się osiągnąć, to efekt działań, które TPD rozpoczęło przed laty, a następnie poszerzyło je i zaraziło nimi innych. To się nam - powiem z dumą - udało. Nasze społeczeństwo dostrzega już wyraźnie problemy sprawnych inaczej. Dzięki temu osoby te coraz częściej znajdują miejsca pracy, dzieci uczą się w klasach integracyjnych, podobne grupy funkcjonują w przedszkolach, przelamywane są bariery architektoniczne. Nasza działalność jest doceniana w środowisku coraz bardziej, a to jak gdyby otwiera portfele sponsorów. Coraz więcej osób czuje potrzebę wspierania działalności na rzecz tego środowiska. Ludzie widzą, że ofiarowywane nam pieniądze idą we właściwym kierunku, że nie giną gdzieś po drodze, że kupowany jest konkretny sprzęt, który służy nie tylko dzieciom, ale wszystkim niepełnosprawnym. Warto przy tej okazji przypomnieć, że my nie zamknięci jesteśmy jedynie w środowisku lubuskim. Zasięgiem naszego działania obejmujemy teren dawnego powiatu. Są w naszym kole dzieci z Siekierczyna, Biedrzy-

chowic czy Olszyny.

- Jeśli chodzi o najbliższe plany, to zdradzę naszą małą tajemnicę. Jeszcze przed czerwcowym festynem, o którym już wspominałam, zorganizujemy na początku maja koncert z udziałem kolejnej piosenkarki dziecięcej. Nie ukrywam, że do organizacji tego typu przedsięwzięć mobilizują nas udane imprezy z udziałem takich gwiazd jak Majka Jeżowska, Natalia Kukułska, Monika Borys czy Ania Jurkiszowicz. Tym razem będzie to uro-

cza blondynka HALINA BENEDYKT (żona znakomitego dyrygenta Aleksandra Maliszewskiego), znana z koncertu sopockiego, podczas którego - towarzysząc włoskiemu wokaliście - zaśpiewała Frontierę. Tytuł programu z jakim gwiazda prezentuje się lubuskiej widowni brzmi niezwykle wymownie - "Dajmy Dzieciom Uśmiech".

(kk)

sach integracyjnych, podobne grupy funkcjonują w przedszkolach, przelamywane są bariery architektoniczne. Nasza działalność jest doceniana w środowisku coraz bardziej, a to jak gdyby otwiera portfele sponsorów. Coraz więcej osób czuje potrzebę wspierania działalności na rzecz tego środowiska. Ludzie widzą, że ofiarowywane nam pieniądze idą we właściwym kierunku, że nie giną gdzieś po drodze, że kupowany jest konkretny sprzęt, który służy nie tylko dzieciom, ale wszystkim niepełnosprawnym. Warto przy tej okazji przypomnieć, że my nie zamknięci jesteśmy jedynie w środowisku lubuskim. Zasięgiem naszego działania obejmujemy teren dawnego powiatu. Są w naszym kole dzieci z Siekierczyna, Biedrzy-

Firma Gastronomiczno-Handlowa "MAXI"
Teresa Kremis

Pizzeria

MARGARITA

zaprasza na smaczną pizzę!

codziennie od g. 11.00 do 22.00

LUBAŃ, ul. RATUSZOWA 1, TEL. 722-69-36

(NAPRZECIWKO RATUSZA)

BAR RATUSZOWY LUBAŃ, RYNEK 12, TEL. 722-23-61

oferuje klientom
całodzienne wyżywienie na miejscu oraz na wynos!

Przyjmujemy zamówienia na wyroby garmazeryjne

Organizujemy również przyjęcia okolicznościowe

Zapraszamy w godz. 8.00-17.00

MAKRO

KASETONY TAPETY FARBY

* Lubań, ul. Pogodna nr 41-43,
tel. 722-49-41, 722-49-43
Czynne od godz. 8.00 - 20.00

* Lubań, ul. Grunwaldzka
(budynek Praktycznej Pani)
Czynne pn.-pt. od godz. 10.00 - 18.00
sob. od godz. 10.00 - 14.00

* Leśna, ul. Świerczewskiego
Czynne pn.-pt. od godz. 9.00-16.30
sob. od godz. 9.00-13.00

Zapraszamy

ART MUSIC

SKLEP MUZYCZNY DEALER FIRMY "YAMAHA"

59-900 Zgorzelec, ul. Daszyńskiego 75
☎ 075/775-64-70/FAX

59-700 Bolesławiec, ul. Wesoła 25
☎ 075/734-18-44

SKLEP PATRONACKI "GABI"

Lubań, ul. Dąbrowskiego 2
(teren byłej Spółdzielni Pracy)

oferuje:

- farby olejne,
- emulsje,
- akrylowe,
- kleje, lakiery,
- zaprawy do kafelków,
- silikon,
- szpachle samochodowe i spraje,
- papiery ściernie i wodne, taśmy,
- bejce, pigmenty,
- rozpuszczalniki,
- duża gama akcesoriów malarskich.

Zapraszamy w godz. 9.00-17.00,
w soboty w godz. 9.00-13.00

HURTOWNIA ARTYKUŁÓW GOSPODARSTWA DOMOWEGO

AMEX

ZGORZELEC, UL. KOŚCIUSZKI 12 A
wjazd od ulicy Okrzei
tel. 075/77-564-64
czynna codziennie w godz. 7.00-16.00
w soboty w godz. 7.00-14.00

Oferujemy po konkurencyjnych cenach bardzo szeroki asortyment towarów

- * w zakresie gospodarstwa domowego (szkło, porcelana, plastik i inne).
- * opakowania jednorazowe.
- * wyroby emaliowane.

Jesteśmy HURTOWNIĄ PATRONACKĄ
F.N.E. "ŚWIATOWID" - Myszków
F.N.E. "HUTA SILESIA" - Rybnik
F.N.E. "OLKUSZ w Olkuszu"

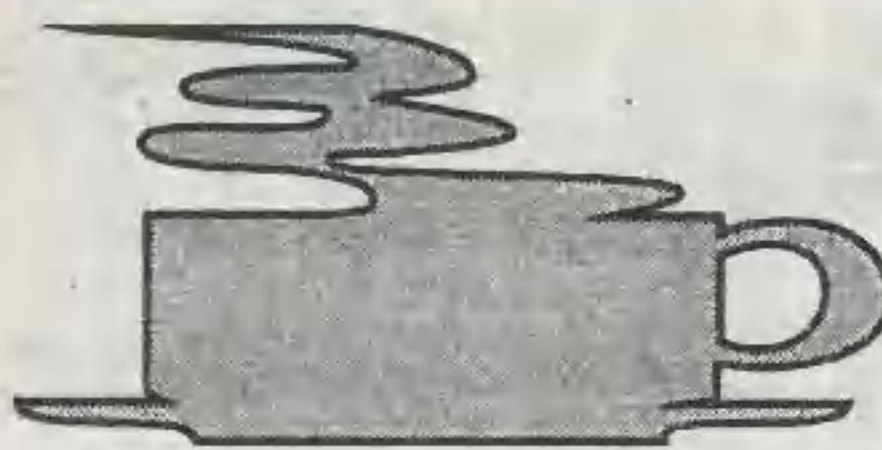
Nasz asortyment to 4000 pozycji!

Przy płatności gotówką stosujemy upusty.
Dla stałych odbiorców korzystnie terminy płatności.
Towar dowożymy własnym transportem.

Zapraszamy i życzymy udanych zakupów!

POSIŁKI PROFILAKTYCZNE!

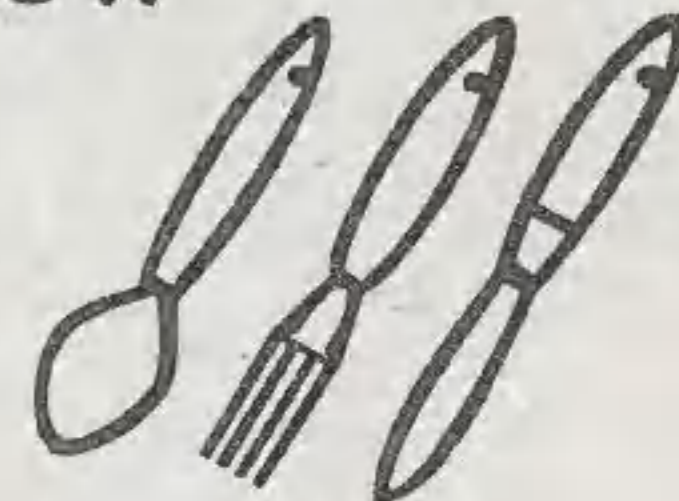
Gotowe! Smaczne! Wygodne!

Zapraszamy do współpracy
wszystkie zakłady pracy
i instytucje.

Proponujemy gotowe zupy regeneracyjne
z wkładką oraz pełną gamę posiłków
profilaktycznych.

Posiadamy wymagane atesty.

Informacje można uzyskać pod numerem telefonu
(075) 722-22-03

PRZEDSIĘBIORSTWO
HANDLOWE

CERTILES

59-732 Gościszów 177,
tel. 0-75/ 732-17-92

59-700 Bolesławiec
ul. Garncarska 17
tel./fax 0-75/ 732-61-97

59-900 Zgorzelec
ul. Łużycka 87
tel. 0-75/ 771-77-07
wew. 115

NAJLEPSZE PŁYTKI CERAMICZNE

Nasze płytki można zakupić w tych samych cenach

w Lubaniu - **Familo** ul. Rybacka 25, tel. 722-26-07

SKLEP BUDOWLANY

PORTAL

Lubań, ul. Żymierskiego 1, tel./fax. 075 722-25-03 (obok przystanku PKS)

ZAPRASZA NA ZAKUPY!

Oferujemy:

- * baterie łazienkowe i kuchenne (polskie i zagraniczne z 5-letnią gwarancją),
- * kabiny natryskowe i brodziki,
- * wanny akrylowe prostokątne i narożne,
- * ceramikę polską i zagraniczną,
- * meble łazienkowe w szerokim asortymencie,
- * kleje do glazury, fugi, farby olejne i emulsyjne.
- * zawory kulowe do gazu i wody,
- * preparaty do odgrzybiania i osuszania ścian,
- * kształtki i rury z polipropylenu łączone metodą zgrzewaną (zgrzewarkę wypożyczamy)
- * gzaowe i elektryczne piece CO.

*Naszym klientom
zyczymy pogodnych
Świąt Wielkanocnych*

SFA - SANIBROY

NIEZALEŻNIE OD PIONU
TOALETA W DOWOLNYM
MIEJSCU DOMU

Zapraszamy

codziennie w godz. 9.00-18.00
w soboty w godz. 9.00-15.00

Były ekstremista

- cz.II

CZYTA WSPOMNIENIA MILICJANTA Z OKRESU STANU WOJENNEGO

Prawda o lojalce

Pomny wszystkich przeczytanych w ostatnich latach wynurzeń głównych autorów stanu wojennego, tym bardziej doceniłem publikację lubuskiego milicjanta.

Ale żeby nie było tak do końca sielankowo czuję się w obowiązku uzupełnić publikację kilkoma sprostowaniami. Parę jest drobniejszej natury, jedno jest ważne. Jak sądzę, zauważone przeze mnie nieścisłości nie wynikają ze złej woli autora. Tam, gdzie opisuje własne doświadczenia, nie mam uwag. Trochę gorzej jest, gdy autor przytacza informacje zasłyszane.

Po kolei: W obozach internowania z początku nie mogliśmy się swobodnie kontaktować między celami, zażywać spacerów czy korzystać z długich widzeń z najbliższymi. Siedzieliśmy w normalnych "kryminatach", a nie w ośrodkach czasowych czy sanatoriach, jak to przedstawiano w telewizji. Usiłowano nas poddać zasadom regulaminu tymczasowo aresztowanych. Pewien zakres swobód musieliśmy sobie wywalczyć. Czasem to było ryzykowne, czasem miało to posmak happeningu (cały okres stanu wojennego był swoistą mieszanką grozy i groteski).

Nie jest też prawdą, że bezwzględny warunkiem wypuszczenia z "internatu" było podpisanie "deklaracji lojalności". Służy przykładem swoim i wielu moich przyjaciół.

Ba, najczęściej zdecydowana odmowa podpisu powodowała wcześniejsze zwolnienie. Ten, co podpisał często zostawał za kratami, gdyż okazując uległość świetnie nadawał się na materiał do dalszej "obróbki" przez SB.

Inna rzecz, że plotki o tym, że "wszyscy podpisują" były celowo rozgłaszane. Po pierwsze, nie można ich było zweryfikować, po drugie, pomagały zasiać nieufność wobec internowanych w ich środowiskach.

Co warta przysięga

I ostatnia, najważniejsza uwaga wobec publikacji w "Ziemi Lubuskiej". Autor pisząc o poświęceniu sztandarów ZNTK i PKP jesienią 1981 r. przypomina przysięgę na wierność ideałom "Solidarności" złożoną przez ówczesnego szefa jelenio-

górskiego regionu, Andrzeja Piesiaka. Następuje komentarz: "...Co warta była ta przysięga, pokazało życie. Gdy został posłem, a później senatorem (tylko senatorem - przyp. mój), zapomniał, skąd się wywodzi i poszedł w "spółki", nie zawsze zresztą zgodnie z prawem. No cóż, takie jest życie".

Po prawie roku internowania wraca do domu. Wyrzucają go z pracy. Dostaje wilczy bilet. M.in. nie przyjmują go do pracy w... fermie owiec

W tym miejscu muszę gorąco zaprotestować. Otóż to "życie" było i jest takie: po pamiętnej Komisji Krajowej w nocy z 12. na 13. grudnia 1981 r. Andrzej Piesiak został zatrzymany w Sopocie.

Przeszedł obozy internowania w Strzebielinku, Kamiennej Górze, Głogowie i Kwidzynie. Wszędzie należał do niepokornych czołówek obozowych. Ludzie z

innych regionów zadrościli nam takiego przewodniczącego. Po prawie roku internowania wraca do domu. Wyrzucają go z pracy. Dostaje wilczy bilet. M.in. nie przyjmują go do pracy w... fermie owiec (magistra inżyniera!). Żonę, magistra ekonomii po tygodniu wyrzucają z posady... przedszkolanki. Dwójka, trójka, w końcu piątka małych dzieci.

Rodzina utrzymuje się z dorywczej pracy przy skromnej pomocy przyjaciół. Mimo tego Andrzej Piesiak cały czas jest bardzo aktywny w opozycji.

4 czerwca 1989 r. zostaje wybrany Senatorem RP. Dobrowolnie zrzeka się szefostwa w Zarządzie Regionu "Solidarności". Po przegranych wyborach w 1993 r. nie wraca do pracy związkowej, oddaje ten "miód" następcom. Zaczyna myśleć o rodzinie. Jak wiele milionów Polaków rozpoczyna UCZCIWA działalność gospodarczą. Tak się składa, że od kilkunastu lat cieszę się jego przyjaźnią i od kulis wiem, ile samozaparcia, ile ciężko pospłacanych zadłużeń, ile harówki kosztowało go staniecie na nogi. Wiem, co mówię. Tylko jak w tym naszym "polskim piekielku" udowodnić, że się nie jest przysłowiowym wielbłądem? Szukanie odpowiedzi na to pytanie zostawiam refleksji czytelnika, jak zresztą w wielu innych codziennie spotykanych przypadkach. Ważny słowa i oceny. Tych kilka końcowych uwag nie przesłania w moich oczach wartości ogólnej wspomnień lubuskiego milicjanta.

A swoją drogą, to ciekawe, który to był z tych licznych, z którymi przed kilkunastu laty "miałem przyjemność"? Szkoda, żeśmy się wtedy nie dogadali...

Zdzisław Bykowski

55. rocznica odbicia więźniów pod Arsenalem Warszawskim

26 marca 1943 r. grupa bojowa Szarych Szeregów uwolniła więźniów, wśród nich harcmistrza Jana Bytnara - "Rudego". Oddział składał się z 28 osób. Miał dokładne rozeznanie, w jakich godzinach i jaką trasą więźniowie będą przewożeni samochodem więziennym ze sztabu Gestapo z alei Szucha na Pawiak. Zaatakował Niemców w pobliżu Arsenalu. Wraz z "Rudym" zostało odbitych 24 innych więźniów politycznych. Janek był jednak w areszcie tak torturowany i bity, że w niedługim czasie zmarł. W walce zostało zabitych 16 Niemców, sporo też było rannych. Nie dało się jednak ściśle ustalić ich liczby. Z oddziału Szarych Szeregów zginęło 2 harcerzy, a jeden został aresztowany.

To było głośne wydarzenie, odbiło się echem w całym kraju. Do historii przeszło pod mianem "akcji pod Arsenalem".

W związku z 55. rocznicą tego czynu wypada przypomnieć również, choć w zarysie, całe dzieje i działalność Szarych Szeregów. Był to kryptonim Związku Harcerstwa Polskiego. Szare Szeregi utworzone zostały już 27 września 1939 r. w Warszawie, a więc w przeddzień kapitulacji stolicy. Działały w powiązaniu z Armią Krajową i jej poprzemniczkami, obejmując obszar II Rzeczypospolitej, czyli Polski z lat 1918 - 1939. Składały się z z odrębnych organizacji dla harcerzy i harcerek. Pierwsza liczyła około 10.000 członków - według stanu z 1944 r. Kierowali ją kolejno naczelnicy: Florian Marciniak (pseudonimy: J. Nowak, J. Krzemień), Stanisław Broniewski - "Orsza" i Leon Marszałek.

Organizacja Harcerek liczyła ponad 2.000 osób. Kierowała nią Maria Krynicka i Józefina Lapińska. Harcerze działali w drużynach "Zawiszy" - chłopcy od 12 do 15 lat, w "Bojowych Szkołach" (w wieku 16-17 lat) i "Grupach

Szturmowych" (powyżej 18 lat). Drużyny harcerzy z "Grup Szturmowych" miały już poważne zadania, pełniły służbę w tzw. Wielkiej Dywersji jako oddziały Kedywu, czyli Kierownictwa Dywersji, komórki Komendy Głównej Armii Krajowej.

Ze słynnych akcji, dla przykładu, można wymienić wysadzenie mostu pod Tyńcą, pociągu w wsi Urle, uwolnienie więźniów pod Arsenalem i w Celestynowie, zamach na F. Kutschere i Wilhelma Koppego w Krakowie. Harcerze z "Grup Szturmowych" brali udział również w partyzantce i prowadzili szkołę podchorążych.

Organizacja Harcerek współpracowała z AK w zakresie służby sanitarnej, gospodarczej i łączności.

Szare Szeregi podejmowały wielokrotnie akcje oświatowo - wychowawcze i opiekuńcze, organizowały komplety tajnego nauczania, zespoły samokształceniowe, przygotowywały się do pracy na Ziemiach Odzyskanych. W powstaniu warszawskim walczył batalion "Żośka", kadra z batalionów "Parasol" i "Wigry" oraz szereg plutonów z "Bojowych Szkół". Nawet drużyny "Zawiszy", chłopcy w wieku 12 do 15 lat, pomagały powstańcom, prowadząc pocztę polową.

Harcerki natomiast w powstaniu warszawskim działały jako zespoły sanitarne i łączności Wojskowej Służby Kobiet.

Lubań chce także uczcić harcerzy z okresu wojny. Rada Miejska podjęła uchwałę o nadaniu imienia placu Szarych Szeregów temu odcinkowi ulicy Żymierskiego, przy którym znajduje się dworzec PKS i Komenda Hufca ZHP. Uroczyste odsłonięcie tablicy z nową nazwą, związaną z 55. rocznicą akcji pod Arsenalem, odbywała się 29 marca br.

Wniosek o nadanie imienia placu Szarych Szeregów przygotowali: prezes Jan Brzozowski i wiceprezes Ludwik Aniol Zarządu Obwodu Świątowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w porozumieniu z Komendą Hufca ZHP. Wniosek poparli: prezes Koła Miejskiego Związku Kombatanów RP i Byłych Więźniów Politycznych - Edward Żółkowski, prezes Koła Gminnego ZKR - PiBWP - Mariusz Dzieciolowski (już nie żyje), prezes Zarządu Oddziału Związku Inwalidów Wojennych RP - Ryszard Kozakiewicz, prezes Koła Związku Sybiraków - Aleksander Hreczecha, prezes Oddziału Związku Więźniów Politycznych Okresu Stalinowskiego - Jan Laszczak.

Nadanie nazwy: plac Szarych Szeregów przez Radę Miejską jest aktem uczczenia bohaterów harcerzy okresu wojny.

Czuwaj!

Ludań

Staraniem lubuskiego koła Związku Sybiraków rozpoczęto realizację zamysłu ustawiania na miejscowym cmentarzu symbolicznej mogiły Ofiar Sybiru.

Pamięć w kamieniu wykuta

Znajdzie się ona obok kaplicy, na skwerze otoczonym kilkoma strzelistymi sosnami. Mogiła - symbol upamiętniała będzie tysiące ofiar poległych w lagrach, zmarłych na zesłaniu i zameczonych na śmierć w innych miejscach kaźni.

23. marca wiceprezes lubuskiego koła Związku Sybiraków Romuald Karczewski i autor projektu plastycznego Konrad Smolarczyk dokonali oględzin miejsca ustawienia pomnika i omówili szczegóły jego realizacji. Tego samego dnia, na terenie kamieniołomów w Zarębie, wybrano jeden z surowych ciosów kamiennych, który po rzemieślniczej obróbce urzeczywistni artystyczną wizję symbolicznej mogiły.

Fundusze na realizację pomysłu lubuskie koło Związku Sybiraków zamierza zdobyć przez sprzedaż okolicznościowych cegiełek.

Pomysłodawcy liczą na spontaniczną hojność lubanian, którzy zechcą przyczynić się do upamiętnienia zesłańców deportowanych na Sybir już od XVII w. i ocalić od zapomnienia martyrologię tych, co sami o sobie w pieśni swego hymnu mówią:

"Z miast kresowych wschodnich osad i wsi,

z rezydencji, białych dworców i chat
myśmy wciąż do Niepodległej szli,
szli z uporem ponad dwadzieścia lat..."

tekst/ot: W.Schabowski

rekl

Chłopnictwo z gwarancją!
Stała praca ręczna - szablonowa wycinka z oklejaniem detali.
ZAROBKI OD SZTUKI.
Prześlemy chętnym materiały, zdjęcia.
KS VACEX
P.O. box 410
35-959 Rzeszów II

Kwiecień to miesiąc świąt wielkanocnych. Jak przystało na obrzędowość religijną w polskiej tradycji, jest to czas szczególny. Fakt ten podkreślamy odmiennym zachowaniem, spożywaniem zwyczajowego pokarmu, odwoływaniem się do specyficznej symboliki odrodzenia i zmartwychwstania. W okres ten wchodzimy przez próg Wielkiego Postu, Niedzieli Palmowej i Wielkiego Tygodnia.

Palmowe tradycje

Jak widzimy, ważnym momentem tego cyklu jest Palmowa Niedziela, zwana niekiedy również Kwietną. W tym dniu odbywa się nabożeństwo upamiętniające wyjazd Chrystusa do Jerozolimy. Podczas jego odprawiania święci się palmy. W dawniejszych czasach na ogół była nią wierzbową gałązka, mniej lub bardziej strojona we wstążki i kwiaty. Zależało to od zamożności właściciela i regionu. Na terenie Polski znane są od lat trzy obszary prawdziwej sztuki zdobienia palm - Kurpie, Podlasie i wschodnie rubieże kraju. Tam przygotowuje się palmy kilkunastometrowej wysokości i niezwyklej urody. Wystawiane są one niekiedy nawet do różnych konkursów.

Na naszym terenie, pograniczu śląsko-lużyckim, nie mamy szczególnych tradycji w tym względzie. Nie otrzymaliśmy żadnej spuścizny po byłych mieszkańcach tej ziemi, a i tradycje przywiezione z Kresów czy innych terenów Polski są dość ubogie. Na ogół kupujemy "standardowe" palmy na targowiskach, traktując je jako element dekoracyjny, symbolizujący okres świąteczny. Jedynie gdzieś tam w wsiach - np. w Rudzicy gm. Siekierzyn, starsi ludzie wykonują je samodzielnie. Są one wtedy szczególnie bogato wystrojone, choć nie posiadają jakiegoś rysu charakterystycznego. Takie palmy "własnej roboty" są też inaczej traktowane. Poza swą rolę w liturgii kościelnej przypisywane jest im także znaczenie magiczne i symboliczne. W wierzeniach ludowych kwitnąca wierzba - podstawowy element palmy, od dawna pojmowana jest jako znak odradzającego się na wiosnę życia. Dodatkowo poświęcona, gałązka taka nabiera szczególnej mocy. Po wyjściu z kościoła uderza się nią na wzajem, aby przekazać sobie jej żywotność. Wypowiada się przy tym słowa: "Palma bije, nie ja biję. Za sześć nocy - Wielkanoc". Po przyjeździe do domu niektórzy obrywają bazie i je polykają. Wierzą, że w ten sposób uchronią się przed bólem gardła. Spotyka się też jeszcze domy, gdzie przechowuje się palmy za obrazem. Ma ona chronić obejście przed burzą i piorunami. Takie wierzenia jak i sama sztuka zdobienia palm, niestety, odchodzi już w przeszłość. A szkoda. Coraz uboższą staje się nasza tradycja.

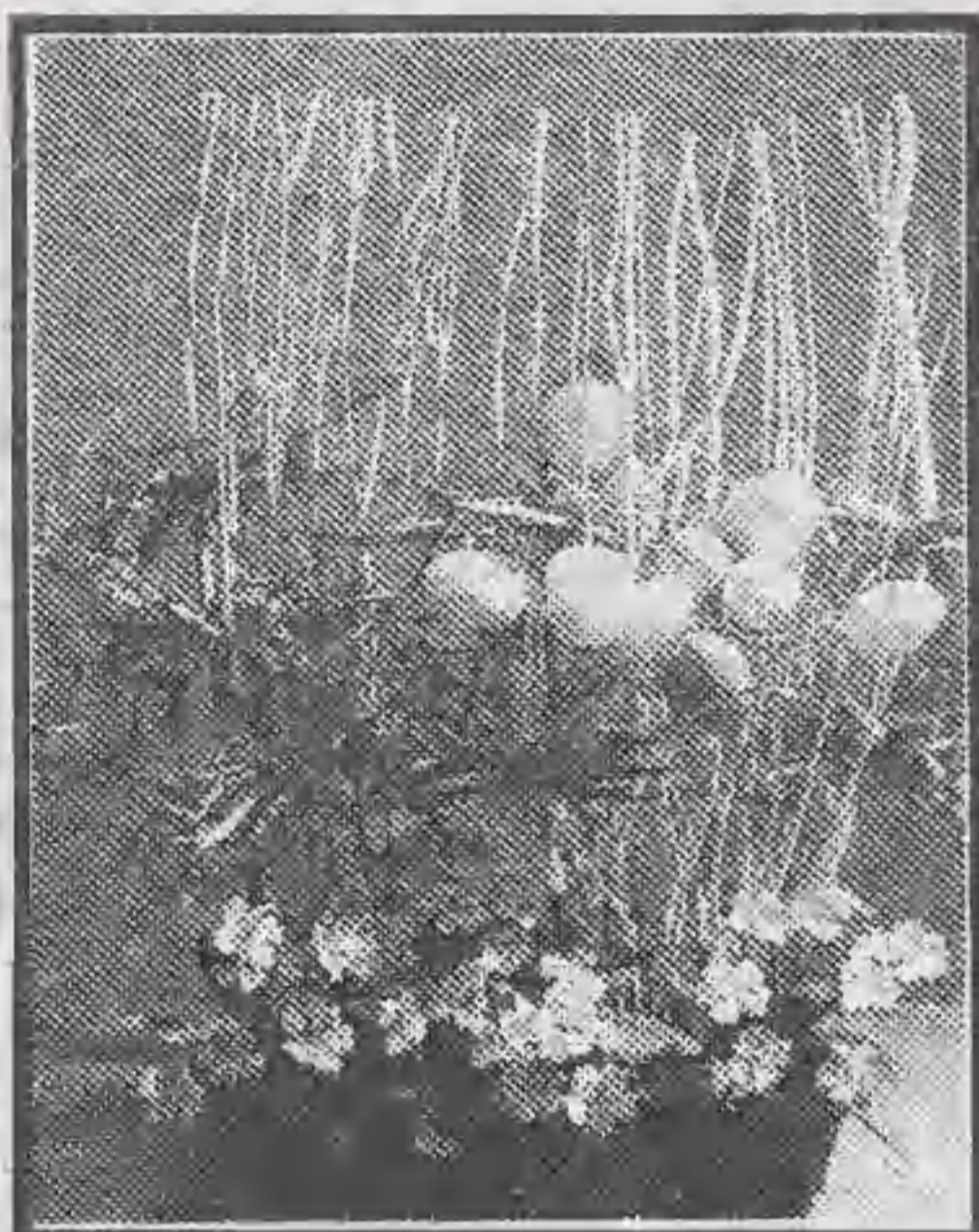
Uciechy stołu

Śniadanie wielkanocne, szczególnie pociągające po czterdziestodniowym szczerym poście, zaczynało od "święconego", czyli od darów bożych poświęconych przez kapłana w Wielką Sobotę. Była to chwila spełniania się tęsknych, smutnych przy pustym żołądku marzeń, wyrażonych w piosence:

Dobre placki przekładane
I kielbasy nadziewane.
Daj mi, Chryste, dożyć tego,
Daj doczekać święconego.
Obyczaj stawiania na stole wielkanocnym baranka, w dawnych wiekach nazywanego agnuszką od łacińskiego "agnusz" - jagnię, wprowadził papież

Uśmiercanie Judasza przez rzucenie go z wieży kościelnej, a potem jeszcze utopienie w kałuży było jedną z atrakcji Wielkiego Tygodnia. Wydawałoby się - sądząc po głównej postaci dramatu - że mamy tu do czynienia z odbiciem jakiegoś średniowiecznego misterium o dydaktycznym wydźwięku ponoszenia kary za zdradę. A tymczasem...

Uśmiercanie Judasza

Etnografowie z Janem Stanisławem Bystroniem, autorem "Dziejów obyczajów w dawnej Polsce" i wielu innych znakomitych dzieł z dziedziny ludoznawstwa, utrzymują, że zabawa ta jest przeróbką obrzędu czysto pogańskiego, po prostu jeszcze jedną wersją uśmiercania zimy.

Ksiądz Jędrzej Kitowicz utrzymuje, że rzucanie Judasza z wieży odbywało się w Wielką Środę. Inni naoczni świadkowie i nawet uczestnicy tej imprezy, których relacje poniżej przytoczymy, twierdzą, jakoby działo się to w Wielki Piątek.

Ksiądz Jędrzej Kitowicz pisze: "W Wielką Środę, po wyprawionej jutrzni w kościele, która się nazywa ciemną jutrznią, dlatego iż za każdym psalmem odśpiewanym gaszą po jednej świecy (...), chłopcy (...) zrobiwszy batwan z jakich starych gałągów, wypchną słomą na znak Judasza, wyprawiali z nim na wieżę kościelną jednego lub dwóch spomiędzy siebie, a drudzy kijami na pogotowiu przed kościołem stawali. Skoro Judasz został zrzucony z wieży, natychmiast jeden, porwawszy za postronek, uwiązany u szyi tego Judasza, włóczył go po ulicy biegnąc z nim tu i ówdzie; a drudzy gonąc za nim bili go kijami, nieprzestannie wołając co z gardła (na całe gardło - MZ): "Judasz", póki owego batwana w niwecz nie popsuli".

Pan Ambroży Grabowski (1792-1868), antykwariusz, historyk z Krakowa i autor barwnych "Wspomnień" relacjonuje: "W Wielki Piątek obdzieraliśmy z najbliższej stodoły lub szopy snopek; ten okrywaliśmy byle jakim łachmanem, szmatą itp. i wzięli na podróżku, a następnie zwlekali go bijąc kijami na cmentarz. Tego batwana nazywaliśmy Judaszem. Jeden z chłopców wchodził na

wieżę kościelną i tego Judasza zrzucił z wieży na ziemię; tam czekająca czworo chłopców, bijąc go kijami i prawie roztrzepawszy słomę na sieczkę, broła tę resztkę Judasza i topiła zawłóknąszy do najbliższej kałuży".

Kazimierz Władysław Wójcicki (1807-1879) zbieracz materiałów historycznych i folklorysta, w swoich "Pamiętnikach" dziecka Warszawy natuje: "W Wielki Piątek całe Stare Miasto wraz z bocznymi ulicami wybiegło pod kościół Panny Marii na Nowym Mieście dla widzenia "śmierci Judasza". Chłopcy od szewców w towarzystwie pacholąt rybaków dużą ze słomy lalkę, dziwnie przystrojoną, wciągali na wysoką wieżę pomienionego kościoła: miała to być postać Judasza. Stamtąd zrzucili ją na bruk wśród okrzyków przekleństwa, po czym bito kijami: gdy przywiązano do szyi duży kamień, gromadnie ciągnięta na sznurze topiono w białych nurtach Wisły".

I pomyśleć, że chłopcom robiącym odwet na Judaszu za jego haniebną postępek, nawet do głowy nie przyszło, iż przeklinają, tłuką kijami i topią... kukłę zimy!

Oprac. JW

Urban V (na stol. ap. 1362-1370), który lubował się w symbolicznych przedmiotach kultu religijnego. Do Polski agnuszek dotarł dopiero za Zygmunta II Wazy. Robiony był ze szczerzego złota, z alabastru, potem, w miarę upowszechniania się, z coraz tańszych tworzyw, aż wreszcie z wosku, z masła, z ciasta. Pod koniec XVII wieku "nie znalazłby domu, któryby w tę świętość nie był opatrzony". Agnuszek, "baranek boży", poza symbolicznym znaczeniem religijnym miał jeszcze, jak wierzą, cudowną moc bronienia przed pożarem, powodzią i nagłą śmiercią od pioruna.

Zarówno u biedaków, jak i u magnatów spożywanie święconego zaczynało od jajka, którego symbolika, jakkolwiek nie dla wszystkich łatwa do sprecyzowania, była jednak w tym uroczystym dniu szczególnie odczuwana.

Po jajku i szynce, gdy przystąpiono do palaszowania wszystkiego, jak leci, wielkim powodzeniem cieszyła się kielbasa, którą każdy chłop w naszym kraju potrafił (a wielu jeszcze dziś potrafi) wyrabiać domowym sposobem. W drugiej połowie XVII wieku i w pierwszej XVIII w domach szlacheckich jadano 12 gatunków kielbas, a w domach magnackich aż 24. Podawano ją na różne sposoby, nawet w polewce, do wylawiania kawałków łyżką. Stąd powstało przysłowie: "Za Sasa łyżką kielbasa".

W innych domach tradycyjną gorącą polewkę stanowił żur, ale już nie ten potny, czczy, co "jeno flaki przepłukiwał nijakiej posilności nie dając" ale "mądry", z jajami i kielbasą, zabelony obficie śmietaną, przyprawiony chrzanem i rozartym z solą czosnkiem. Potrawa, której na Wielkanoc nie mogło zabraknąć, był bigos przygotowany już na kilka dni przed świętami "na rusztowaniu" z pokrajanych przeróżnych mięs, a potem podlewany winem, "pieprzony po grenadiersku", wielokrotnie odgrzewany, podgrzewany, przygrzewany, żeby należycie dojrzał i stał się "specjałem". Jedzono go na zimno lub na gorąco.

Wśród ciast najwyższe rangą były słynne staropolskie baby, barwione szafranem, który ciastu złoty kolor dawał, a jedzącemu rozweselał serce i mózg dowcipnym czynił, baby aromatyzowane naturalnymi wonnościami, prawdziwe arcydzieła sztuki cukierniczej.

Znane powiedzenie "bawić się kielichem" świadczy o stosunku naszych przodków do napojów wysokowych. Nie dziwnego więc, że wśród półmisków i misek z jadłem, ale możliwe z dala od baranka, sterczały dzbany, gasiorki, flasze.

Cały pierwszy dzień świąt wielkanocnych schodził naszym rodakom na uciechach stołu.

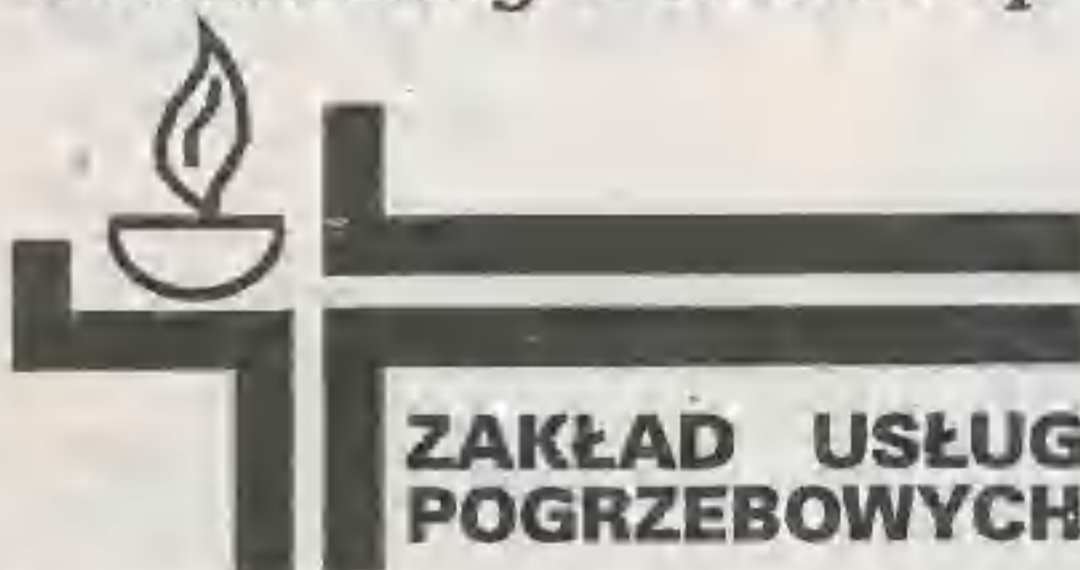
Oprac. IW

W chwili tak bolesnej dla bliskich Zmarłego nasz Zakład składa pograżonym w żałobie wyrazy współczucia.

Znając kłopoty związane z tym smutnym wydarzeniem, proponujemy powierzyć je nam.

Załatwiamy wszelkie sprawy związane z organizacją pogrzebu.

**ZAKŁAD USŁUG
POGRZEBOWYCH**

**R. Apanasik
Lubań
Zawidowska 4 - Prosektorium
tel. 722-20-52 w.230**

- * Kredytowanie opłat w ramach zasiłku ZUS
- * Formalności w urzędach i na cmentarzach
- * Eksportacja zwłok z mieszkań o każdej porze
- * Chłodnia
- * Duży wybór trumien i sarkofagów
- * Galanteria żałobna - ubrania
- * Wieńce, wiązanki, szarfy, nekrologi

KONKURS WIEDZY EKOLOGICZNEJ DLA CZYTELNIKÓW

Zarząd Miasta Lubania, Rada Ekologiczna "Agenda 21" oraz redakcja "Ziemi Lubuskiej" ogłosiły Konkurs Wiedzy Ekologicznej dla Czytelników "ZL". Zadaniem uczestników quizu jest udzielenie prawidłowych odpowiedzi na 16 pytań z dziedziny ekologii, a dotyczących Lubania. Publikowane one są na łamach naszej gazety w formie KUPONÓW, po cztery w każdym wydaniu.

Dla tych, którzy udzielą największą ilość prawidłowych odpowiedzi, organizatorzy ufundowali trzy nagrody rzeczowe. Kupony prosimy przysyłać na adres redakcji do 8 kwietnia 1998 r. - po ostatniej, czwartej turze pytań.

Nagrody dla zwycięzców zostaną wręczone na uroczystym posiedzeniu Rady Ekologicznej "Agenda 21", w czasie trwania "Lubańskiej Wiosny Ekologicznej '98". Poniżej zamieszczamy KUPONY KONKURSOWE nr 3 (powtórzenie) i 4 - OSTATNI - z kolejną grupą pytań (należy zaznaczyć prawidłową odpowiedź).

Oczekujemy na rozwiązania.

Wytnij i zachowaj

KUPON KONKURSOWY nr z zakresu "WIEDZY EKOLOGICZNEJ"

IX. Podaj długość rzeki Kwisy w kilometrach:

82 99 101 117 121 127

X. Podaj ilość w tys.m³ produkowanych przez mieszkańców ścieków komunalno-bytowych?

1.320 1.450 1.570 1.620 1.760 1.830

XI. Podaj ilość parków:

2 3 4 4 6

XII. Podaj w hektarach powierzchnię terenów zieleni miejskiej:

15,6 17,9 19,8 21,5 24,1

Imię i nazwisko:

Adres zamieszkania:

Wytnij i zachowaj

KUPON KONKURSOWY nr z zakresu "WIEDZY EKOLOGICZNEJ"

XIII. Ile pomników przyrody żywej zarejestrowano w Lubaniu do 31 grudnia 1997 r?

51 61 67 72 81 93

XIV. Podaj ulicę najbardziej narażoną na uciążliwości pochodzące z tras komunikacyjnych?

7-ej Dywizji Kościuszki Jeleniogórska
3-go Maja Bankowa Podwale

XV. Na ilu stanowiskach prowadzone są badania wielkości emisji zanieczyszczenia powietrza atm. w zakresie opadu pyłu?

1 2 3 4 5

XVI. Na ilu stanowiskach prowadzone są badania wielkości emisji zanieczyszczenia powietrza atm. w zakresie dwutlenku węgla i dwutlenku azotu?

1 2 3 4 5

Imię i nazwisko:

Adres zamieszkania:

Zwyczaje Wielkanocne naszych sąsiadów

Przygotowania do Świąt Wielkanocnych u naszych zachodnich sąsiadów trwają bardzo długo. Praktycznie zaczynają się już od dnia zakończenia młocki cepem. Zwykle przypada to na pierwszy dzień marca.

Biorąc pod uwagę ten zwyczaj Muzeum Wsi w Markersdorfie, z którym Miejski Dom Kultury w Lubaniu współpracuje od 1996r., rokrocznie organizuje spotkania poświęcone "Wielkanocnym tradycjom".

3 kwietnia młodzież sekcji plastycznej z Miejskiego Domu Kultury będzie miała okazję uczestniczyć w imprezie poświęconej przygotowaniom do Wielkiej Nocy.

Najważniejszym punktem spotkania będzie wspólne malowanie pisank z udziałem artysty ludowego z Zielonej Góry oraz kultywowanie tradycyjnego "Zajączka", który chowa prezenty. W tak dużej zagrodzie wiejskiej, jaką jest siedziba Muzeum, bardzo trudno będzie je znaleźć. Ów "Zajączek" potrafi zaskoczyć wszystkich bardzo ciekawymi pomysłami.

MJ

Miejski Dom Kultury w Lubaniu był organizatorem kolejnego Wiosennego Pokazu Tańca Towarzyskiego.

CZAROWNY WIECZÓR

19 marca w klubowej kawiarce odbyły się pokazy czegoś, co nawet mało wrażliwych odbiorców wprawiło w stan duchowego uniesienia. Lubuskiej widowni zaprezentowały się wszystkie grupy tańca towarzyskiego działające na terenie miasta. Wystąpili najmłodszy adepci tej sztuki oraz pary należące do Klubu "Amelyst", mające już na swoim koncie spore sukcesy. Gościnnie zatańczyły także duety bratniego Klubu "Rytm", działającego w Olszynie. Wszyscy wykonywali zestawy taneczne w stylu standard oraz latynoamerykańskim. Starsi tancerze tym razem zadowalali się brawami widowni, natomiast najmłodszy współzawodniczyli o srebrną odznakę do dziecięcej

książeczki tanecznej. Warunkiem otrzymania tego wyróżnienia był aplauz oglądających. Otrzymali je wszyscy. Jakże zresztą mogło być inaczej, kiedy na pokaz przybyli głównie najbliżsi członkowie rodziny, którzy gorąco kibicowali

swoim pociechom. Był to niezwykle sympatyczny wieczór, pełen wdzięku, elegancji i nienaganych manier w wykonaniu najmłodszych.

(kk)

"Świat jest teatrem, aktorami ludzie, którzy kolejno wchodzi i znikają. Każdy tam aktor nie jedną gra rolę ..."

William Szekspir

Międzynarodowy Dzień Teatru to okazja do wspomnień. Teatr to termin wieloznaczny, oznacza zarówno budynek, w którym odbywają się określonego typu widowiska, jak i zespół artystów występujących z jakąś sztuką. Teatr to również widowisko, to dyscyplina artystyczna i autonomiczna gałąź sztuki.

Strukturę teatru tworzy reżyser, autor, scenograf, kompozytor no i oczywiście zespół aktorski. W sztuce ważne jest zarówno słowo, jak i ruch, dźwięk, kostium i dekoracja.

Kultura przez duże "K"

(Biedrzychowice) Takie przedsięwzięcia w obecnej dobie spotyka się rzadko, a jeśli już, to zwykle w metropoliach lub centrach akademickich. Biedrzychowice na pewno nie należą ani do jednych, ani do drugich, a jednak zdobyły się na imprezę kulturalną, którą mogą zaimponować wszystkim. Chodzi tu o Tydzień Kultury Języka Polskiego, który miał miejsce w drugiej połowie marca br. W jego programie każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Było m.in. sesja popularnonaukowa poświęcona Adamowi Mickiewiczowi, aktorska interpretacja Wielkiej Improwizacji, prezentacja tomiku wierszy nauczycielki miejscowej szkoły Elżbiety Śnieżkowskiej-Bielak. Uzupełnieniem tych przedsięwzięć był wernisaż prac inspirowanych bogatym dorobkiem naszego wieszca. W sumie paleta propozycji bardzo szeroka i najważniejsze, że mogła z nich skorzystać przede wszystkim młodzież szkolna. *rys*

27 marca Międzynarodowy Dzień Teatru

Początki teatru sięgają czasów starożytnych. Najstarszą tu tradycją szczyli się Egipt, ale także Grecja, Rzym czy Chiny. Teatr służy rozrywce, ale spełnia głównie funkcje dydaktyczne. Jest sztuką wymagającą od odbiorcy szczególnej wrażliwości intelektualnej i emocjonalnej. Teatr to sztuka integrująca i integralna, to rodzaj soczewki, która skupia tradycję, doświadczenia i wizję przyszłości kultury ludzkiej.

Z okazji "Międzynarodowego Dnia Teatru" - 27 marca 98r. w Miejskim Domu Kultury w Lubaniu odbyła się miła uroczystość poświęcona tradycji

teatru, podczas której zaprezentowane zostały fragmenty utworu "Zielona gęś" wg Gałczyńskiego - w wykonaniu zespołu prowadzonego przez p. Jacka Kuriatę. Podczas dorocznego spotkania odbył się koncert laureatów 43 Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego. Widzom zaprezentowano sylwetki twórców klubu poetyckiego "STROFA". To przedsięwzięcie pokazało, że dziedzina teatru w życiu lubuskiej placówki kulturalnej zajmuje bardzo istotne miejsce, a Międzynarodowy Dzień Teatru jest okazją do ważnych refleksji. *MJ*

Wodnik schodzi w głąbiny

Jak co roku, gdy temperatura wody w rzekach i jeziorach podnosi się, Lubuski Klub Pławonurków "Wodnik" szykuje się do sezonu w nurkowaniu na akwena otwartych. Tym przygotowaniom zawsze towarzyszy myśl, by te nasze wypady nad i pod wodę były nie tylko przeżyciem estetycznym oraz emocjonalnym, ale również i bezpiecznym.

Pierwszą imprezą z zarazem oficjalnym otwarciem sezonu w klubowym kalendarzu było przeprowadzenie w dniu 8 marca III otwartych zawodów w nurkowaniu na podwodnym torze przeszkód i dystansie 50 m w sprzeczce ABC. W punktacji ogólnej kolejne miejsca zajęli: wśród

pań I. Małgorzata Zabrocka, II. Anna Mokrzeczka, III. Katarzyna Zabrocka, natomiast w kategorii panów I. Karol Sekula, II. Damian Karwiejko, III. Sławomir Bogucki.

W tym roku zawodom towarzyszyła mała wystawa sprzętu nurkowego pod patronatem wrocławskiej firmy Ocean Sub. Każdy sympatyk i entuzjasta tego sportu mógł znaleźć na niej dosłownie wszystko. Sprzęt takich światowych marek jak Scubapro, Technisub czy Spiro dostępny był w wydaniu amatorskim, jak i w pełni profesjonalnym. Okazją do jego obejrzenia będzie pokaz nurkowania w trakcie Dni Czochy 6-7.czerwca br. oraz podczas innych imprez, o których Klub "Wodnik" powiadomi czytelników. A jak piękny jest to sport przekona się każdy, kto choć raz zanurzy się pod wodę w sprzeczce ABC.

Do zobaczenia więc w grębinach, a dla nurkujących życzymy tyłu wynurzeń co zanurzeń.

Andrzej Zabrocki
"Wodnik"

SPORT SZKOLNY

Piłka ręczna

W ramach współzawodnictwa szkół podstawowych rozegrano półfinał i finał rejonowy dziewcząt i chłopców w piłce ręcznej. Wyniki z Leśnej, dziewczęta: SP Leśna - SP ZSO Mirsk 4:16, SP Leśna - SP Świeradów 23:19, SP ZSO Mirsk - SP Świeradów 20:18. Kolejność - 1. SP ZSO Mirsk, 2. SP Leśna, 3. SP Świeradów. Chłopcy: SP ZSO Mirsk - SP Smolnik 31:41, SP ZSO Mirsk - SP Świeradów 27:26, SP Smolnik - SP Świeradów 38:39. Kolejność: 1. SP Smolnik, 2. SP ZSO Mirsk, 3. SP Świeradów.

Półfinał lubański, dziewczęta: SP 6 - SP 1 24:18. Chłopcy: SP 1 Lubań - SP 6 Lubań 20:38, SP 3 Olszyna - SP 6 Lubań 10:56, SP 3 Olszyna - SP 1 Lubań 3:72. Kolejność - 1. SP 6 Lubań, 2. SP 1 Lubań, 3. SP 3 Olszyna.

Finał rejonowy, dziewczęta: SP ZSO Mirsk - SP 1 Lubań 24:18, SP Leśna - SP 6 Lubań 6:11. W meczu o III miejsce SP Leśna przegrała z SP 1 Lubań 13:27. W pojedynku o I miejsce SP ZSO Mirsk wygrał z SP 6 Lubań 26:23. Chłopcy: SP 6 Lubań - SP ZSO Mirsk 43:17, SP 1 Lubań - SP Smolnik 34:13, III miejsce przypadło SP Smolnik po wygraniu 38:24 z SP ZSO Mirsk. W meczu o I miejsce zespół SP 1 Lubań zrewanżował się miejscowej "szóstce" wygrywając 34:27.

DZ

Tenis stołowy

W rozgrywkach dziewcząt szkół podstawowych klas VII-VIII w rejonie lubańskim rywalizowało 9 drużyn. W grupie "A": SP Kościelnik II - SP Rębiszów 2:3, SP 6 Lubań - SP Rębiszów 3:0, SP 6 Lubań - SP Kościelnik II 3:1. Grupa "B": SP Henryków - SP 1 Olszyna 3:2, SP Henryków - SP 6 Lubań II 0:3, SP 6 Lubań II - SP 1 Olszyna 2:3. Grupa "C": SP Kościelnik I - SP 2 Olszyna 3:1, SP Kościelnik I - SP 6 Lubań III 2:3, SP 2 Olszyna - SP 6 Lubań III 3:2. W pierwszej grupie ćwierćfinałowej grały 3 drużyny SP 6, natomiast w drugiej - Rębiszów, Henryków i SP 1 Kościelnik. W półfinale spotkały się: SP Rębiszów - SP 6 Lubań II 3:0 i SP 6 Lubań I - SP Kościelnik I 3:2. W pojedynkach finałowych uzyskano następujące wyniki: o V miejsce - SP 6 Lubań III - SP Henryków 3:0, o III miejsce - SP 6 Lubań II - SP Kościelnik I 1:3. Mecz o I miejsce zakończył się wygraną SP 6 Lubań I z SP Rębiszów 3:0. Kolejność końcowa: Im. SP 6 Lubań I (naucz. K.Haik-Gagała), w drużynie grały: K.Trybowska i A.Czeraniawska, IIIm. SP Rębiszów, IIIIm. SP Kościelnik I, IVIm. SP 6 Lubań II, VIm. SP 6 Lubań III, VIIm. SP Henryków, VII - IX. SP 2 Olszyna, SP Kościelnik II, SP 1 Olszyna. DZ

Wędrowki krajoznawcze po regionie

(7) Prezentacja najbardziej interesujących faktów historycznych, geograficznych i krajoznawczych pogranicza śląsko-łużyckiego na literę "P".

* **Pirszyn** - grodzisko w lesie nad Płocką, na szczycie Stróży, wzniesienia znajdującego się na wschód od Rzęsin. Wzmiankowane historycznie w 1275r. W XIII i XIV wieku jedna z ważniejszych granicznych śląskich warowni.

* **Pisarzowice** - wieś łańcuchowa na zachód od Lubania. Pierwsze informacje o niej pochodzą z 1346 roku. Na terenie miejscowości znajduje się późnogotycki bezwieżowy kościół Macierzyństwa NMP z XV/XVI wieku, który w następnych stuleciach był kilkakrotnie przebudowywany. W świątyni odnajdujemy elementy o różnych stylach. Mamy gotyckie portale, barokowo-klasykistyczne organy, rzeźby, nagrobki itp. Godne uwagi są także takie obiekty jak: dawny browar zlokalizowany na terenie b.PGR-u, pocztowy zajazd (budynek nr 292), czy znajdująca się obok ruin pałacu renesansowa oficyna stanowiąca niegdyś gospodę.

* **Plaszczyste** - blisko 400 m wzniesione na zachód od Miłoszowa. Wraz ze Stożkiem Perkuna i Światowida oraz kilkoma jeszcze innymi wzgórzami tworzy najbardziej malowniczy zakątek naszego regionu.

* **Płyta** - granitowa skała na południe od Świeradowa. Stanowi charakterystyczny element krajobrazowy na stoku Smreka.

* **Platerówka** - wieś łańcuchowa, położona na Wzgórzach Zalipiańskich, obecnie siedziba gminy. Po raz pierwszy wzmiankowana w 1346r. Po ostatniej wojnie zasiedlana przez osadniczeki wojskowe z Batalionu Kobiecego im. Emilii Plater. W miejscowości znajduje się kościół pw. Niepokalanego Serca NMP z pocz. XVI w. po licznych przebudowach. Charakteryzuje się sklepieniem kolebkowym, późnogotycką figurą Matki Bożej z XVI stulecia oraz barokowym ołtarzem, amboną i dzwonem z XVIII w. W

mury kościoła wbudowane są nagrobki z XVII i XVIII wieku. Warty obejrzenia jest również renesansowy dwór przebudowany na młyn.

* **Pławno** - początki wsi odnotowano już w 1217r.

Od tej daty aż do XIX wieku miejscowość była własnością benedyktynów z Lubomierza. W średniowieczu na jej terenie znajdowały się kopalnie piasków złotonosnych. W Pławnej zachowały się do dziś bardzo interesujące obiekty warte poznania. Przede wszystkim należy wymienić tu zabytkowy kościół Św. Tekli z XVII w. z ciekawym wyposażeniem - amboną, chrzcielnicą, rzeźby, obrazy, klasycystyczne epitafia, organy. Obok świątyni znajduje się barokowa kaplica, krzyż pokutny oraz spichlerz z XVIII w. Obejrzeń można też liczne domy drewniane o konstrukcji szachulcowej i przysłupowej.

* **Pobiedna** - dawniej miasto, obecnie wieś w gm.

Leśna. Przez dłuższy czas należała do dóbr Gersdorffów. W miejscowości osiedlili się czescy uchodzący religijni oraz szlifierze kamieni półszlachetnych granatów. Do obejrzenia ruiny kościoła poewangelickiego zniszczonego w 1945r., z którego zachowały się detale architektoniczne: portal, chrzcielnica, nagrobki barokowe. Warto zwrócić uwagę na pozostałości obecnie odbudowanego pałacyku oraz tzw. Czarnej Alei - traktu do Borowiny wysadzanego lipami.

* **Podskale** - pozostałości ruin zameczku w pobliżu Rzęsin gm. Gryfów. Wzniesiony w XII wieku przez dłuższy czas był siedzibą rycerzy - rabusiów. Kilkakrotnie zdobywany popadł w ostateczny upadek w XIX w.

* **Proszowa** - wieś powstała już na przełomie XII i XIII wieku. Stanowiła własność Schaffgotschów. W miejscowości wyróżnia się późnogotycki kościół św. Jana Chrzciciela z XV i XVI wieku z barokowym ołtarzem i chrzcielnicą, znajdują się też w niej ruiny poewangelickiej świątyni z I poł. XVIII wieku.

* **Proszówka** - miejscowość u stóp pozostałości zamku "Gryf" w gminie Mirsk. Obok tego zabytku wznosi się późnobarokowy pałacyk z XVI-II w. Podziwiać można w jego otoczeniu resztki parku i mury z narożnymi basztami. W pobliżu wsi na wzgórzu znajduje się barokowa kaplica Leopolda z I poł. XVIII w., ufundowana przez Schaffgotschów.

* **Przecznica** - wieś w gm. Mirsk. W jej okolicach odkryto złoża rud kobaltu, które w XVIII wieku rozpoczęto eksploatować. Do dziś widoczne są sztolnie i pozostałości po funkcjonującej tu hucie. W pobliżu Przeczownicy znajdował się podobóz pracy, filia Gross-Rosen.

Oprac.RS

LO - mistrzynie województwa w piłce siatkowej

W czwartek 19. marca w sali ŁOSG odbył się finał wojewódzkiej dziewcząt w piłce siatkowej. Do rozgrywek przystąpiły drużyny ZSET Jelenia Góra, LO Gryfów, ZSE Lubań i LO Lubań. Dwie pierwsze drużyny rywalizowały między sobą o III miejsce. Spotkanie to zakończyło się pomyślnie dla Gryfowa 3:1 (w setach 15:10, 11:15, 15:13, 15:8). Natomiast dwie kolejne drużyny walczyły o tytuł mistrzyń województwa. Po wielkich zmaganiach i wyrównanej walce dziewczętom z ZSE nie udało się obronić ubiegłorocznego tytułu mistrza. Przegrały spotkanie 1:3 (9:15, 14:16, 15:12, 11:15). W ten oto sposób tytuł najlepszej drużyny w województwie w piłce siatkowej uzyskały dziewczęta z lubańskiego "ogólniaka", grając w składzie: kapitan - Agnieszka Chojnacka, Joanna Kidoń, Małgorzata Madurowicz, Joanna Wamposzyc, Katarzyna Mischuk i Ewa Wiertel.

Dziewczętom oraz p.mgr K.Szmit serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

Tabela:
Im. LO Lubań,
IIIm. ZSE Lubań,
IIIIm. LO Gryfów,
IVIm. ZSET Jelenia Góra.

JoKo

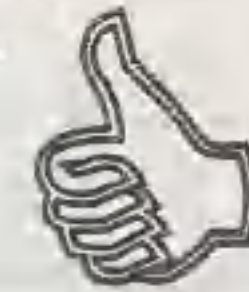
CENTRUM HANDLOWO-USŁUGOWE OLIVER

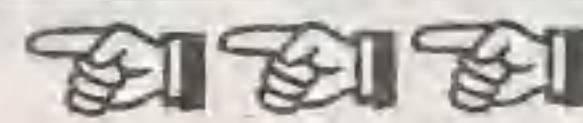
ZAPRASZAMY WSZYSTKICH PRZEDSIĘBIORCÓW PRAGNĄCYCH WSPÓŁTWORZYĆ NOWOCZESNY RYNEK SPRZEDAŻY DETALICZNEJ.

Dlaczego w Lubaniu?

- * największe miasto Związku Gmin "Kwisa",
- * bliskość granicy czeskiej i niemieckiej,
- * tradycje handlowe i kupieckie,
- * dynamiczny rozwój miasta wynikający ze wzrostu inwestycji.

Inne plusy?

CENTRUM HANDLOWO-USŁUGOWE "OLIVER"

posiada bezkonkurencyjne położenie dzięki bliskości:

- * CENTRUM miasta,
- * największego w Lubaniu osiedla "Pias",
- * drogi przelotowej Zgorzelec-Jelenia Góra.

Ponadto zapewniamy:

- * radiofonizację placu, dającą możliwość przekazywania informacji i reklamy towaru,
- * bar,
- * plac zabaw dla dzieci,
- * pełne zaplecze techniczne i sanitarne.

Zapraszamy do współpracy!

Wychodząc na przeciw potrzebom przedsiębiorców i konsumentów z makroregionu Lubań, firma Rorbach postanowiła wybudować atrakcyjne CENTRUM HANDLOWO-USŁUGOWE.

Zamierzeniem naszym jest zgrupowanie wytwórców, rzemieślników, przedstawicieli fachu kupieckiego w olbrzymim centrum targowym, co przyciągnie rzeszę klientów, przez co znacznie zwiększy się sprzedaż i zysk rodzimym producentom.

Dlaczego z nami warto?

CENTRUM HANDLOWO-USŁUGOWE "OLIVER"

to rynek sprzedaży detalicznej gwarantujący komfortowe warunki:

- * nowoczesne i estetyczne boksy handlowe o powierzchni od 7,5 m kw. do 100 m kw.,
- * plus pomieszczenia biurowe i magazynowe,
- * plus parking na ponad 100 pojazdów.

SZCZEGÓLNE INFORMACJE O REALIZACJI INWESTYCJI MOŻNA UZYSKAĆ:

w Lubaniu, ul. Zgorzelecka 18,
tel. (0-75) 722-27-85
lub w Leśnej, ul. Rynek 8
tel. (0-75) 722-11-162

AMATORSKA LIGA KOSZYKÓWKI

Przed rundą Play Off

W dniach 14-15 i 21-22 marca amatorscy koszykarze pieczołowicze odrabiali zaległości rundy zasadniczej. W hali sportowej lubańskiego MOSiR-u rozegrano łącznie 16 spotkań (trzy pojedynki z różnych przyczyn nie odbyły się). W czasie drukowania tego numeru rozegrana została ostatnia kolejka i drużyny dalej rywalizować będą systemem play off. Już wtedy było wiadomo, że rundę wstępną na miejscu I-szym zakończy zespół Starych Byków z Lwówka (bez porażki). O drugą pozycję walczyły lubańscy Amatorzy i Victor z Leśnej, o czym miał zdecydować ich bezpośredni pojedynek. Również na dole tabeli trwała rywalizacja o jak najlepszą pozycję przed decydującymi rozgrywkami play off. Spośród wielu emocjonujących meczów kilka zasłużyło na wyróżnienie z uwagi na wysoki poziom sportowy.

Amatorzy do przerwy przegrywali z zespołem EB Lwówek. Po przerwie odrobili straty dzięki punktom najmniejszego na boisku Pawła Modzelewskiego (w tym 2 rzuty za 3 punkty) i wygrali jednym punktem 41:40. Oczekiwany z dużym zainteresowaniem mecz "na szczycie" dwu niepokonanych drużyn - wspomnianych Amatorów i Starych Byków, przyniósł wyraźne zwycięstwo tym ostatnim 36:60. Bardzo ładne wid-

owisko stworzyła ta drużyna również w pojedynku z Victorem Leśna. Początek meczu to 7:0 i 15:6 dla Lwówka. Po serii błędów lwóweckich koszykarzy, leśnianie doprowadzili do remisu 21:21, i już do końca wynik był bliski remisu. Końcówka należała jednak do Lwówka, który wygrał 52:50, urastając do głównego faworyta rozgrywek. Na uwagę zasługuje również mecz EB Lwówek - Victor Leśna. Do przerwy leśnianie prowadzili już 19 punktami (30:11) i druga część miała być formalnością. Wtedy koszykarze EB rozpoczęli niesamowity pościg i systematycznie odrabianie straty. Przewaga szybko stopniała i przez chwilę różnica wynosiła 3 punkty. Rutyna zawodników Leśnej ostatecznie wzięła górę i zwycięsko wyszli oni z opresji, wygrywając 48:42. Wyniki: Amatorzy - EB Lwówek 41:40, Modzelewski 10 (2x3) i Polaczewski 14 (2x3), Victor - EB 48:42, Zimowicz 12 (2x3) i Polaczewski 16, Stare Byki - Blyskawice Lubań 72:38, Buchajczuk 34 (6x3) i Siwek 16 (2x3), UKS ZSOiZ Gryfów - Dream Team Lubań 63:38, Krasuski 27 (3x3) i Jackiewicz 11, Stare Byki - UKS ZSOiZ 57:39, Sadowski 15 i Menich 16, Victor - Danex Henryków 45:28, Sienkiewicz 15 i Kisiel 10, Mc Donalds Zgorzelec - Świeradów 71:59, Kasprzak 24 (1x3) i Polak 18, Blyskawice - Świeradów 40:49, Sukacz 12 i Polak 12, Mc Donalds - Danex 47:44, Król 23 (1x3) i Wilk 14, Amatorzy - Stare Byki 36:60, Zazulak 15 i Buchajczuk 31 (4x3), Stare Byki - Victor 52:50, Buchajczuk 21 (3x3) i Zimowicz 16 (4x3), Dream Team - Blyskawice 42:38, Bijak 14 (1x3) i Siwek 14 (1x3), Blyskawice - Danex 48:54, Siwek 20 i Kisiel 25, Stare Byki - Dream Team 56:34, Buchajczuk 23 i Jackiewicz 13 (2x3), EB Lwówek - Danex 53:45, Polaczewski 19 (1x3) i Kisiel 24 (2x3), Amatorzy - Mc Donalds 56:41, Chromik 16 (2x3) i Król 17 (2x3). Nowym liderem w tabeli strzelców został zawodnik Lwówka Adam Buchajczuk, który prowadzi również w tabeli rzutów za 3 punkty.

Klasyfikacja strzelców: 1. Adam Buchajczuk, "Stare Byki" Lwówek -

174 pkt., 2. Paweł Król, Mc Donalds Zgorzelec - 129 pkt., 3. Roman Kasprzak, Mc Donalds - 105 pkt., Łukasz Kisiel, Danex Henryków - 105 pkt.

Rzuty za trzy punkty: 1. Adam Buchajczuk - 72 pkt., 2. Paweł Król - 45 pkt., 3. Mariusz Fiedorowicz, Danex - 24 pkt., Daniel Mendelewski, Świeradów - 24 pkt.

Najlepsi strzelcy w poszczególnych zespołach: "Stare Byki" Lwówek, Adam Buchajczuk - 174 pkt., Victor Leśna, Jarosław Zimowicz - 89 pkt., Danex Henryków, Łukasz Kisiel - 105 pkt., Mc Donalds, Paweł Król - 129 pkt., EB Lwówek, Grzegorz Polaszewski - 84 pkt., Amatorzy Lubań, Arkadiusz Zazulak - 75 pkt., Świeradów, Janusz Polak - 81 pkt., UKS ZSOiZ Gryfów, Zbigniew Menich - 71 pkt., Blyskawice Lubań, Adam Siwek - 99 pkt., Dream Team Lubań, Artur Smoluch - 50 pkt.

Tabela: (ilość meczy, zdobyte punkty, strzelone kosze, stracone kosze):

I. "Stare Byki" Lwówek	- 8	16	460:342,
II. "Victor" Leśna	- 8	14	345:311,
III. "Amatorzy" Lubań	- 7	13	362:212,
IV. EB Lwówek	- 8	12	366:333,
V. "Danex" Henryków	- 8	12	400:353,
VI. Mc Donalds Zgorzelec	- 7	11	374:364,
VII. Świeradów	- 8	10	280:326,
VIII. "Dream Team" Lubań	- 7	8	265:402,
IX. "Blyskawice" Lubań	- 8	8	329:426,
X. UKS ZSOiZ Gryfów	- 7	7	145:254.

Najbliższe mecze play off rozegrane zostaną w hali sportowej MOSiR-u w Lubaniu przy ul. Różanej 2 (obok SP nr 6), 4 i 5 kwietnia 1998 r., początek o godz. 9-ej. Zapraszając kibiców informujemy, że wstęp na zawody jest wolny.

DZ

Tenis stołowy

Tenisiści lubańskiej "Kwisy" rozpoczęli drugą rundę rozgrywek III-ligowych

14 marca rozegrali u siebie spotkanie z drużyną AZS Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, które przegrali wynikiem 10:1. Drugie, rozegrane 21 marca na wyjeździe z drużyną AZS Politechniki Wrocławskiej, to kolejna porażka - 10:2. Po tej pechowej serii nasi tenisiści nie mają już szans na awans do II ligi. Do końca tej części rozgrywek pozostały jeszcze trzy spotkania: na wyjeździe z drużyną WIR oraz u siebie z tenistami Bolestawca i Kłodzka.

Druga drużyna lubańskiej "Kwisy" grająca w lidze wojewódzkiej rozpoczęła rundę rewanżową. Inauguracyjne spotkanie rozegrane u siebie z tenistami "Pogoni" Wleń zakończyło się zwycięstwem 13:2.

(kk)

Pilka nożna

Ostre strzelanie

Pierwsza kolejka rundy rewanżowej w klasie okręgowej obfitowała w dużą ilość bramek. W ośmiu spotkaniach strzelono łącznie 41 goli, co daje przeciętną ponad 5 bramek w jednym meczu. Najwięcej ich padło w Parowej, gdzie miejscowy Rybak wygrał 7:4 z Lechią Piechowice. Prowadzące po rundzie jesiennej Łużyce Lubań mocno trzymają się w fotelu lidera. Widać, że trener i piłkarze dobrze przepracowali zimową przerwę. Lubańscy piłkarze w pierwszym meczu rozgromili 3 drużyny tabeli, Orla Lubawka 7:0. Łupem bramkowym podzielili się - R. Tencza 2, D. Dobak 2, D. Trzonek, A. Mandrzejewski i bramkarz S. Kukielka po 1. Będąca za plecami Łużyc Granica Bogatynia także wysoko 6:1 wygrała z Bazalt Sulików. Również dużo bramek zobaczyli kibice w Gryfowie, gdzie miejscowy Gryf wygrał 4:3 z Węglińcem. Inne wyniki pierwszej kolejki: Włókniarz Leśna - Olimpia Kowary 2:1, Czarni Lwówek - LZS Bolesławice

1:0, Kem-Bud. II Jelenia Góra - Orzeł Wojcieszów 2:1, Hutnik Pieńsk - Zjednoczeni Bolków 1:1. Liderzy z Lubania potwierdzili dobrą formę także w II kolejce i wysoko wygrali w Bolesławicach 5:0 (D. Dobak 3, D. Trzonek i J. Marona po 1). Włókniarz Leśna wygrał na trudnym boisku w Pieńsku 4:2, Gryfów niespodziewanie uległ 1:3 w Sulikowie, Zjednoczeni Bolków - Kem-Bud. II Jelenia Góra 3:1, Orzeł Wojcieszów - Granica Bogatynia 0:2, Orzeł Lubawka - Rybak Parowa 2:1, HDM Węglińiec - Czarni Lwówek 0:2. Dla przypomnienia prezentujemy tabelę klasy okręgowej po rozegraniu 17 kolejek sezonu 1997/1998:

1. Łużyce Lubań	- 44 pkt.	57:17,
2. Granica Bogatynia	- 43	62:18,
3. Orzeł Lubawka	- 34	39:39,
4. Olimpia Kowary	- 31	31:22,
5. Kem-Bud. II Jel. Góra	- 28	36:23,
6. Gryf Gryfów	- 27	45:38,
7. Rybak Parowa	- 26	37:45,
8. Zjednoczeni Bolków	- 22	34:33,
9. Hutnik Pieńsk	- 22	33:32,
10. Bazalt Sulików	- 22	29:41,
11. Włókniarz Leśna	- 21	32:31,
12. Lechia Piechowice	- 19	33:38,
13. Orzeł Wojcieszów	- 18	34:45,
14. HDM Węglińiec	- 15	27:49,
15. Czarni Lwówek	- 15	22:53,
16. LZS Bolesławice	- 9	31:58.

DZ

Pilka siatkowa

Lubańsko-wrocławskie Baraże w Trzebnicy

Lubańscy fani piłki siatkowej pamiętają zapewne zawodniczki MKS-u - Annę Okońską i Sylwię Akierman. Obie te siatkarki grały również w Gwardii Wrocław. Ich więzi z tym miastem stały się jeszcze bardziej ścisłe, gdyż wyszły za mąż za siatkarzy TGG Gwardia. Sylwia została żoną Juliusza Misztala, a Ania jest wybranką Macieja Krupnika. Obaj wymienieni zawodnicy ze swą drużyną walczą o wejście do rozgrywek serii "A" I Ligi.

Nie udało się wyjazd siatkarkom lubańskiego MKS-u do Trzebnicy na ostatni turniej kończący rozgrywki Makroregionu Dolnośląskiego. Wiadomo było, że zwycięzca będzie gospodarzem jednego z dwu półfinałów barażowych w walce o II ligę. MKS i Gaudia miały jednakową ilość punktów i pojedynek pomiędzy tymi zespołami miał wskazać miejsce tego półfinału. Nasze dziewczęta przegrały z Gaudią 0:3 i na dodatek, w meczu bez znaczenia, uległy Olimpijowi Jawor również 0:3. Wygrały tylko z Kanią Gostyn 3:0. MKS

na turniej barażowy będzie musiał jechać do Chodzieży, gdzie w dniach 27-29 marca grać będą z miejscową Primą, Victorią Gieszyn i Gedanią II Gdańsk. Z niepokojem będziemy oczekiwać na wyniki lubańskich siatkarek. Do finału awansują po dwa zespoły z każdego półfinału. Końcowa tabela czterech najlepszych zespołów klasy makroregionalnej:

I. Gaudia Trzebnica	- 26	49	73:23,
II. MKS Lubań	- 26	47	66:31,
III. Kania Gostyn	- 26	36	42:56,
IV. Olimpia Jawor	- 26	36	37:53.

DZ

MARKETING - POŚREDNICTWO

Teodor Zinkowski

**PRZEWOZY TOWARÓW
KRAJOWE I ZAGRANICZNE**

Ładowność do 4 t (50 m³)

PRZEWOZY OSÓB - WYCIECZKI

Najtaniej - Najszybciej - Najbezpieczniej

59-800 Lubań, ul. Zawidowska 23c
tel. (0-75) 722-42-22 lub (0-75) 722-24-76
fax. (0-75) 722-46-91

WAŻNE TELEFONY

Table of phone numbers for various services in Luban, including fire, police, health services, banks, and schools.

Miejski Dom Kultury w Lubaniu

połącze... 1.04.98r., godz. 15.30 - "Wielkanocne kompozycje" - konkurs plastyczny... 2.04.98r., godz. 10.00 - Wojewódzki Przegląd Zespołów Artystycznych Niepełnoletniego Szkoła...

Miejska Biblioteka Publiczna w Lubaniu w kwietniu 1998r. proponuje:

- I. Ekspozycje piśmiennictwa ze zbiorów Biblioteki * Miesiąc Pamięci Narodowej - "Światowy Dzień Pamięci Katyń"...

Przeprasiny Krzysztof Czuchryta twierdzi, że go uderzyłem w głowę, za co go obecnie PRZEPRASZAM. Z. Kot

Ogłoszenia drobne

Kupię, sprzedam, zamienię...

LOKALE * Kupię domek względnie duże mieszkanie w Lubaniu lub okolicy. Wiadomość: tel. 722-48-59 (25/3) * Zamienię mieszkanie własnościowe o pow. 57,5 m kw. nowe budownictwo, 3 pokoje...

Nieruchomości

Agencja Handlu Nieruchomościami "Rodzinny Dom" w Lubaniu posiada następujące oferty:

- Do sprzedaży: * Domki jednorodzinne w Bogatyni, Lubaniu, Siekierczynie, Włosieniu, Leśnej. * Małe gospodarstwo rolne w. Bożkowicach, Trójcy, Piszarzewicach, Zarebie Dolnej, Uboczu i Dłużynie...

O Puchar zgorzeleckiej "Czwórki"

Przetajowa Sztafeta "CZWÓRKI" Pamięci Gabrieli Białek o Puchar Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 4 w Zgorzlecu organizowana jest w tym roku po raz szósty. Tegoroczna edycja biegu odbędzie się 6 maja.

Kino "Wawel" w Lubaniu zaprasza

* "SPONA" - Polska 98r., od 12 lat, cena 7 zł, seanse: 4,5.04.98r., godz. 17.00. * "TITANIC" - USA 98r., od lat 15, cena 12 zł, panorama, stereo.

- Posiada do wynajęcia: * Budynek magazynowo-gospodarczy o pow. 715 m kw. w Radogaszcu. * Lokal użytkowy o pow. 56 m kw. na Księginkach w Lubaniu.

USŁUGI HYDRAULICZNE

Wodno-kanalizacyjne, gazowe i co.

Wykonujemy instalacje stalowe, miedziane i z PCV

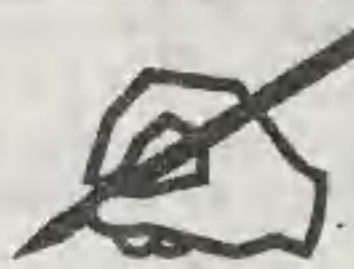
Ślusarstwo - usługi spawalnicze

Skibiak Jan

Lubań, ul. Wyspowa 17, tel. 722-38-83

CENTRUM HANDLOWE

PROFIT

59-800 Lubań, ul. Żymierskiego 2, tel. 722 41-91

ART. BIUROWE I PAPIERNICZE
SZKOLNE I FOTOGRAFICZNE
FOLIE SAMOPRZYLEPNE

* SPRZEDAŻ HURTOWO-DETALICZNA *

NISKIE CENY - SPRAWNA OBSŁUGA

Zapraszamy codziennie
9.00 - 18.00, w soboty 9.30 - 14.00**AUTO - KREDYT
AUTO - KOMIS**

Lubań, ul. Kopernika 30, tel. 090/662038

(trasa wylotowa na Zgorzelec - na stacji paliw)

Bolesławiec, ul. Zabórze 17, tel. 732-38-44

→ Udzielamy kredytu na zakup pojazdów:
osobowych, ciężarowych i maszyn rolniczych.→ Kredytujemy pojazdy z komisu oraz spoza
komisu (indywidualnie wyszukane).→ Wystawiamy certyfikaty legalności pochodzenia
pojazdów.

→ Kredyt bez zastawu bankowego

Kredyt na nowe pojazdy DAEWOO oraz wszystkie inne nowe
samochody - najniższe oprocentowanie w kraju - 5%!

Np. kredyt 10.000 PLN rata miesięczna 176 PLN

Zapraszamy od poniedziałku do piątku w godz. 9.00-17.00
w soboty w godz. 9.00-15.00

NOWO OTWARTY

MAREX**SALON
MEBLOWY**

Jelenia Góra, ul. Wiejska 67, tel. 075 -75-267-16

Jelenia Góra, ul. Wolności 80a, tel/fax. 075-7649-497
(powierzchnia 1000 m kw.)

Parking dla klientów.

Poleca duży wybór MEBLISprzedaż gotówkowa
i na raty (bez żyrantów).

Zapraszamy:

- pn.-pt. 10.00-18.00
- sobota 10.00-15.00Przy zakupie pow. 5.000 zł. płatne gotówką.
Towar dla mieszkańców Zgorzelca, Lubania i okolic
DOWOZIMY BEZPŁATNIE!**Firma Handlowa**Przedstawiciel Śląskich Zakładów Przetwórstwa
Mięsa i Drobiu "Balcerzak i Spółka"**zaprasza
do swoich hurtowni:**

Polecamy w ciągłej sprzedaży:

- wędliny drobiowe,
wieprzowe i wołowe
- wyroby garmazeryjne
- wyroby wędliniarskie
- mięso kulinarne: wieprzowe,
wołowe i drobiowe
- mięso i wyroby w postaci
konfekcjonowanej

OLSZYNA**ul. Lenina 15****tel. (075) 7212594****godz. 6.00 - 12.00****ZGORZELEC****ul. Reymonta 75****tel. (075) 77 57460****czynna: 5.00 - 13.00**Reprezentujemy firmy:
HÖLL-BAL, CONSTAR,
INDYKPOL, ANIMEX.**CENY PRODUCENTA**

Dla stałych klientów rabaty oraz dogodne warunki płatności.

**Tylko z "Ledy" najsmaczniejsze wędliny
dla całej Twojej rodziny.****NOWO OTWARTA PLACÓWKA HANDLOWA**

FIRMA "INSTAL" O/Lubań

59-800 Lubań

ul. Młynarska 4

tel. kom. 0602 616 314

Dawna siedziba Firmy ZIB Lubań**Poleca:**

- * rury miedziane, stalowe, PCV
- * kształtki
- * piece CO - węglowe, gazowe, elektryczne
- * wanny, natryski, miski ustępowe
- * pompy, zawory
- * farby, lakiery, kleje, zaprawy
- * gwoździe, śruby
- * narzędzia

Zapraszamy na zakupy!

Jeśli reklama, to tylko...

DRUKOWANA

HOROSKOP

BARAN 21 III - 20 IV

Nowe spojrzenie na sytuację pozwoli Ci wyjść z dółka. Okaze się bowiem, że nie to jest słuszne co sami sądzimy o naszych problemach. Uzmysłowi Ci to rozmowa z kimś, kto lepiej niż Ty rozumie motywy ludzkiego postępowania. W sprawach finansowych niewielka poprawa.

BYK 21 IV - 21 V

Warto się teraz zmobilizować, gdyż zapowiada się dekada pełna zasadniczych zmian. Otwierają się przed Tobą ciekawe perspektywy zawodowe. Jeżeli w sposób zdecydowany podejmiesz się stawianych przed Tobą wyzwań, osiągniesz sukces. Podobnie w miłości. Czeka Cię swoista idylla!

BLIŹNI TA 22 V - 21 VI

Już wkrótce gwiazdy ukoją nerwy, pomogą uratować nadwątloną przyjaźń, rozluźnią napiętą atmosferę w pracy. Zaczynaj więc porządkowanie swego życiowego bałaganu. Po pewnym czasie okaże się, że straty doje się odrobić. Kontakty towarzyskie buduj na zupełnie nowym gruncie.

RAK 22 VI - 22 VII

Wystrzegaj się jakichkolwiek kontaktów z osobami, które są chaotyczne i niewiarygodne w tym, co robią i mówią. Kiedy im raz zaufasz, konsekwencje będą miały wpływ na Twoje losy przez dłuższy czas. Spodziewaj się odmiany w uczuciach. Nie, nie w nowych, ale w tych sprawdzonych.

LEW 23 VII - 23 VIII

Ktoś, na kim bardzo Ci zależy, przeżywa trudny okres, jest pełen wątpliwości i obaw. Nie zostawiaj go samego w takim stanie. Podana przez Ciebie pomocna dłoń przyniesie sporo satysfakcji. Zastanawiasz się, co zrobić z wolnym czasem. Najlepiej będzie, jeśli poświęcisz go pracy.

PANNA 24 VIII - 23 IX

No nareszcie. Wielka miłość stoi u bram Twego serca! Nie pozwól jej długo czekać, bo się zniecierpliwi. Życie zawodowe zapowiada się także nader atrakcyjnie, łap więc każdą okazję. Wszystko wskazuje na to, że wkrótce czeka Cię kilkudniowy wyjazd, który otworzy nowe perspektywy.

WAGA 24 IX - 23 X

To dobry czas, by zwrócić na siebie uwagę otoczenia. Przyszła pora, by nawiązać nowe kontakty zawodowe, które ustawią Cię na pewnej pozycji. Nie wystrzegaj się przyjaźni, bacz tylko na to, kogo nią obdarzasz. W partnerskim związku zapanuje zgoda, na którą czekasz od dawna.

SKORPION 24 X - 22 XI

Dzięki wpływom gwiazd najbardziej cieszyć Cię będzie teraz miłość i przyjaźń. Po okresie absencji towarzyskiej staniesz się prawdziwą atrakcją wielu przyjacielskich spoikań. W sprawach zawodowych trzymaj się własnej wizji. Nie daj się wodzić za słowiowy nos.

STRZELEC 23 XI - 21 XII

Jeśli przestaniesz zajmować się drobiazgami, nic nie przeszkodzi Ci w osiągnięciu upragnionego celu. Małe sprawy absorbują Twoją uwagę tak dalece, że nie dostrzegasz głównego celu. Bądź bardziej konsekwentna. Podobnie w układach partnerskich. Z byle igły robisz widły.

KOZIOROŻEC 22 XII - 20 I

Zwolnij tempo! Znosi się wprawdzie na romantyczną przygodę, ale nie będzie to obiecana wyprawa do krainy marzeń. Choć nowa znajomość będzie miała wpływ na bieg wielu istotnych w Twoim życiu zdarzeń. Poprawią się stosunki z szefem. Zrozumiesz, że upór do niczego dobrego nie prowadzi.

WODNIK 21 I - 18 II

Możesz oczekiwać zmian, oczywiście na lepsze. Dzięki Twojej niezłomności wszystko zmierza w dobrym kierunku. Bądź tylko obiektywna w ocenie zdarzeń. Postaraj się wygospodarować więcej czasu dla najbliższych. Szczególny niedosyt Twojej osoby odczuwa ktoś bardzo Ci bliski.

RYBY 19 II - 20 III

Jeżeli wolałabyś mieć więcej czasu do namysłu, graj na zwłokę. Propozycja, która schlebia Twojej ambicji, prócz blasków ma też cienie. Podobnie w uczuciach. Teraz będziesz musiała wykazać ich prawdziwość w bardziej przekonujący sposób. Na horyzoncie realne zagrożenie.

Oprac.men

RUSZ GŁOWA...

Zgadrywanki dla najmłodszych

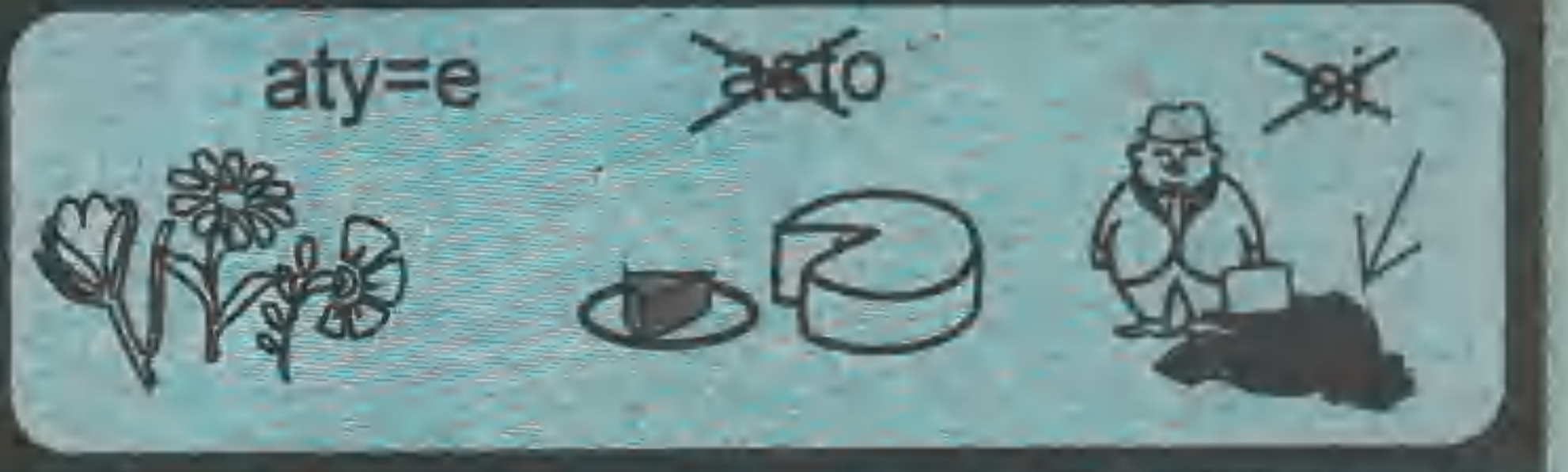
Na tych, którzy nadeszły do 17 kwietnia 1998 r. na adres redakcji prawidłowe odpowiedzi i będą mieli szczęście w losowaniu - czeka nagroda.

1. Może być w linii
2. Utopili ją 21 marca
3. Materiał na szyby
4. Jest i mineralna
5. Dla niegodziwców w niebie
6. W ręku furmana

Litery w wyróżnionych polach utworzą rozwiązanie.

REBUS * REBUS * REBUS * REBUS

Nagrodę za rozwiązanie konkursu z poprzedniego numeru otrzymuje: **Krzysztof GALIK - LEŚNA, ul. Kochanowskiego**
Po odbiór zapraszamy do redakcji (do 17 kwietnia 1998 r.)

Litery z pół ułożone w kolejności od 1 do 16 utworzą rozwiązanie - przysłowie ludowe.

Nagrodą za trafną odpowiedź jest **ZEGAR ŚCIENNY** - który rozlosujemy wśród nadesłanych do 17 kwietnia 1998 r. na adres redakcji

Krzyżówka nr 7

Szczęśliwym posiadaczem nagrody za rozwiązanie krzyżówki z poprzedniego numeru, której hasło brzmiało: "CZYSTA KWISA" jest **Stefania AKSAMITOWSKA - Lubañ, ul. K. Wielkiego**. Gratulujemy i zapraszamy po odbiór nagrody (do 17 kwietnia 1998 r.).

Na luzie

* Okazuje się, że są w naszym kraju takie ugrupowania partyjne, które mają więcej liderów niż członków. W Lubaniu też na to się zanosi.

* Nauczycielom, lekarzom, policjantom, wojskowym, sędziom i prokuratorom za głosem rzecznika wszech praw radzę "przeczekać polityków - może w końcu zmądrzeją".

* Kociubiński przy śniadaniu z kaszką na mleku przypomniał żonie hasło, jakie głosiła w tamtym okresie: "Jeśli nas zarejestrujecie - butki z szynką jeść będziecie".

* Jeden z klientów renomowanej lubańskiej restauracji zwrócił się o interwencję do światowej organizacji ochrony zwierząt po tym, jak otrzymał rachunek za skonsuowanego kurczaka. Nie mógł się nadziwić, jak oni mogli zarzącać tak drogiego ptaka.

* Przed wysokim sądem rejonowym toczyła się rozprawa o zniesławienie. Jerzy G. nazwał Lucynę T. "krową" i miał zapłacić grzywnę. Oskarżony spytał sędziego, czy gdyby swoją krowę nazwał "panią" to też musiałby stawać przed sądem? Gdy ten odpowiedział że nie, Jerzy G. powiedział do Lucyny T. "przepraszam panią".

* Spytałismy znanego rolnika z Nawojowa (tym razem tużyckiego), dlaczego tej zimy nie zaprzęgał konia. Okazało się, że nie ma sań. Jak nam powiedział, mógłby sobie je zrobić, ale nie ma drewna. Tego zaś nie mógł sobie z lasu przywieźć, bo nie ma ani konia, ani sań.

* Kiedy Katarzyna W. zapytała swojego narzeczonego przed ślubem czy wcześniej miał już jakiś stosunek, oblubieniec odpowiedział, że tak. Negatywny do służby wojskowej i obiektywnej rzeczywistości.

* "Kiedy była epoka lodowcowa?" - pytają nas uczniowie klasy VII z Siekierzyna. Odp. Jak to kiedy? W ziemie.

Zebrał MS

"ZIEMIA LUBAŃSKA"

- Dwutygodnik Samorządowy. Wydawca: Miejski Dom Kultury w Lubaniu. Adres redakcji: 59-800 Lubañ, ul. Armii Krajowej 30, tel./fax. 722-34-52. Druk: NORPOL PRESS. Redaktor Naczelny - Ryszard Figurski. Sekretarz redakcji: Kazimierz Kiljan. Przy wydaniu współpracowali: Beata Żurawska, Joanna Kowalczyk, Maria Janikowska, Danuta Woźniczko, Henryk Rogacki, Michał Smyczek, Zygmunt Dużiak, Arkadiusz Słowiński, Wiesław Schabowski, Ludwik Anioł.

Ogłoszenia i reklamy przyjmuje redakcja w godz. od 8.00 do 15.00, nie ponosząc odpowiedzialności za ich treść. Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca, zastrzegając sobie prawo do ich skracania oraz przeredagowywania.

Nr indeksu 324132. Numer zamknięto 28 marca 1998 r.

ZAMIESZKIWANIE	PROTESTANT	RZYMSKA WENUS	DNA	SIOSTRA BAALA	MECHANIZM ZEGARA	10
1						
SINICA KOLONIJNY GŁON	PAŁECZKA DYRYGENTA		NIE IDZIE W LAS	KWAŚNA PRZYPRAWA	FRUKT	
				OBWÓDKA		9
JEDEN Z GWIAZDZOBZIORÓW	WYGASŁY WULKAN W ARMENII				AMERYK. MUZYK JAZZOWY PSEU.ART.	NANOS. MUL
15				4	OBYCZAJE, NORMY UROCZYSTE PRZYJECIE	
PÓŁWYSEPE W WŁOSZECH	WEK	POCISK ARTYREL "ŚWIŃSKA TRAWA"				5
POWIEŚĆ E.KAZANA			RZKA W SZWECJI	DO ODPALANIA MAT. WYBUCH.	ZE STOLICA W KINSZASA	
			MIASTO I PORT NAD GORONNA (Francja)			6
JANUSZ AKTOR POLSKI	WCIECIE W TEKSCIE	NADMIRNIE POBUDLIWY				3
			PORT NAD BALTYSKIEM (Szwecja)	STRONNIK BONY	MARYNA DO BIELIZNY	STOLICA GHANY
JAMNIK	JAPOŃSKI INSTRUMENT MUZYCZNY	LECZNICZA NALEWKA ROŚLINNA SZTUCZNA SKÓRA		13		12
			SYN NOEGO		PTAK WODNY	JEDEN PO NIEMIECKU
8				2		
UPOLOWANA ZWIERZYNA OGON LISA				DRUZYNA PIKARSKA Z MEDOLANU		14
			KRAINA HISTORYCZNA W HISZPANII			
AKONT				WYSPY U BRZEGÓW IRLANDII		